

28

1976
EKİM

ZAFER,
BİRLİK, MÜCADELE
VE DAYANIŞMADAN
GEÇER

DİSK

TÜRKİYE
DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK YAYINI

OKURLARIMIZA

DİSK bugün düşmanlarının çekindiği, dostlarının kıvanç duyduğu büyük ve güçlü bir örgüttür. Özellikle Mayıs 1975'deki 5 inci Genel Kurul'dan bu yana hızlanan bu gelişimde DİSK basın, yayın ve propaganda çalışmalarının önemli bir katkısı olmuştur. Ajanslarımız, aylık dergimiz, çeşitli broşür, bildiriler ve sendikalarımızın yayınları bu çalışmaların somut araçlarıdır. İşçi sınıfının DİSK öncülüğündeki sendikal hareketi geliştirmek ve her gün yeni sorunlarla karşılaşmakla, önüne çıkarılan engelleri aşarak ilerlemektedir. DİSK'in demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımındaki rolü göz önüne alındığında basın, yayın ve propaganda çalışmalarının önemi iyice açığa çıkmaktadır. Bu açıdan âcil görevimiz taban içinde ve taban ile yönetim arasındaki görüş birliğini pekiştirmek ve dışımızdaki kamu-oyunu işçi sınıfının sendikal ve demokrasi savaşımına kazanmaktır. DİSK Dergisi daha çok işyeri temsilcisinden genel başkanına dek, tüm örgüt kademelerine ve abonelere seslenmektedir. Ancak, burjuvazi, MC'nin hizmetindeki TRT ve basın aracılığıyla DİSK'e, tüm işçi sınıfı hareketine, demokrasi güçlerine saldırmakta ve yanlış haber vermektedir. Milyonlarca emekçi bu çirkin yalan ve tezvirat kampanyasından etkilenmektedir. Bu nedenle, her DİSK üyesinin eline geçecek yüksek tirajlı ve kısa süreli bir gazetenin yayınlanması güncel bir görev haline gelmiştir.

DİSK Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi 5 Ekim 1976 günü birlikte toplanmış ve 15 günlük bir DİSK Gazetesinin çıkarılmasına karar vermiştir. Önümüzdeki günlerde yayına geçecek olan «DİSK'in SESİ» burjuvazinin artan ideolojik saldırısı karşısında en önemli düşünsel silâhlarımız arasına girecektir.

Bu arada, aylık DİSK DERGİSİ abone ve özellikle bağış kampanyası çalışmaları ilerlemektedir. Her sayımızda ısrarla belirttiğimiz gibi DİSK DERGİSİ'ni bağış yoluyla desteklemek en güncel görevlerimiz arasındadır. Yazı, eleştiri ve bağışlarınızı bekliyoruz.

Dostça selâmlarımızla.

DİSK Basın-Yayın
ve Tanıtma Dairesi
**DİSK Basın-Yayın
ve Tanıtma Dairesi**

28
1976
EKİM

● DİSK

İÇİNDEKİLER

SAYFA

Başyazı	2
Sömürünün azgınlaştırılmasına yönelik saldırılar geri püskürtülmüştür	4
DİSK üyesinden Genel Başkanına kadar parçalanmaz bir bütündür	9
DGM'ye karşı mücadele demokrasi güçlerinin birliği koşullarına yeni olanaklar kazandırdı	18
DİSK'in tekzipleri yayınlanmıyor. 2.	24
Sermayenin saldırıları planlıdır	26
Bağımsızlık savaşımında sendikal mücadele	28
İşçi sağlığı ve iş güvenliği —2—	30
Dünya Barış Konseyi ve 76 Helsinki Toplantısı	35
Fransa'daki Türkiye'li işçiler CGT'de örgütleniyorlar	38
UGÖ: İlerici ve demokratik gazetecilikte yeni başarılarla doğru	40
Intersendikal'in 6. kuruluş yılı	42
Kronoloji	43
Ayın Yorumu	48

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına, Genel Başkan: KEMAL TÜRKLER ● Yazı İşleri Müdürü: Hüsnü DİLLİ ● İdare yeri: DİSK, Merter Sitesi, Sendikalar Binası, Aksaray/İSTANBUL ● Telefon: 25 89 68 ● Gönderilen yazı, resim vb. yayınlansın yayınlanmasın iade edilmez ● Bağışlar için posta çeki No: 96 814 ● Dizgi: İstanbul Matbaası/22 85 87 ● Baskı: Öz - Akın Matbaası ● Film ve Montaj: Tab Grafik ● Son baskı tarihi: 30.12.1976

BAŞYAZI

DISK Ana Tüzüğü'nün 19 uncu maddesine göre «Olağan Genel Kurul, Yasanın saptadığı en uzun süreye uygun olarak toplanır.» 274 sayılı Sendikalar Yasasına göre bu süre 3 yıldır. Buna göre önümüzdeki **DISK** Olağan Kurulunun Mayıs 1978'de toplanması gerekir. Oysa, bu tarihten tam 19 ay önce, 24 Ekim 1976'da **DISK** Olağanüstü Genel Kurulu'nu topladı. Bir gün önce Genel Temsilciler Meclisi, iki gün önce de Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi ve aynı hafta başında da Yürütme Kurulu toplandı.

DISK karar ve danışma organlarının birbirini izleyen günlerde toplanması iki olguyu vurguladı. Birincisi, tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesi dediğimiz sendikal demokrasi **DISK**'in işleyişine yön vermektedir. İkincisi **DISK**'i Olağanüstü Genel Kurula dek varan bu dizi toplantıları yapmaya götüren olağanüstü koşulların varlığıdır. Yarım milyonluk üyesi olan, etkisi sayıca gücünü fersah fersah aşan ve işçi sınıfının bilimi doğrultusunda sorumlu ve kararlı bir politika izleyen **DISK** gibi bir örgütün durup dururken Olağanüstü Genel Kurul'u toplamaya karar vermesi olanak dışıdır.

DISK, büyük bir sarsıntı mı geçiriyordu ki, bu karara vardı? Hayır. Tersine, yeni yeni sendikaların katılması, 1 Mayıs gösterisi,

DGM karşısında kazanılan büyük başarı **DISK**'in güçlendiğinin göstergeleridir. Mayıs 1975'te toplanan 5 inci Genel Kurul kararları geçerliliğini yitirmiş ya da bu kararlarda öne sürülen istemler elde edilmiş miydi ki olağanüstü Genel Kurul toplandı? Hayır. O günden bu yana geçen 17 aylık süre, 5 inci Genel Kurul kararlarının doğruluğunu kanıtladı. Üstelik tarihsel 1 Mayıs çıkışı ile bu kararlar daha da geliştirildi, güçlendirildi. Faşizm tehlikesine karşı ve demokrasi için işçi sınıfının ve tüm ilerici güçlerin birliği ve **DISK**'in bu yolda yoğun bir mücadele sürdürmesi gerekliliği, 5 inci Genel Kurul kararı olarak hâlâ daha geçerliliğini korumaktadır. Bu karar, ileri ve demokratik bir iktidar kurulana dek gündemin birinci maddesi olarak kalacaktır. **DISK**'in örgütlediği eylemler bu kararın başarılı uygulamalarıdır. O halde **DISK**'i Olağanüstü Genel Kurul kararı almaya götüren özel koşul ya da nedenler nelerdir?

DISK, «üretim araçlarına sahip azınlıktaki sermaye sınıfları» ile «sömürülen ve sadece kâr deposu olarak görülen işçiler, emekçiler» arasında uzlaşma değil, mücadele olduğunu söylüyor. İnsanca yaşamak için «**bu mücadeleyi ileri demokratik bir iktidar hedefi doğrultusunda sürdürmek gerekir**» diyor. Bu yönde demokratik eylemler örgütleyiyor. Her geçen gün daha fazla işçi, **tekeli sermayenin düzen suyunda ki uzlaşmacı, saptırıcı ve işçileri bu kapitalist düzene bağlamaya yönelik görüşleri** bırakarak, sınıf mücadelesine aktif olarak katılıyor ve **DISK** saflarında yerlerini alıyorlar. İşçi sınıfının güç, eylem ve örgüt birliği ilerliyor.

Bu hızlı gelişim, küçük tarım üreticilerinin, topraksız ve yoksul köylülerin, memur ve esnafın, tüm emekçilerin; tekeli sermayeye, büyük toprak sahiplerine ve onların siyasal temsilcilerine, MC'ye karşı bilinçlenmesi ve mücadeleye atılmasının ön koşulları-

nı **oluşturuyor**. Sömürüyü, yoksullaşma ve mülksüzleşmeyi arttıran tekeli sermayenin ekonomik ve siyasal egemenliğine karşı tekeli dışı katmanların toplumsal muhalefeti genişliyor. 1977 seçimleri yaklaştıkça, bir yandan ilerici, demokratik, emekçiden yana ve ulusal bir iktidar savaşımı hızlanıyor, aynı anda da egemen gerici güçlerin bu savaşım içinde yerini alan emekçi kitlelere, ilerici güçlere karşı açtığı savaş yoğunlaşıyor. Bu saldırılar özellikle, bunalıma hayır diyen, kölelik ve aşırı sömürü getiren uzlaşmacı formülleri reddeden işçi sınıfımızın en bilinçli kesimlerine yöneliyor. Büyük işverenler, baskı, aldatmaca yoluyla, aldıkları sendika düşmanı önlemlerle başta **DISK** olmak üzere, tüm ilerici sendikaları, örgütlü oldukları işyerlerinden söküp atmak, ekonomik mücadele güçlerini kırmak istiyorlar. Böylece, sınıf mücadelesinin en keskin ve dolaysız bir şekilde işyerlerinde verildiği gerçeği ve işyeri örgütlenmesinin belirleyici önemi bir kez daha doğrulanıyor. **İşverenler, kendi meslek örgütleri, MC, komandolar, Türk - İş Yönetimi ve tüm sarı sendikalar, gerici sağ basın, ve diğer sermaye hizmetkârları, DISK**'i örgütlü olduğu işyerlerinden koparmak için tüm olanaklarını kullanıyorlar. Bu amaca ulaşmak için kurdukları milyarlık dayanışma fonunun somut kullanma biçimleri şöyledir : a) **DISK**'in örgütlü olduğu bir dizi işyerinde aynı anda uzlaşmazlığa giderek sendikaları grevlere zorlamak ve uzun süreli grevlerin yanında lokavtlar ilân etmek. Her iki durumda da amaç sendikanın mali gücünü zayıflatmak, işçileri, yıldırma ve işçi - sendika ilişkisi yaratmaktır; b) **DISK** düşmanı güçleri kullanmak; c) Propagandayı yoğunlaştırmak (günlük basın, işveren gazete ve dergileri, işyeri yayınları, afiş, bildiri, seminerler, açık oturumlar gibi); d) İşyerlerinde özel güvenlik önlemleri.

Tekelci sermaye, keskinleşen sınıf mücadelesinin yarattığı yeni koşulların gerektirdiği girişimlerde bulunuyor ve sınıf sendikacılığının ele geçirdiği mevzileri geri almak, **DISK**'in gelişimini durdurmak istiyor. Bu yoğun saldırıların ve ideolojik kampanyanın, **DISK**'in ilerlemesini önlemese de, işçi ve emekçi kitleler üzerinde hiç bir etki bırakmadığını savunmak saflık olur. Öte yandan, **DISK**'e doğru artan eğilimi, ülkenin dört bir yanında saflarımıza katılmaya hazır işçi kitlelerini örgütlemek gerekiyor. Dün olduğu gibi, faşizm tehlikesi devam ettiği sürece işten atılacak **DISK** üyelerini güvence altına almak, uzun süreli grevlere varacak uzlaşmazlıklarda işverenlere rahatlıkla «hodri meydan» diyebilmek, toplu sözleşmelerde istemleri rahatlıkla, korkmadan öne sürebilmek gerekiyor. Bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımı **DISK**'e yeni görevler yüklüyor. Bunları yerine getirmek ve görüşlerimizi en geniş kitlelere yaymak, modern propaganda araç ve gereçlerini kullanmak gerekiyor. Kısaca, büyük burjuvazinin saldırılarını korkusuzca göğüsleyebilmek, daha ileri hakları elde edebilmek, faşizm tehlikesine karşı demokrasi savaşımını ilerletebilmek, işçi sınıfımızın tek sendikal temsilcisi olabilmek için daha geniş olanaklara, daha büyük bir mali güce sahip olmak gerekiyor. İşçi sınıfının çıkarlarını daha iyi savunmak ve ilerleri demokratik düzen hedefine hızla yaklaşmak üzere keskinleşen sınıf mücadelesinin yarattığı ihtiyaçları karşılamak zorundayız.

DISK'in Genel Kurulunu olağanüstü bir şekilde toplanmasının temel gerekçesi budur. Genel Sekreter Mehmet KARACA, bu gerekçeyi 9 Ekim 1976 tarihli demecinde şöyle açıklamıştır: «Sermaye sınıflarının, özellikle onların bir parçası olan işverenlerin saldırıları ve hazırlıkları karşısında **DISK** de, gereken yeni ve et-

kin önlemleri almaktadır. **DISK**'in ulusal düzeyde örgütlenmesini hızlandırmak ve **DISK**'e olan eğilimi gerektiği gibi örgütleyebilmek üzere örneğini **DISK** Bölge Temsilciliklerinin daha düzenli bir işlerliğe kavuşturulması ve mali açıdan **DISK**'i daha da güçlendirmek gibi nedenlerle Ana Tüzüğün ilgili maddelerinde gereken değişiklikleri yapmak üzere **DISK**, Olağanüstü Genel Kurula çağırılmıştır.»

Genel Kurul'dan bir gün önce toplanan Genel Temsilciler Meclisi, **DISK** Dayanışma Fonu'nun kurulmasını onaylamış, ayrıca Genel Kurul'a üye aıdatının artırılmasını önermiştir. 24 Ekim'de de Genel Kurul, tabanın sesini yansıtan Temsilciler Meclisi'nin eğilimi doğrultusunda şu konularda gerekli Ana Tüzük değişikliklerini oybirliğiyle gerçekleştirmiştir:

1 — **DISK** DAYANIŞMA FONU'nun kurulması.

2 — **DISK** AİDATI'nın artırılması.

5 inci Genel Kurul'da uzun tartışmalara yol açan **DISK** aıdatının artırılması konusu bu kez, hem Temsilciler Meclisi, hem de Genel Kurul'da kısa sürede çözüme kavuştu. Bu olgu, **birincisi**, tabanın **DISK**'e olan güveninin ve bilinç düzeyinin arttığını, **ikincisi**, taban ve yönetimin bir bütün halinde burjuvazinin saldırılarını göğüslemek ve daha verimli ve etkin bir mücadele vermeye hazır olduğunu kanıtlamaktadır.

DISK danışma ve karar organlarının arka arkaya toplanması, Tüzük değişikliği kararlarının alınmasından başka, özellikle Genel Kurul ilânından sonra yoğunlaşan **DISK** aleyhtarı ideolojik tezvirat kampanyasına karşı **DISK** in her düzeyde cevap vermesini sağladı. Tercüman Gazetesi'nin başlattığı ve tüm gerici sağ basının katıldığı Genel Başkanımızın kişiliğinde somutlaşan yoğun saldırının esas amacı **DISK** Yönetimi içinde ve yönetimle taban arasında çatlaklar, çelişkiler

yaratıp **DISK**'i parçalamaktı. Bu girişim, büyük işverenlerin **DISK**'i işyerlerinden söküp atma planının bir parçası olarak devam ediyor. Ancak 22 Ekim'de Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi 23 Ekim'de Genel Temsilciler Meclisi ve nihayet 24 Ekim'de de Olağanüstü Genel Kurul **DISK**'te tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesinin uygulandığını, bu nedenle taban ile yönetimi arasında tam bir uyum olduğu bir kez daha vurgulandı. Tüzük değişikliği kararları bu gerçeğin en somut göstergesi oldu.

Şunu bir kez daha belirtmek ve benimsemek gerekiyor : İşçi sınıfını birleştiren en birinci nokta sınıfsal çıkar ortaklığıdır. Bu çıkarların kapitalizmin sömürü, kâr ve baskı koşullarında savunulması, ancak sınıf sendikacılığı ilkesini tam anlamıyla uygulamakla olanaklıdır. **DISK** bütünlüğünün korunması ve pekiştirilmesinin iki yolu vardır : 1) Tabanın söz ve karar sahibi olması dediğimiz sendikal demokrasinin örgütsel işleyişe kesin egemen olması, 2 — İşçi sınıfının sendikal örgütü olarak **DISK**'in örgütsel ve ideolojik bağımsızlığını korumak ve buna saygı gösterilmesini sağlamak.

Bugün tabandan yönetime kadar her **DISK** üyesinin en birinci görevi, büyük burjuvazinin, MC, Türk - İş Yönetimi, komando sürüleri, gerici sağ basın, TRT, işveren örgütleri aracılığıyla sürdürdüğü baskı ve çirkin tezvirat, yalan kampanyasına karşı koymak, örgütlü olduğumuz tüm işyerlerimizde bütünlük ve birliğimizi pekiştirmek, **DISK**'i ülkenin dört bir yanında örgütlemek, **DISK** DAYANIŞMA FONU'nu güçlendirmektir.

Milyarlık fon kuran, ama henüz bir milyarı toplayamayan, **DISK**'i yok etmeye kalkışan işverenlere, büyük burjuvaziye ve onun sözcüsü MC'ye, Türk - İş Yönetimine, gerici basına sesleniyoruz :

HODRI MEYDAN!

ADIM ADIM DGM

SÖMÜRÜNÜN AZGINLAŞTIRILMASINA YÖNELİK SALDIRILAR GERİ PÜSKÜRTÜLMÜŞTÜR

Ülke ekonomisini dar boğazlara sokan, her geçen gün adım adım batağa gömülen ve halkımıza yoksulluk, gözyaşı, kan ve zulümden başka birşey getirmeyen burjuvazi, tarihin çöplüğüne atılmadan önceki son çırpınışlarında başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi sınıf ve katmanlara saldırıyor. Ekonomik ve politik çıkmazlar içinde kıvrılırken çareyi baskı tedbirlerinde, faşist yasalarda, sıkıyönetimlerde, olağanüstü mahkemelerde arıyor. Sermayedarlar, işçi sınıfı ve tüm emekçilere yeni baskılar getirecek, onları kolayca sömürme olağanı sağlayacak, düşüncede özgürlüğünü, bireysel, sendikal, siyasal tüm özgürlükleri ortadan kaldıracak, «Burjuva Mahkemeleri» niteliğindeki, Anayasa Mahkemesince iptal edilen DGM'leri yeniden kurmak için harekete geçti. Bu yolda, halktan yana yasaların çıkması için işletilmesi düşünülmeyen tüm yollar denendi. Meclisler olağanüstü toplantıya çağırıldı. Bu çabalar karşısında başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokratik güçler DGM'lerin karşısına çıktı. Parlamento içi ve Parlamento dışı tüm demokratik eylem biçimleri denendi. Olaylar gösterdi ki, işçiler, emekçiler, aydınlar, ilericiler, demokratlar kısaca Türkiye halkının çoğunluğu DGM'leri istemiyor.

Sermaye çevrelerinin hukuk dışı tavırları karşısında demokratik hak ve özgürlükleri korumak

için savaşım veren ilerici güçler çabalarını yoğunlaştırırken, DİSK, gerici güçlerin karşısında, ilerici güçlerin önünde, en ön saflarda idi. İşçi sınıfımızın demokratik kitle ve sınıf sendikal örgütü DİSK, 9 Temmuz günü Genel Temsilciler Meclisi'ni toplantıya çağırdı. Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarılarını, DİSK üyeleri üzerinde yoğunlaşan faşist komando saldırılarını, DİSK'e bağlı sendikalara yetki verilmesi ve MC işgalindeki TRT'nin durumunu görüşen Genel Temsilciler Meclisi işçi sınıfının kararlılığını bir kez daha haykırdı. «DİSK olarak oynanmakta olan oyunları çok yakından izliyoruz. Şunu iyi bilsinler ki bu oyuna asla izin vermeyeceğiz.» diyen işçi temsilcileri gerekirse daha aktif bir tavır gidilmesi önerisinde bulundular.

Tırmanan faşist baskıları, bir avuç komandonun Tofas işyerindeki işçilere silâhlı saldırısını ve bunun sonucu olarak DİSK'e bağlı T. Maden-İş Sendikasına üye işçi Muharrem Cetinbaş'ın öldürülmesini protesto amacıyla 10 Temmuz günü Bursa'da onbinlerin katıldığı bir miting yapıldı. Bu arada Meclisler yaz tatiline girene dek, DİSK'e bağlı işyerlerindeki işçiler ile DİSK ve DİSK üyesi sendikaların yönetici ve diğer kadrolarının yıllık izinleri ertelendi.

«Devlet Güvenlik Mahkemeleri Sıkıyönetimsiz Sıkıyönetim

Demektir» başlığını taşıyan, işçi sınıfına ve kamuoyuna DİSK'in yarısını içeren DİSK AJANSI özel sayısı 1 milyon basılarak tüm yurttan dağıtıldı.

Ağustos'un ilk yarısında aralarında TÜTED, TÖB-DER, TÖM-DER, TÖS-DER, TÖMAS İstanbul Şubelerinin bulunduğu demokratik kuruluşlar, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakları alma mücadelesini sürdüren demokratik kuruluşlar olarak DİSK'in DGM'ye karşı mücadelesini desteklediklerini bir bildirile açıkladılar.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri girişimleri üzerine 1 Eylül günü yayınlanan, DGM gelişimlerini içeren çok sayıda DİSK Ajansı, işçilere dağıtıldı.

● 6 Eylül Pazartesi günü DİSK Yürütme Kurulu'nun kararıyla toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu'nda Genel Başkan Kemal TÜRKLER, toplantıyı açış konuşmasında, «İşçi sınıfımız, kendisine, DİSK'e, demokrasiye, insanca bir yaşam mücadelesine ve tüm ilericilere karşı yönelen DGM tehlikesinin gerçekleşmesine olanak tanımayacaktır» diyordu. Sadece sendikal hareketin güç ve eylem birliğinin yetmediğine işaret eden Kemal TÜRKLER, ilerici harekete, örgüt güç ve kişilerin tepesinde Demokles'in kılıcı gibi sallanacak olan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulmasına karşı ilerleme-

16 Eylül'de
DİSK Yönetim Kurulu
ve Başkanlar Konseyi toplantısı
ardından basına yapılan
açıklamada Kemal Türkler DGM
konusunda alınan kararları
açıklıyor ve DGM'ye karşı Genel
Yas eylemi için şu çağırıyor
yapıyordu : «Tüm İşçileri, ilerici
ve demokratik kuruluşları DİSK'in
bu tarihi kararını desteklemeye
çağırıyoruz.»

den ve demokratik hak ve özgür
lüklerden yana olan herkesin bir-
likte mücadele vermesi gerekti-
ğini belirterek konuşmasını şö-
yle sürdürdü:

«1 Mayıs günü gücünü açık-
ça gösteren işçi sınıfımız, ken-
disine, DİSK'e, demokrasiye, in-
sanca bir yaşam mücadelesine ve
tüm ilericiye karşı yönelen Dev-
let Güvenlik Mahkemeleri tehli-
kesinin gerçekleşmesine olanak
tanımayacaktır.»

DİSK Genel Yönetim Kurulu,
DGM yasa tasarısını görüşmek
üzere Meclis'in toplanacağı 14
Eylül günü;

● **DİSK Genel Yönetim Ku-
rulu ve Başkanlar Konseyi üyele-
rinin DİSK Genel Merkezinde ha-
zır bulunmalarına,**

● **DİSK'e bağlı tüm sendika
merkez ve şube yönetici ve kad-
rolarının, temsilci ve baştemsilci-
lerle, tüm sendika görevlilerinin
görevleri başında hazır bulunma-
larına karar verdi.**

Bu arada tekerci - büyük bur-
juvazinin işçi sınıfına ve onun
devrimci sendikal örgütü DİSK'e
karşı yönelttiği saldırıları tırma-
nıyor ve yoğunlaşıyordu.

Madeni Eşya Sanayicileri
Sendikası (MESS), 13 Eylül 1976
günü üyelerine «Devlet Güvenlik
Mahkemelerinin tasarısına karşı
uygulanabilecek protesto eylemi
hakkında» resmi bir yazı gönder-
di. Yazıda DGM tasarısını protes-
to etmek amacı ile DİSK'in bazı
eylemlere girişeceği ve işyerle-
rinde işin durdurulacağı söylen-
tilerinin yaygınlaştığı söylenerek,

bu eylemle ilgili alınabilecek ted-
birler önerilmektedir. Önerilen
tedbirleri ve işçilere dağıtılması
için ekte sunulan bildiriye dergi-
mizin Eylül sayısında aynen ya-
yınlamıştık.

DİSK Genel Yönetim Kurulu
ve Başkanlar Konseyi ise, 16 Ey-
ül 1976 günü yaptıkları ortak
toplantı sonunda bir dizi karar-
lar aldılar. Sınıf savaşımı karşı-
lıklı alınan önlemlerle yeni bo-
yutlar kazanıyordu. Bu kararları
Genel Başkan Kemal TÜRKLER
aynı gün yapılan basın toplantı-
sında açıkladı :

«Her çalışan, yurtsever va-
tandaşın ülkemizin durumunu so-
mutça kavraması ve MC'nin tu-
zağına düşmemesi gerekiyor. So-
nuç olarak :

İki gündür toplantı halinde
bulunan DİSK Genel Yönetim Ku-
rulu ile Başkanlar Konseyinin
mühterak toplantısında,

- **Bu iktidarın anayasal ve de-
mokratik yoldan düşürülme-
sine ve halktan yana bir ik-
tidarın kurulmasına kadar
tüm ülkede Genel YAS ilanı,**
- **Anayasal ve demokratik hak-
larının, DİSK'in «tabanın söz
ve karar sahibi olma» temel
ilkesi içinde kullanabilmesi
açısından işçi üyelerimizin
serbest bırakılması,**
- **Örgütümüzün bulunduğu mer-
kezlerde her gün genellikle
öğleden sonra DİSK tarafın-
dan sessiz maçem yürüyüşle-
ri veya mitingler düzenlen-
mesi,**
- **Bunun dışında DİSK tarafın-**

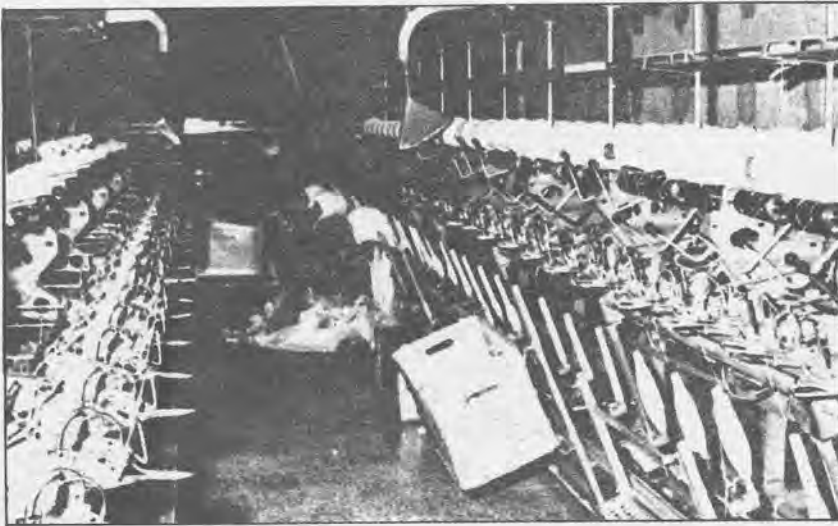
dan düzenlenmeyen hiçbir
yürüyüş, miting gibi gösteri-
ye üyelerimizin katılmaması;
ve bozguncu unsurların içe-
riden veya dışarıdan gelecek
tahriklerine olanak verilme-
mesi için üyelerimizin çok
dikkatli ve titiz davranmaları,
kararlaştırılmıştır.

**Bu kararlar bu gün (16.9.1976
Perşembe günü) saat 13.00'ten
itibaren geçerli olacaktır.**

**Tüm işçileri, ilerici ve de-
mokratik kuruluşları DİSK'in bu
tarihi kararını desteklemeye ça-
ğırıyoruz.»**

16 Eylül günü saat 13.00'de
DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRK-
LER ve Yönetim Kurulu üyeleri
Taksim'deki Atatürk anıtına si-
yah çelenkler bırakarak DİSK ka-
rarlarının ilk uygulamasını yaptı-
lar. Bu işlem yurdun çeşitli yer-
lerinde de tekrarlandı. Ankara'-
da TBMM önüne ve Atatürk anı-
tına üzerlerinde «DGM'ye Hayır»,
«Demokrasi Düşmanı MC'ye Ha-
yır» yazılı siyah çelenkler bırakıl-
dı. Bu arada Meclisin önüne çe-
lenk bırakan Genel-İş Sendikası
şube yöneticileri gözaltına alın-
dılar.

16 Eylül saat 13.00 den itiba-
ren Anayasal ve Demokratik hak-
larını tabanın söz ve karar sahibi
olma temel ilkesi içinde kulla-
nabilmeleri açısından serbest bı-
rakılan işçiler Anayasal ve demok-
ratik haklarını kullanarak çıkarıl-
mak istenen DGM vahasını pro-
testo amacıyla işi bırakma ey-
lemlerine başladılar. Yurdun her
tarafında Madeni Eşya, Petrol,

Kimya, Tekstil, Basın, Temizlik, Şehirci Tasıma, Gıda, Lâstik, Deri, Çimento, Seramik, Ağaç, Toprak ve tüm iskollarında işi bırakma eylemleri yayıldı ve yüzbinlerin katılmasıyla gelişti. İzmir'de Aliğa Rafinerisinde, İzmit'te İpraş Rafinerisinde, Ereğli Demir-Çelik Tesislerinde, İstanbul'da Türk Demir Döküm, Sungurlar, İzmit'te Pirelli, Goodyear, Rabak, Bursa'da Tofaş, Renault, Ankara'da Otobüs ve Temizlik İşyerlerinde ve daha yüzlerce fabrikada üretim durdu. Tezgâhlar ve makineler sustu. Tüm değerlerin üreticisi işçilerin, emekçilerin hünerli elleri indirdi şalterleri. İşçiler fabrikaların kapılarına «Demokrasi Düşmanı MC'ye Hayır», «DGM'ye Hayır», «Genel Grev Haklarımız», «Faşizme Geçit Vermeyeceğiz», «Demokratik Haklar İçin Birleşin» yazılı pankartlar astılar.

İşçi sınıfının disiplin ve kararlılığı her yerde olduğu gibi burada da göze çarpıyordu. Düzenli olarak vardiya değişiyor, vardiyası biten işçiler yeni gelen arkadaşlarına görevlerini devrediyorlardı. Bozguncu unsurların tahrik ve provokasyon girişimleri işçi sınıfının kararlılığı ve bilinci sayesinde boşa çıktı.

Aliğa ve İpraş Rafinerilerinde üretim durduğu halde işverenler bacalarda LPG gazı yakarak üretimin durduğunu gizlemeye çalıştılar. İşçi sınıfının ne yapacağını bilen kararlı tavrının genişlemesini saklamaya çabaladılar.

Eylem bir çığ gibi yurdun dört bir yanında 300 binlerin, 400

binlerin katıldığı bir boyuta ulaştı. Hareket yaygınlaşırken, birçok demokratik kuruluş yayınladıkları bildirilerle DGM'lerine karşı tavır koyan işçileri desteklediklerini açıkladılar.

İşveren örgütü MESS ise hareketin başladığı günün ertesinde 17 Eylül günü Hukuk Müşaviri Ergun İnce imzalı yeni bir yazıyla üyelerin «Yasadışı eylemle ilgili olarak uygulanacak ilk tedbirleri» bildiriliyordu. Yazıda MESS Yönetim Kurulu'nun 17 Eylül 1976 günü yaptığı toplantıda işin durdurulduğunu, işyerlerinde ilk olarak uygulanmak üzere aldığı «kesin tedbirler» anlatılıyor, bu tedbirler «Sendika temsilcilerini Sıvıya şikâyet etmek, çalışmayan süreye ait ücretleri ve hafta tatili ücretini ödememek» olarak belirtiliyordu. 20 Eylül günü de yine aynı imzayla, MESS Yönetim Kurulu ve Yürütme Komitesinin aldığı kararlar üyelerine duyuruldu. Bu kararlarda «Yemek paraları, vasıta paraları, ücret avansları, bayram avansı ve her türlü sosyal yardımların ödenmemesi, işçileri eyleme katmaya zorlayan temsilci ve sendika militanlarının hizmet sözleşmelerini bildirimsiz ve tazminat-sız olarak feshedilmesi» üye işverenlerden isteniyor ve fesih işleminin yapılması için gerekli örnek evrak ilişikte veriliyordu. Bu kararların tam metnini ilerideki sayfalarımızda okuyabilirsiniz.

Eylem dünlerinde işveren yanlısı Türk-İş'in Tunç - Şide Yönetici gurubu da işçi düşmanı tavırlarını ıvice açığa seriyorlardı.

15 Eylülünü bir basın toplantısı yapan Tunç, DGM tasarısını özde destekliyor, «Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluşunun bu aşamada tartışma konusu yapılmasının bir yararı bulunmadığı, yararlı olan tartışmaların bu mahkemelerin anayasamızın temel amaç ve ilkelerine ters düşmeden tabii hâkim kavramını ihlâl etmeden, Anayasamıza uygun olarak nasıl çıkarılabileceğinin tartışılmasının daha yararlı olacağını» söylüyor, söyleyebiliyordu.

İlerici, demokrat hukukçular ise işçi sınıfının yanında yer alıyordu. Türkiye Barolar Birliği'nin bildirimlerinde ve çeşitli illerin Baro'larında düzenlenen «DGM'lerin hukuki durumu» konulu açık oturumlarda DGM'lerinin siyasi amaçla kurulduğunun anlaşıldığı; DGM'lerinin mahkeme olarak topluma kabulünün olanaksız olduğu belirtilerek DGM'lerinin yargının da bağımsızlığını ortadan kaldırmak amacıyla kurulduğu açıklandı.

Aralarında TÖB - DER, TUS - ÇFR, İKD, TÜTED, TMMOB, AKD, TUMÖD, TUMAS, Çağdaş Hukukçular Derneği, TUM-DER, Halk evleri, Ankara Barosu, Ankara Tabip Odası, TTB ve İGD'nin de bulunduğu demokratik kuruluşlar basına ortak bir açıklama yaparak «DİSK'in DGM'lerine karşı mücadele çağrısını desteklediklerini» belirttiler.

Yurt dışındaki işçi ve öğrencilerimizin kurdukları dernek ve kuruluşlar da yolladıkları mesajlarda Türkiye İşçi Sınıfına destek belirttiler. İsveç Türküveli İlericiler Birliği, Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi, İngiltere Barış ve Özgürlük Komitesi, Avrupa Türküveli Toplumcular Federasyonu, İngiltere Türküveli İlericiler Birliği, İngiltere Türküveli Kadınlar Birliği, İsveç Türküveli Öğretmen ve Eğitimci Birliği, Rotterdam Türküveli Kadınlar Birliği, Frankfurt Türküveli İşçiler Birliği ve daha birçokları, Türkiye işçi sınıfının yanında onurlu verilerini alıyorlardı. Dünya Barış Konseyi'nin de üyesi olan, birçok kuruluş ve derneği bünyesinde toplanan **Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi**, DİSK'e gönderdiği destek mesajında: «DGM yasa tasarısına karşı, DİSK olarak sizin, diğer

İşçi sınıfımızın DGM'ye karşı verdiği mücadele yurt içinde ve yurt dışında büyük destek gördü. Yasanın düşmesinden 2 gün önce, F. Almanya'da çalışan işçi kardeşlerimiz, bu kanun tasarısına karşı olduklarını büyük bir MITING ile dünyaya ilân ettiler. Yurttaki kardeşlerinin ve DİSK'in yanında olduklarını belirttiler. Birçok Alman gazete ve radyosunun geniş yer verdiği yürüyüşe, 50'den fazla İŞÇİ DERNEĞİ üyeleri katıldı. Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi'nin çağırısı ile düzenlenen yürüyüşte en çok «DGM kalsın, MC çekilsin», «DGM işçileri ezmeyi amaçlar», «Tutuklanan sendikacılar serbest bırakılsın, atılan işçiler işe alınsın», sloganları söylendi.

sendikaların ilerici, demokratik kişi ve kuruluşların, barıştan yana olan diğer partilerin verdiği mücadeleyi destekliyor, saygılarımızı yolluyoruz.» diyordu.

Çeşitli ülkelerin sendikal kuruluşları da dayanışma mesajları yolladılar. Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) Fransa Genel İş Konfederasyonu (CGT) Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu (IMF), Belçika Genel İş Federasyonu vb. bunlar arasındaydı.

Yurt içinde de birçok bağımsız ve Türk-İş üyesi sendika da destek mesajları gönderdiler. Öleyis Marmara Bölgesi Temsilciliği, Yol-İş, Harp-İş, Yapı-İş, Demiryolu İşçileri Sendikası, Petrol-İş Adana Şubesi vb. gönderdikleri mesajında DİSK'in işçi sınıfımızın haklı savaşımının yanında yer aldıklarını belirtiyorlardı.

Büyük parabalaları, sömürlerini azgınca arttırmak için baskı ortamı yaratmak istiyorlar. Dün DGM'yi yasalastırmaya çalıştılar. İşçi sınıfımız ve sağlıklı ilerici güçler buna engel oldular. Yarın «sıkıyönetim» ilân etmeye çalışacaklar. Yine mağlup olacaklar. İşçi sınıfımız buna da izin vermeyecek..

Yol-İş sendikası yaptığı açıklamada : «DİSK'in baslattığı genel yas demokratik hak ve özgürlüklerin savunulmasına yönelik bir eylemdir. Türk-İş vakit geçirmeden, tırmanan faşizmi durdurmak, özgürlükçü demokrasiyi kurtarmak için eyleme geçmelidir. Türk-İş eyleme geçmediğinde Sosyal Demokrat Sendikalar bu eylemi diğer demokratik kuruluşlarla birlikte gerçekleştirmelidir.» diyerek Sosyal Demokrat Sendikaları DGM'lerine karşı eyleme çağırıyordu. Türk Harp-İş Sendikası'ndan Mustafa Alodündar : «DİSK, temsil ettiği işkolu ölçüsünde işyerlerindeki çalışanların haklarını koruma görevini yerine getirmesini bilmistir. Kıvançla karşılıyoruz. Türk-İş'in DİSK'in bu eylemini küçümsemesini değil, desteklemesini istiyoruz.» diyor-du.

Tez Büro-İş Sendikası'ndan Bekir Balıktaş'ın açıklaması ise şöyleydi : «DİSK'li arkadaşları candan kutluyoruz. DGM yasa tasarısına «esastan» karşı çıkmalarını olumlu karşılıyoruz. Tunç'un demeci işçi hareketi adına hüznü vericidir.»

Sermaye ve MC yanlısı günlük gazeteler vb. dışında basın ilericiler kesimi de şu yada bu biçim ve ölçüde DGM'ye karşı çıktılar. Halil Tunç televizyonda «Eyleme katılanlar üç - beş kişidir» derken, bir sonraki haberde işi bırakan yüzbinlerden söz ediliyor. TRT işçi sınıfının tavrını dar kapsamlı göstermeye çalışırken, büyük kentlerde hayatın durduğunu belirterek kendi kendilerini yalanlıyorlardı.

İşveren kuruluşlarının MC'nin ve Türk-İş yöneticilerinin işçi sınıfı hareketini kanunsuz ilân edip eylemleri kırmaya çalışmalarına karşılık hareket yüzbinlere mal oldu. İşçiler her yerde halktan ilgi ve destek gördüler.

Yurt içinde ve dışında onbinler, yüzbinler somut bir biçimde Türkiye İşçi sınıfının yanında yer aldı. Eylemin karşısında ise bir avuç işçi düşmanı ve çıkarıcı yer aldılar ve açığa çıktılar. İşçi sınıfına ihanet eden Tunç - Şide yönetici qurubu, NATO'yu ve ABD'yi destekleyen işçi düşmanı mao-cular, provokasyonlar düzenleyerek işçi sınıfı hareketini yıkmaya çalışan goşist maceracılar, oyun içinde oyun arayarak işçi sınıfının tüm eylemlerini küçümseyen giderek anti - komünizmin batağına batan kariyerist ve sekte çevreler, burjuvazinin yanında saf tuttular. Ve gördüler ki burjuvazi de dahil sayıları ve güçleri pek azdır. Yüzbinler işçi sınıfının, onun sorumlu ve kararlı tarihsel saflarındadır.

18 Eylül günü DİSK Yürütme Kurulunun kararı gereğince motorize bir yürüyüş yapıldı. O gün onbinlerce işçi ve demokratik kuruluş üyesi, taşıtlarla Beşiktaş'ta toplandılar. İşçiler işyerlerinden otobüslerle, pankartlarıyla gelip taşıt sıralarına katıldılar. İşçilerin yanı sıra Baro mensupları, Türkiye Yazarlar Sendikası, TÖB-DER, İlerici Gençler Derneği, İlerici Kadınlar Derneği, TMMOB, TÜTED, TUS-DER ve daha bir çok kuruluşun üyeleri de bu motorize gösteriye katıldılar. Ülkemizde ilk kez gerçekleştirilen böyle bir yürüyüş, saat 14.00 de Beşiktaş'ta başladı, Dolmabahçe - Gümüşsuyu yolu ile Taksim'e varıldı. Binlerce taşıt Taksim'e klakson çalarak girerken, aynı anda DGM'ye Hayır», «Faşizme Geçit Yok» sesleri de dört bir yanda yankılanıyordu. Taşıtlarla getirilen siyah çelenk ve pankartlar görevliler tarafından alınıp anıta bırakıldı, yürüyüşe katılanlar araçları ile dağıldılar. Bozguncu ve maceracıların koşulları derinlemesine tahlil edemeyen ve yalnızca «hareket» ve «macer» peşinde koşan provokatif çabaları açığa çıktı ve yürüyüş başladığı gibi işçi sınıfına yaraşır bir disiplinle sona erdi.

Genel tavır koyma eylemi sürerken işçiler üzerindeki baskılar yoğunlaştı. İşverenlerin ihbarları üzerine işçi temsilcileri, sendika temsilcileri gözaltına alındı, tutuklandı. 21 Eylül sabahı DİSK Genel Merkezi çok sayıda sivil ve resmi polis ile jandarma tarafından arandı. Yapılan arama da herhangi bir suç delili bulunmadığı emniyet yetkililerince, bir zabıtlarla belirtildi.

20 Eylül günü toplanan DİSK Yürütme Kurulu, DİSK üyelerinin «tabandaki üyelerin söz ve karar sahibi olma» ilkesi içinde karar vererek kullandıkları Anayasal hakkın içinde bulunulan koşullarda yeterli görüldüğü ve tavır koyma açısından hedefe ulaşıldığını 21 Eylül sabahı basına da açıklayarak : «16 Eylül günü Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi üyelerinin ortak toplantısında alınan kararların aynen kalmasına; ancak şimdilik, aynı temel ilke içinde bu kararlarını yeniden görüşmeleri ve yeniden bir karar

vermeleri gereği doğrultusunda uyarılmalarına karar» verdi. İşçiler 21 Eylül sabahı işi bırakma eylemini sona erdiren işbaşı yaptılar. Bu arada birçok işçi işveren Sendikaları Konfederasyonu'nun direktifleri üzerine işten çıkarıldı, yövmiyeleri ödemedi. Birçok işçi tutuklandı.

21 Eylül günü DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca, ertesi gün de Genel Başkan Kemal TÜRKLER ve Yürütme Kurulu üyeleri tutuklandılar. Bir üst mahkemeye yapılan itiraz sonucu 21 Eylül günü DİSK yöneticileri serbest bırakıldı.

25 Eylül 1976'da Ankara'da Demokratik Kuruluşlar bir miting ve yürüyüş düzenlediler. Tandoğan alanında toplanan onbinlerce kişi sık sık «DGM'ye Hayır», «Faşizme Geçit Yok», «Yaşasın DİSK» sloganlarını bağırdı. Yapılan konuşmalarda DGM'lerinin başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ilerici ve vurtseverleri hedef aldığı, DGM'lerine karşı mücadelesinin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bir parçası olduğu ve DGM'lerine karşı mücadelede tüm demokratik güçlerin eylem birliğinin gerekli olduğu belirtildi.

İş bırakma eyleminin sona ermesinden sonra da işten çıkarılma ve tutuklamalar devam etti. DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca 28 Eylül günü yazılı basın demecinde, «İşten atılan ya da tutuklanan tüm DİSK üyesi işçi ve temsilci kardeşlerimizin maddi ve manevi sorumluluğunun DİSK'in güvencesi altında» olduğunu belirtti. DİSK yöneticilerinin ve birçok militan işçinin tutuklanması sadece yurt içinde değil yurt dışında da büyük bir tepki yarattı. Türk-İş'in üye olduğu UHSK dahil, birçok sendikal örgüt bu anti - demokratik tutum ve davranışları protesto ederek tutuklananların derhal serbest bırakılmasını istediler. Bu konuda Fransa Genel İş Konfederasyonu (CGT) Cumhurbaşkanı'na Ağustos sayımızda yayınladığımız bir mektup gönderdik.

DİSK'in işçi sınıfına ve kamucuna ikinci uyarısı yarım milyon adet basılarak Ekim başında sendikalar aracılığıyla dağıtıldı. DGM'lerin başta işçi sınıfı ol-

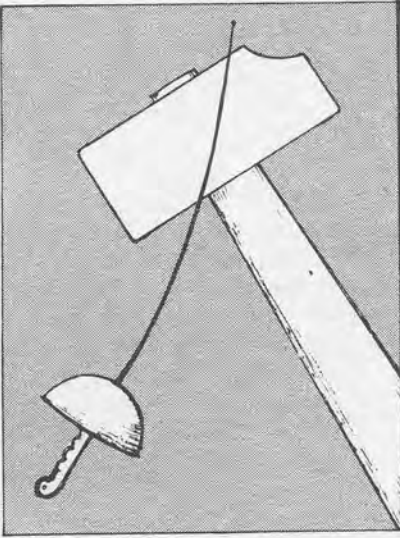
mak üzere tüm halkımızın bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme savaşımının hedef aldığı nokta ispatlandı.

DİSK üyesi işçiler işten atılan ya da tutuklanan arkadaşlarıyla dayanışmayı sürdürdüler. Dayanışma kampanyaları açıldı. İşçiler birer yövmiyelerinin kesilerek kampanyaya verilmesi için başvurdular. DİSK Yürütme Kurulu'nun 5 Ekim tarihli kararı ile DİSK DAYANIŞMA FONU adı altında T. İş Bankası Merter 183 No. lu bir hesap açıldı. 13 Ekim günü İstanbul'da on demokratik kuruluşun yöneticileri İş Bankası'nın Türbe Şubesinde bir hesap açarak «bir günlük emeklerinin karşılığı olarak 12.500.— TL. yatırdılar» Daha sonra yaptıkları açıklamada Türkiye Yazarlar Sendikası, Halkevleri Koordinasyon Kurulu, TÖB-DER İst. Şubesi, TÜTED İst. Şubesi, İlerici Kadınlar Derneği, İlerici Gençler Derneği, TUM-DER İst. Şubesi, TUS-DER İst. Şubesi, TUMOD İst. Şubesi, TUMAS İst. Şubesi ve Mimarlar Odası İst. Şubesi yöneticileri olarak 12.500 lira yatırmakla kampanyayı başlattıklarını ayrıca tüm üyelerine ve halkımıza katılmaları için çağrıda bulunduklarını açıkladılar.

DİSK Genel Temsilciler Meclisi, 23 Ekim 1976 günü üçünü aşkın temsilcinin katılımıyla toplandı. «Yaşasın DİSK», «DGM'yi EZDİK» sesleri arasında işçi temsilcileri işçi sınıfının kararlı sesini ve mücadele azmini bir kez daha haykırdılar.

24 Temmuz günü toplanan DİSK Olağanüstü Kongresi, Dayanışma Fonu ve diğer konularda önemli kararlar alarak DİSK'in mücadelesine yeni bir hız kattı. (Bu konuda daha geniş haber-yorumu ilerideki sayfalarımızda işleniyor.)

Demokratik güçler, başta işçi sınıfı olmak üzere, DGM tasarrısı, ve diğer faşizan baskı tedbirleri karşısında faşizme geçit vermeyeceklerini kanıtladılar. İlerici güçlerin, demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve genişletme savaşımının başarısı kalıcıdır. DİSK, bugün hergünkünden daha güçlü olarak Türkiye işçi sınıfının sendikal birliği yolunda kararlı adımlarla ilerliyor.

DİSK ÜYESİNDEN GENEL BAŞKANINA KADAR PARÇALANMAZ BİR BÜTÜNDÜR

DİSK, sınıf ve kitle sendikacılığının gereklerini yerine getiriyor. İşçiler arasında hiçbir ayırım gözetmeden, tüm işçilerin ortak çıkarları için çaba sarf ediyor. Bu konuda karşılaştığımız engelleri ve eksiklikleri gidermek tabandan tavana hepimizin başta gelen görevidir. Çünkü DİSK gücünü işçi sınıfından, o'nun biliminden alıyor. Kollektif (ortakla-

şa) çalışılması, herkesin üzerine düşen görevi fazlasıyla yerine getirmesi, örgütsel disiplin, bu koşullarda çok daha önem kazanıyor.

Konfederasyonumuzca ilân edilen Genel Yas halen sürüyor. MC'nin demokratik yollardan düşürülmesi, onun yerine işçi sınıfının geniş çapta temsil edileceği ileri demokratik bir iktidarın

kurulması çabaları, engelleri aşıya geliyor, yol katediyor.

Sermaye saldırıyor. Bu uğurda tüm olanaklarını seferber ediyor. DİSK'e yönelen saldırılar karşısında DİSK YÖNETİM KURULU ve BAŞKANLAR KONSEYİ 23 Ekim günü ortak bir toplantı yaptı. Aşağıda tam metni bulunan ORTAK KARARI kamuoyuna ve basına açıkladı :

Köyde, kentte yoksulluk, işsizlik, pahalılık ve yıkım... Öylesi korkunç ölçüler almıştır ki, Demirel'e bağlı Devlet Planlama Teşkilâtı, Çalışma Bakanlığı'na bağlı İş ve İşçi Bulma Kurumu bu durumu gizleyemez oldular.. Ama MC anarşiyi körüklüyor, yalan ve iftira kampanyaları ile kendi suçunu saklamaya çalışıyor. Güçlü DİSK'i yıpratmak için giriştikleri sistemli çabalar da bu amaca hizmet ediyor. Oysa DİSK, üyesinden Genel Başkanına kadar sarsılmaz bir bütün olarak bu saldırıları karşılıyor ve düşmanlarının maskelerini alaşağı ediyor. Resimde DİSK yöneticilerini tarihsel 1 Mayıs heybetli gösterisi sırasında görüyorsunuz..

gerici güçlerin DİSK aleyhtarı kampanyalarına karşı DİSK yönetim kurulu ve başkanlar konseyinin ortak kararı

DİSK, 13 Şubat 1967'de 30 bin işçi ile kuruldu. Türkiye sendikal mücadele tarihinde bir köşe dönüldü. 13 Şubat 1967'de işçi sınıfı, kapitalist sömürüye karşı devrimci sendikacılığın bayrağını açtı.

Her türlü sınıf uzlaşmacılığına karşı çıkan DİSK, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığının temel ilkesi olan sendikal demokrasiye sarıldı. DİSK'in güç kaynağı işçi sınıfına inanmak, ona güvenmek oldu.

Büyük sermaye çevreleri ve onların baskıcı siyasal iktidarları, sınıf ve kitle sendikacılığının tabana inmesini önlemek için, yasa çıkarma yoluyla DİSK'i yoketmek istediler. 274 sayılı yasa değişikliğine karşı 15-16 Haziran 1970'de işçi sınıfının gösterdiği büyük tepki, gerici güçlerin hesaplarını boşa çıkardı. İşçi sınıfı hareketi bir dönemeci daha aldı. Bilinçler bilindi.

Kökü dışarda tekelle sermaye daha ilerisini denedi. Ancak, 12 Mart 1971'de açılan baskı ve şiddet günleri de DİSK'i sindirmeye yetmedi.

1974'de DİSK ve ilkeleri yeni boyutlar kazandı.

1975 Mayıs'ında toplanan V. Genel Kurul'un aldığı kararlar, DİSK'in sınıfsal ve kitlesel mücadelesinde yeni ve güçlü adımlara olanak sağladı. Bu tarihi kararlar doğrultusunda, 6 Eylül İzmir, 20 Eylül İstanbul demokratik hak ve özgürlükler için mücadele mitingleri yüzbinleri topladı.

9. Kuruluş Yıldönümünde binlerce işçi, barış, demokrasi, barışsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm diye haykırdı.

Bir iş günü olan 14 Nisan'da DİSK'in kurucularından ve Genel Sekreteri yiğit savaşçı İbrahim GÜZELCE'nin cenazesinin emekçi kitleleri onbinlerle kaldırırken liderlerine olan saygı ve bağlılıklarını ortaya koydular.

52 yıldır kitlesel nitelikte kutlanamayan 1 Mayıs, 1976'da işçi sınıfının uluslararası birlik - mücadele - dayanışma günü ve işçi bayramı olarak burjuvazinin elinden koparıldı. Yüzbinler faşizmi ve baskıyı lanetledi. DİSK işçiler etrafında memuru, öğretmeni, öğrencisi, teknik elemanı, aydını ile tüm ezilen kitleler çevrelendi. İşçi sınıfı hareketinin yüz yılı bulan geleneği sürüyordu. 1 Mayıs 1976 gösterisi tarihsel bir dönemeç oldu.

Bursa Mitingi, faşist beslemelerle o çevrede şimdiye kadar ulaşılmamış kitlesellikte bir ihtardı.

1 Eylül Dünya Barış Günü kutlandı.

11 Eylül'de DİSK, faşizme karşı direnen Şili halkı ile etkin dayanışmasını ortaya koydu. Türkiye işçi sınıfının, uluslararası işçi sınıfının kopmaz bir parçası olduğu bir defa daha somutça belirdi.

Ve Genel Kurul'dan bu yana, DİSK hızlı bir yaygınlaşma dönemine girdi. DİSK'in böylesine güçlenmesi tekelle sermaye ve onların siyasal sözcülerini elbette ür-kütecekti. İşçi sınıfının birliği, emperyalizme bağlı sermayenin korkulu rüyasıydı.

DGM tasarısı ile MC, tüm ilerici ve demokratik güçleri, işçi sınıfı hareketini ezmeyi amaçlıyordu. DİSK'in DGM'lere karşı ve MC'nin anayasal yoldan düşürülüp, yerine halktan yana ilerici bir iktidar gelene kadar Genel Yas ilanı 16 Eylül'e rastladı. DGM'ye karşı işçi sınıfının aldığı demokratik tavır, MC'yi ve tekelle burjuvaziyi gerilettiler. Hareket yüzbinleri birleştirdi. Taban söz ve karar sahibi olma ilkesini bilinçlice kullandı.

Bugün ülkemizdeki tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'e karşı sağdan ve «sol»dan gelen saldırılar yoğun-

laşıyor. Sermayeyi savunan gerici sağ çevreler kitlelerin bir avuç yönetici tarafından zorla eyleme sürüklendiğini iddia ediyorlar. İşçiden yana gözükken bazı sözde sol çevreler ise, tabanda nereden geldiği onlarca belirsiz bir devrimci «devrimci birikim» den söz edip, kitlelerin yöneticilerine rağmen hareket ettiğini ileri sürüyorlar.

İki çevrenin de amacı aynı: DİSK'i bölüp parçalamak.

DİSK'in gücünü bugün dost düşman biliyor. Burjuvazi çok ince hesaplarla, DİSK'i içten bölme taktiğini öncelikle bugün deniyor. Yönetim ile tabanın arasını açmaya çalışıyor. Bu yolda sermayenin sözcüsü gerici sağ basın, Genel Başkan Kemal TÜRKLER'e karşı yalan ve iftiralarla dolu bir saldırıya geçtiler. Bu saldırı yaygınlaşabilir. Amaçları bellidir.

Bugün, 22 Ekim 1976'da ortak olarak toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi üyeleri sınıf mücadelesinin bulunduğ aşamayı çok iyi değerlendirmektedir.

Önümüzde çetin mücadele günleri vardır. İşçi sınıfının Eylül ayında koyduğu demokratik tavırdan dersler çıkararak, halâ geçerli olan Genel Yas içindeki hedef ve görevlerimizi bilmekteyiz. Eylem içinde birlik ve beraberliği pekiştiren ve gücünü tüm emekçi tabakalara gösteren işçi sınıfımızı, yönetiminden koparmak için, sermaye çevrelerince uygulanan hedef şaşırtma oyununa gelinmeyecektir.

Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi, Genel Başkan Kemal TÜRKLER'in kişiliğine yoneltilen ve yönetim kadrolarına yaygınlaştırılabilecek saldırıların esas hedefinin DİSK'in bütünlüğü olduğunu kesinlikle saptamış bulunmaktadır. Bu çevrelerin amacı, çeşitli baskılar ile gelişmesini engelleyemedikleri DİSK'in, sen-

16 Eylül'de DİSK Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi ortak toplantısına katılan yönetim kurulu üyeleri; Cezat Özhasırcı (Baysen-İş), Selâhattin Sayın (Tek-İş), Halil Hayta (Has-İş), Tuncer Kocamanoglu, Fuat Gedik (Devrimci Toprak-İş), Ali Samet (Kapfer Genel-İş), Kemal Yılmaz (Tümka-İş), Yurdakul Cöze (Gıda-İş), Ali Şahin (Hür cam-İş), Mehmet Akıncı (T. Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası), Hakkı Öztürk, Şükrü Özbayrak, Mehmet Mıhlacı (Maden-İş), Kenan Akman (Lastik-İş), Mustafa Karadayı (T. Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası), Erol Yalçın, Mülayim Güdücü, Fuat Pınarbaşı (İsmet Cantekin (Çağdaş Maden-İş), Osman Ulukan (Ges-İş), Kenan Budak (Barder-İş), Burhan Şahin (Basın-İş), Mehmet Aslan (Çağdaş Gıda-İş), Halil Hayta (Has-İş), Ali Şahin (Hür cam-İş), Mustafa Aktulgalı (Keramik-İş), Hasan Özen (Turizm-İş), Kemal Yılmaz (Tümka-İş), Cemal Saydık (Nakliyat-İş).

dikal demokrasi içinde seçimle işbaşına gelmiş ve yıllarca pratik mücadele içinde saygınlık kazanmış yöneticilerini yıpratmaya yöneliktir.

Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi bu oyuna gelmeyeceğini belirtir ve Genel Başkan'a tam bir güven içinde olduğunu bir kez daha oybirliği ile kabuoyuna ilân eder.

DİSK içinde hiçbir yönetici-taban önünde hesap vermekten kaçmaz. Bilinçli DİSK işçileri, gerektiğinde yöneticilerini yargılamasını bilirler. Ama tekelci sermayenin ve faşistlerin istediği yönde değil.

DİSK, işçi sınıfının birlik olma eğilimine, yaratıcılığına inançlı olduğu için büyüyor ve işçiler tarafından büyütülecek. İşçi ve emekçiler tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü içinde, sendikal birliklerini tam anlamıyla gerçekleştirene kadar genişleyecek. Mücadele, sömürü ortadan kalkıp, aydınlık sosyalist toplum kurulana kadar sürecek.

Bu böylece biline.

Sermayenin böl ve yönet oyununa gelmeyeceğiz.

YAŞASIN DİSK!

YAŞASIN DİSK İŞÇİLERİNİN BİRLİĞİ!

YAŞASIN İŞÇİ SINIFI VE TÖM EMEKÇİLERİN BİRLİĞİ!

GENEL TEMSİLCİLER MECLİSİ VE K.TÜRKLER'İN AÇIŞ KONUŞMASI

Sermayenin saldırıları karşısında DİSK önlemlerini sürdürüyordu. DİSK'in 550 bini aşan tabanın temsilcileri, İstanbul Spor ve Sergi Sarayında biraraya geldiler.

Söz ve karar tabanıdır. Ne yapılacağı, nasıl yapılacağı burada belirlenecekti. Toplantıyı Genel Başkan Kemal TÜRKLER 18 dakika süren bir konuşma ile açtı:

"BURJUVAZİ KAVGAYA DAVET ETTİ BİZİ DAVETLERİ KABULÜMÜZDÜR."

«Büyük sermaye güçleri, MC topluluğu, Türk-İş yönetimi ve gerici sağ basın demokrasi mücadelemize ve bu mücadelenin başını çeken işçi sınıfımıza, DİSK'e karşı savaş açtı. Özgürlük ve ilerleme düşmanı bu gerici güçlerin saldırılarına karşı DİSK'i koruyan ve yücelten işçi sınıfımızdır. DİSK'ten yükselen ses tabanın sesidir.

9 Temmuz'da yaptığımız Temsilciler Meclisi toplantısında da DİSK'in hattı-harekâtını sizler çizmiştiniz. DİSK yönetimi de aynı görüşte idi. Böylece DİSK tabanı ile yönetiminin ortak tavrı, DİSK

Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi'nin 16 Eylül tarihli ortak toplantısında karar altına alındı. DGM'leri büyük sermayenin ve tüm özgürlük düşmanlarının güvenlik mahkemeleri olarak ilan ettik.

MC, «ne olursa olsun DGM yasalaşacaktır» dedi.

İşçi sınıfımız, DİSK: «...buna fırsat vermeyeceğiz» dedi.

Sonuç ortadadır.. İşçi sınıfımız, devrimci tarihsel geleneğine sahip çıktı. Bu tarihsel zafer, her şeyden önce, tüm ilerici güçlerin de olduğu gibi, başta işçi sınıfımızın da önünde yürüyen DİSK ü-

yesi işçilere aittir.

Batmakta olan sermaye sözcüsü MC'nin can simiti olan DGM'leri yasalatırmayan sizlere, demokrasi savaşımı, çok şeyler brcçludur.

DGM'ye ve MC'ye karşı mücadelede kazanılan bu büyük zafer DİSK tabanı ile yönetimi arasındaki bütünlüğün bir kanıtıdır.

SERMAYE FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜNDE DOĞRU YOL ALMAK İSTİYOR!

Büyük burjuvazi, işçi sınıfı karşısında yenik düşmesini hazmedemiyor. Güvenlik Mahkemelelerini çıkartamayınca sıkıyönetim çıgıllıkları atıyor. Böylelikle, DGM'lerin asıl hedefinin işçi sınıfının sendikal ve siyasal savaşımını tasfiye etmek olduğunu itiraf ettiler. Çaresizlikten kıvranıyorlar. Sonunu hesap edemeden 3 bine yakın DİSK üyesi işçi ve sendika (işyeri) temsilcisini işten attılar. Bu uygulamada bulunan işverenler TİSK'in (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun) karar ve talimatlarına uydular. Kimi işverenler buna uymadı. Aralarındaki çelişki derinleşti. Topluca işten çıkarılan arkadaşlarımızın önemli bir çoğunluğu tabanda yönetici olan işçi ve sendikal temsilcileriydi. Yani işverenler tazminat-ihbar ödemedi kâr etmek ve DİSK'i güçten düşürmek, parçalamak istiyorlar. DİSK'in parçalanması demek, leş kargalarının açılan gediklere üşüşmesi yani can çekişen Türk-İş yönetiminin

soluk alması demektir. DİSK'in parçalanması demek, demokrasi savaşımının en etkin gücünden yoksun kalması demektir.

Böyle bir ortamda, DGM'ler rahatlıkla kurulacaktır.

Böyle bir ortamda ücretler, kıdem tazminatları, maaşlar, taban fiyatları kolaylıkla dondurulacaktır.

Böylesi bir ortamda, sömürü azgınlacaktır.

Böylece büyük sermayenin aşırı sömürü, aşırı kâr ve baskıya dayanan ekonomik ve siyasal egemenliği açık bir diktatoraya dönüşecektir.

İŞTEN ÇIKARTILAN TÜM İŞÇİLER, DİSK'İN MADDİ MANEVİ GÜVENCESİ ALTINDADIR

DİSK işçi sınıfına, işçi sınıfı DİSK'e sahip çıkıyor. DİSK, işten atılan işçilerin maddi-manevi sorumluluğunu güvencesi altına alıyor. Bu arkadaşlarımıza, işten atıldıklarının birinci ayı için brüt ücretlerinin net % 40'ını, ikinci ve daha sonraki aylar için net % 50'sini verdi, veriyor, verecektir.

HERŞEY DAHA GÜÇLÜ BİR DİSK İÇİN!

Keskinleşen sınıf mücadelesi içinde çelikleşen işçi sınıfımızın yükselen «Demokrasi, Bağımsızlık ve Toplumsal İlerleme» mücadelesi sömürü düzenini tehdit ediyor.

Büyük sermaye, yarın yeni baskıcı yasa tasarılarını gündeme getirmek zorunda kalacaktır.

İşten atılan ve atılabilecek DİSK üyesi işçilere ve sadece kendi bütçeleriyle sonuca ulaştıramayacakları önemli grevlerde sendikalarımıza maddi destek sağlamak amacıyla **DİSK DAYANIŞMA FONU**'nu kurup güçlendirmek üzere Olağanüstü Genel Kurulumuzu topluyoruz.

Böylece DİSK, işverenlerin milyarlık fonuna karşı, işçi sınıfımızın mücadelesine büyük bir mali güvence sağlamış ve işverenlerin oyununu bozmuş olacaktır.

SÖZ VE KARAR, TABANIN EN YİĞİT TEMSİLCİLERİ OLARAK SİZLERİNDİR!

Genel Temsilciler Meclisimizin, DİSK DAYANIŞMA FONU'nun kurulması doğrultusunda karar alacağına inanıyorum. Bütünlüğümüzü, yani DİSK'i örgüt olarak koruyup güçlendirme kararınız, büyük sermayeye, MC'ye, onların talimatı ile hareket eden gerici-sağ basına indirilen büyük bir darbe olacaktır.

Mali açıdan daha güçlü bir DİSK, korkusuz ve güvenceli bir mücadele demektir.

Daha güçlü bir DİSK, güvenceli bir grev demektir.

İşçi sınıfını sömürden kurtaracak olan işçi sınıfından başkası olamaz.

YAŞASIN DİSK.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA SELÂM!

OYBİRLİĞİ İLE ALINAN GENEL TEMSİLCİLER MECLİSİ KARARI

«Yaşasın DİSK», «DGM'yi EZDİK», «Faşizme Geçit Yok», «Kahrolsun Gerici Basın» sloganları altında DİSK Genel Başkanı şahsında DİSK'in bütününe hedef alan saldırıları elinin tersiyle bir kenara iten DİSK Genel Temsilciler Meclisi, Kamuoyuna açıklamak üzere OYBİRLİĞİ ile bir karar aldı. Bu, olağanüstü Genel Kurul öncesinde, sermaye güçlerine ve onların hizmetkârlarına ilk ve ağır bir tokat oldu.

OYBİRLİĞİ İLE ALINAN KARARIN TAM METNİ

15-16 Haziran 1970, 1 Mayıs 1976'lardan geçerek durmadan gelişip güçlenen Türkiye İşçi Sınıfının tarihsel hareketi, mücadele tarihine 16 Eylül'de bir sayfa daha eklendi. İşçi sınıfımızın kararlı savaşımlı Devlet Güvenlik Mahkemeleri tasarısının yasalaşmasını önleyerek, büyük burjuvaziye ve onun gerici-Faşist karması yönetimi MC'yi gerilet-ti.

İşçi Sınıfımızın tek demokratik sınıf ve kitle sendika örgütü DİSK'in öncülüğünde, sınıf sendikacılığı hızla daha geniş kitleleri kucaklarken, sınıf uzlaşmazlığı hızla geriliyor. TÜRK-İŞ çöküyor.

DİSK, İşçi ve emekçilerin ekonomik mücadelesini, sömürsüz ve ileri bir demokratik toplum düzeni için verilen mücadeleyle uyum içinde yürütüyor. Demokratik hak ve özgürlükler için, tüm ilerici ve demokratik güçlerin güç ve eylem birliği, örgütlü ve bilinçli işçi sınıfı etrafında oluşuyor. Faşizme geçit verilmiyor. Bağımsızlık, demokrasi, barış toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımı yol alıyor. Gerici, faşist karması MC gerilerken, işçi sınıfımızın başını çektiği ilerici, emekçiden yana, demokratik ve ulusal bir iktidar savaşımı ilerliyor.

Demokrasi savaşımı güçlendikçe, emperyalizme bağlı tekeli sermaye tedirgin oluyor. Sınıf mücadelesi iyice keskinleşiyor. Azgınlaşan büyük sermaye MC, Türk-İş yönetimi ve gerici sağ basın saldırılarını yoğunlaştırdı. Örgütümüz DİSK'i bölmek, parçalamak istiyorlar. Bu işçi sınıfı, DİSK ve demokrasi düşmanı saldırılara maocu, bozguncu ve maceracı goşist akımlar da katılıyorlar.

Aynı oyun içinde DİSK Genel Başkanına yöneltilen saldırılarının esas hedefinin DİSK ve işçi sınıfı-

nın birliği olduğunu biliyoruz. DİSK'i DİSK yapan, tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesiyle, yönetim ve tabanın uyumlu birliğinin yürüttüğü sınıf sendikacılığıdır. Bu birliğin bozulmasına asla izin vermeyeceğiz.

Amacımız daha güçlü bir DİSK'tir. Gün safları sıklaştırma, birliğimizi pekiştirme günüdür. Keskinleşen sınıf mücadelesinde bizi bekleyen yeni görevlerin başında her türlü saldırıyı kararlılıkla göğüslemek var. Zafer birlikten geçiyor. DİSK'i parçalama girişimlerine karşı vurulacak en büyük darbe DİSK yönetimi ile tabanı arasındaki bütünlüğü pekiştirmektir.

Esas umudumuzun ve güven kaynağımızın, işçi sınıfı ve onun öncü örgütleri olduğunun bilincindeyiz. İşçi sınıfını sömürden kurtaracak olan işçi sınıfından başkası olamaz.

Yaşasın DİSK

Yaşasın Türkiye İşçi sınıfının sendikal birlik savaşımı.

Yaşasın İşçi sınıfı ve tüm emekçilerin birliği.

Yaşasın dünya işçi ve emekçilerinin birliği.

**Spor ve Sergi Sarayı
23 Ekim 1976**

PROFİLO İŞÇİLERİNİN HAPİSHANEDEN

DİSK Genel Temsilciler Meclisi tarafından ayakta alkışlanan ve onaylanan kararın üstüne Profilo işçileri tarafından hapisshane-den gönderilen telgraf metni, salonu yüksek bir coşku ve gerilime boğdu.

Şöyle diyorlardı işçi sınıfının yiğit ve fedakâr evlatları :

DİSK Temsilciler Meclisi Di-
van Başkanlığına,

Ülkemiz hakim sınıfları için

de bulundukları bunalımdan çık-
manın yolunu; faşizan baskıları
artırmak ve başta işçi sınıfımız
ve onun sendikal örgütü olan
DİSK ile tüm demokratik kuruluş-
lar üzerinde sistemli olarak terö-
rü devam ettirmekte buluyorlar.
Hakim sınıfların kendi düzenleri
sürdürmede yetersiz kaldıkları
noktada çıkartılmak istenen DGM
karşısında başta işçiler olmak ü-
zere tüm yursevenler tepki gös-

terdi. Yurt çapında tepkiler baş-
ladı. Profilo'da da başlatılan tepki-
lerden sonra işçi sınıfımızın düş-
manı olan işverenler örgütünden
biri MESS'in önerisi üzerine ka-
nunsuz direniş gerekçesi ile 18
arkadaşımızın işten atılması ne-
ticesinde ikinci tepki de başladı.
Bu hareketi kırmak için işveren,
her zaman olduğu gibi faşist çete-
lerini getirdi. Panzerler saldırdı.
Gözyaşartıcı bombalar atıldı. Kur-

YORUM

DİSK'in örgütsel işleyişine ışık tutan en önemli ilke «**tabanın söz ve karar sahibi olması**» dediğimiz, sendikal demokrasi ya da sendika içi demokrasidir. Ana Tüzüğü'nün 24 üncü maddesinin «karar organları açısından istisari bir organ» şeklinde tanımladığı Genel Temsilciler Meclisi bu ilkenin uygulanması-
nı sağlayan en etkin araçtır. Yine aynı maddeye gö-
re bu organ, «DİSK Yürütme, Yönetim, Denetim ve
Onur Kurulları üyeleri, DİSK üyesi sendikaların Ge-
nel Merkez Yürütme ve Yönetim Kurulları üyeleri
ile DİSK üyesi sendikaların bağlı şube başkanları,
DİSK Bölge Temsilcileri ve sendika bölge temsilci-
leri, sendikaların örgütlü bulunduğu tüm işyeri sen-
dika bastemsilcileri ile toplantının yapıldığı ildeki
işyeri sendika temsilcilerinden oluşur. Görüldüğü
gibi Genel Temsilciler Meclisi : a) Sınıf mücade-
lesinin en dolaysız verildiği, b) Ekonominin kalbi,
c) Örgütlenmenin can damarı, olan işyerlerindeki
DİSK üyelerinin sesini, görüş ve eğilimini karar or-
ganlarına duyurduğu son derece önemli ve etkin bir
organdır. Karar alma yetkisi yoktur. Fakat, önerileri
karar niteliğindedir. İşyerlerinden sendika ve DİSK
Genel Merkez yönetimine dek tüm yöneticileri bir-
araya getirdiği için çok sık sürelerle toplanması he-
men hemen olanaksız gibi görülmektedir. Bu neden-
le DİSK Anatusüğü (1975), Genel Temsilciler Mec-
lisi'nin «en geç yılda bir DİSK Yürütme Kurulu ka-
rarı ile» toplanmasını öngörmüştür. Demek ki ola-
ğan durumlarda bu organ yılda bir kez toplanmak
zorundadır.

Öte yandan Tüzüğü'nün 17 nci maddesine göre
«Genel Kurul DİSK'in en yüksek organıdır.» Üç yıl-
da bir toplanarak geçmiş dönemin çalışmalarını de-
ğerlendirir ve yeni üç yıllık çalışma dönemi için ka-
rarlar alır, yeni yöneticileri seçer.

Genel Temsilciler Meclisi ile Genel Kurul,
DİSK'in en uzun süreli aralıklarla toplanan biri en
üst danışma, diğeri de en üst karar organlarıdır. An-
cak, başyazımızda kısa değerlendirmesini yaptığı-
mız siyasal ortam her iki organın daha kısa aralık-
larla toplanmasını zorunlu kılmıştır. Ekim 1976 iti-
barıyla son bir yıl içinde Genel Temsilciler Meclisi
üç kez toplanmıştır. Birincisi : 20 Eylül 1975 De-

mokratik Hak ve Özgürlükler İçin Mücadele Mitin-
ginden önce 14 Eylül'de;

İkincisi «Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa ta-
sarısını, DİSK üyeleri üzerinde yoğunlaşan koman-
do saldırılarını, DİSK'e bağlı sendikalara yetki veril-
memesi ve MC iktidarının işgalindeki TRT'nin duru-
munu görüşmek üzere 9 Temmuz'da»; Üçüncüsü de
Olağanüstü Genel Kurul'un gündem maddesi üzeri-
ne tartışmak, ve yol göstermek için 23 Ekim 1976'-
da...

14 Eylül 1975 toplantısından 6 gün sonra Taksim
alanında yüzbinin üzerinde emekçi buluştu. 9 Tem-
muz toplantısında DİSK tabanının DGM karşısındaki
tavırı belirlendi ve 16-21 Eylül arasında yarım milyona
yakın işçi DGM tasarısını protesto etti. 23 Ekim'den
bir gün sonra toplanan Olağanüstü Genel Kurul
DİSK Dayanışma Fonu'nun kurulması ile DİSK aida-
tının artırılmasını oybirliğiyle kararlaştırarak gerekli
Tüzük değişikliklerini yaptı.

Demek ki:

1 — DİSK karar organları her Genel Temsilci-
ler Meclisi toplantısında beliren eğilim ve önerile-
ri uygulamaya koydu. Taban-yönetim bütünlüğünün
bundan güzel örneği gösterilebilir mi?

2 — Her Genel Temsilciler Meclisi toplantısın-
dan sonraki gelişmeler, demokrasi savaşımını iler-
letti; işçi sınıfının öncülüğünü vurguladı; ilerici gü-
çlerin eylem birliği için daha elverişli koşullar ya-
rattı; iktidarı etkileyerek gerici ve faşist güçleri ge-
riletti.

3 — DİSK'in gücünü ve etkisini arttırdı; yeni
sendikaların DİSK'e üye olma eğilimini hızlandırdı;
böylece sendikal hareketin birliği savaşımına yeni
boyutlar kazandırdı.

4 — Sınıf uzlaşmacılığının sermaye yanlısı yü-
zünü açığa vururken, sınıf sendikacılığı görüşünün
yaygınlaşmasını sağladı.

● Hele üçüncü Genel Temsilciler Meclisi toplan-
tı, DİSK'in iç bütünlüğünü pekiştirip, sağ ve
«sol»daki bölücülere gereken dersi verirken,
DİSK'in mücadelesine daha ileri ve yeni boyut-
lar kazandıracak ön kararları alarak Olağanüstü
Genel Kurul'a ışık tuttu.

GÖNDERDİKLERİ TELGRAF

şunlar yağdırıldı. Bu baskılara rağmen Profilo işçisi günlerce direndi. Bu kahramanca direniş sırasında bir polisin kurşunlarıyla can veren yiğit kardeşimiz Yakup Keser'i unutmayacağız, anısı mücadelemize ışık tutacaktır. Bir Yakup ölmüş bin Yakup var sava-şacak. Bu olay ne iltir ne de son. İşçi sınıfımızın mücadele tarihinde bu gibi olaylar çoktur. Binlerce işçi kardeşimiz vurul-

muş, işkencelere tabi tutulmuş ama hakim sınıfların baskılarına rağmen sınıf mücadelesi durma-dan ilerlemiştir. Profilo olayları-nın neticesinde biz 6 işçi temsil-cisi tevkif edildik. Ama biliyoruz ki, ne işkenceler ne hapishaneler bizleri yıldıramaz. Tam tersine sınıf mücadelesini pekiştirir. Hapis-haneler bizler için birer okuldur ve bizler bu okulda bulunmaktan dolayı gurur duyuyoruz. DİSK

Temsilciler Meclisi Toplantısına çalışmalarında başarılar dileriz ve alınacak kararların işçi sınıfımı-zın mücadelesine ışık tutacağına olan inancımızı belirtiriz.
KAHROLSUN FAŞİZM.
YAŞASIN İŞÇİ SINIFIMIZIN BİR-LİĞİ, BÜTÜNLÜĞÜ VE ULUSLAR-ARASI DAYANIŞMASI
YAŞASIN DİSK!

SAĞMALCILAR CEZAEVİ
TUTUKLU 6 PROFİLO İŞÇİSİ

...ve olağanüstü toplanan DİSK genel kurulu dayanışma fonunu kuruyor

Genel Kurulu DİSK Genel Başkanı K. TÜRKLER bir konuşma ile açtı:

«Dün işçi sınıfımızın yiğit ve bilinçli devrimci temsilcileri bira-
raya geldi. Görüşülen iki konu var-
dı. Birincisi, DİSK'i parçalamak
üzere gerici sağ basın aracılığıyla
tekelci sermaye ve MC'nin
DİSK yönetimine, özellikle bana
karşı giriştiği saldırı konusu. İkinci-
cisi de, işverenlerin DİSK'e bağlı
sendikaları yıpratmak ve çöktür-
mek konusu idi.

DİSK Genel Temsilciler Mec-
lisi, DİSK Genel Başkanı olarak

bende somutlanan DİSK'i parça-
lama girişimlerini aldığı bir kararla
mahkum etti. Bu kararın bir bölü-
münü bir kez daha okuyorum:

**«DİSK'i DİSK yapan, tabanın söz
ve karar sahibi olması ilkesiyle,
yönetim ve tabanın uyumlu birli-
ğidir. Bu birliğin bozulmasına asla
izin vermeyeceğiz.**

**Amacımız daha güçlü bir
DİSK'tir. Gün safları sıklaştırma,
birliği pekiştirme günüdür. Kes-
kinleşen sınıf mücadelesinde bizi**

**bekleyen yeni görevlerin başında
her türlü saldırıyı kararlılıkla gö-
ğüslemek var. Zafer birlikten ge-
çiyor.»**

Genel Kurulumuzu Olağanüs-
tü bir şekilde toplamamızın ana
amacı hem DİSK bütünlüğünü pe-
kiştirmek, hem de keskinleşen sı-
nıf mücadelesinde büyük burjuva-
zinin çok yönlü saldırılarını gö-
ğüslemek ve DİSK'in temsil etti-
ği sınıf sendikacılığını yükseltmek
için gerekli kararları almaktır. Tü-
zük değişikliğini gerektiren bu ka-
rar önerilerinin başında DİSK DA-

YANIŞMA FONU'nun kurulması ve güçlendirilmesi ile DİSK aidatının arttırılması gelmektedir.

Dün söz alan temsilci arkadaşlarımız yaptıkları konuşmalarda DİSK karar organlarının üzerinde tam bir görüş birliği içinde olduğu DİSK DAYANIŞMA FONU'nun güçlendirilmesi ve DİSK aidatının arttırılması isteminin acilliğini ve haklılığını vurguladılar. Genel Temsilciler Meclisimiz, yani DİSK tabanın, en üst organımız olan Genel Kurulumuzun çalışmalarına ışık tutacak olan kararı Dayanışma Fonu'nun kurulması ve tabanımızın katkısıyla arttırılması için gerekli tüzük değişikliklerinin yapılması doğrultusundadır.

Ayrıca, gelişen mücadele içinde kararlı bir çizgi izleyen DİSK'in yaptığı çalışmaların da masrafları artmaktadır. Bu nedenle, bugün görüşeceğimiz konular arasında, dün Genel Temsilciler Meclisimizin onayladığı DİSK aidatının günün koşullarına uygun bir düzeye çıkarılması da bulunmaktadır.

Değerli Delege Arkadaşlarım,

Bir an için Genel Kurulun biçimsel alışkanlıklarından kendimizi sıyralım. Tüm arkadaşlarımızın tüzük değişikliği önerileri üzerine tam bir görüş birliği içinde olduğuna inanıyorum. Bu nedenle, bu Genel Kurulumuz çok kısa sürecek. Ancak, üzerinde bir kez daha vurgulanması gereken nokta bizleri Genel Kurulumuzu olağanüstü bir şekilde toplamaya iten koşullardır.

Dün belirttiğim gibi, işçi sınıfımızın başını çektiği mücadele Türkiye'de ilk kez gerici sermaye sözcüsü bir iktidarın istediği bir yasayı çıkarmasını engelledi. Bu büyük başarı iki gerçeği iyice açığa vurdu. Birincisi, Türkiye işçi sınıfının siyasal bilinç düzeyi gelişmiş ve ekonomik ve siyasal mücadeleyi uyum halinde yürütecek bir düzeye gelmiştir. DGM'lerin çıkarılmasını önlemek

başarısı apaçık siyasal bir başarıdır.

İkinci gerçek, herhangi bir gerici iktidarın artık Türkiye'de faşizme gitmeden istediği gibi at oynatamayacağını göstermiştir. MC, yasaları çiğneyen ve yasa çıkaramayan bir yönetim olmuştur. MC, artık iktidar değildir.

Bu iki gerçek, siyasal güçler çimsizlik, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizmden yana olan güçler lehine, özellikle işçi sınıfının ekonomik ve siyasal-ideolojik hareketi lehine bozmuştur. Ancak, emperyalist sermayeye bağlı yerli tekelleri sermaye daha fazla gerilememek ve elindeki sarsılan mevzileri korumak için saldırganlığını daha da arttırmaktadır. MC bu saldırgan politikanın siyasal aracıdır. Türk-İş yönetimi de sendikal aracıdır. Saldırganlık, işçi sınıfına, emekçi halkımıza ve onların ilerici örgütlerine karşı ekonomik, siyasal ve ideolojik yöndedir. Bu nedenle, keskinleşen sınıflar mücadelesi içinde safını alan işçi sınıfımız, bu üç yönlü saldırıya karşı üç yönde, ekonomik, siyasal ve ideolojik alanlarda savaşmak durumundadır.

İşçi sınıfımız derlenip, toparlandıkça; güçlerini DİSK çatısı altında birleştirdikçe; DİSK'i her açıdan güçlendirdikçe büyük sermayenin sınırsız saldırganlığına karşı daha korkusuzca mücadele vermektedir.

Önümüzdeki dönemlerde daha zorlu ve çetin günler yaşayacağız. 1 Mayıs'ta ve 16 Eylül'de yediği darbeye yetinmeyen büyük burjuvazi ve onun MC'si, TRT'si, gerici basını dün bir darbe daha yemiştir. Bugün bir darbe daha yiyecektir. Bu darbeler, işçi sınıfının DİSK'e olan güvenini arttırıp, DİSK bütünlüğünü sağlamlaştırırken egemen sınıfların kendi içlerindeki çelişkilerini arttırmaktadır. Ancak, şunu unutmayalım ki, onlar, aralarındaki artan çelişkilerle rağmen, sömürü ve zulüm düzenlerini korumak, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizme geçit vermemek için güçlerin iş-

çi sınıfına karşı birleştirmekten geri durmazlar.

İnsanın insan tarafından sömürülmediği, herkesin iş, köylünün toprak sahibi olacağı, tüm çalışanların eğitimi, sağlık, mesken ve tüm sosyal hizmetlerden yararlanacağı, ekonomik, siyasal ve askeri açıdan bağımsız, başta işçi sınıfı olmak üzere, siyasal ve ekonomik yaşamına emekçi halkımızın yön vereceği, faşizm dışında tüm görüşlerin serbestçe tartışılacağı demokratik bir Türkiye istiyoruz. Bu istem birlikten ve birlik içinde mücadeleden geçer.

İşçi sınıfımızın tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK bu hedefe doğru, tabanı ve yönetimi ile bir bütün olarak yürümektedir. Bu nedenle, davayı zafere ulaştırmanın en önemli yollarından birisi de DİSK'i güçlendirmek ve işçi sınıfımızın tek sendikal örgütü yaparak, sınıf uzlaşmacılığını tarihin çöp sepetine atmaktan geçer.

DİSK Dayanışma Fonu'nun yanında, DİSK'i güçlendirmenin bir diğer yolu da örgütlenmeyi hızlandırmak ve burjuvazinin ideolojik propagandasına karşı DİSK Basın-Yayın ve Tanıtma çalışmalarını geliştirmek ve merkezileştirmektir.

DGM'lere karşı tarihsel mücadele; DİSK Bölge Temsilciliklerinin bir an önce yurt çapında kurulması ve daha ileri bir etkinliğe kavuşturulmasının önemini ve acilliğini vurguladı. Böylece DİSK'te bütünleşme ve bölgelerde DİSK'in merkezileşmesinde sendikalar arası etkin bir koordinasyon ve dayanışma sağlanmış olacaktır. Öte yandan, aynı mücadele, sendikal örgütlenme çalışmalarının özellikle stratejik önemi olan işyerlerinde, tekellerde ve devlet iktisadi teşebbüslerinde yoğunlaştırmanın ertelenmez bir görev olduğunu da göstermiştir.

Bu nedenle, örgütlenme, DİSK Dayanışma Fonu ve DİSK aidatını ilgilendiren tüzük değişikliklerinin yapılması doğrultusunda kararlar alacağımıza inanıyorum.»

VE GENEL KURUL TARİHSEL BİR KARAR ALİYOR

Olağanüstü olarak toplanan DİSK Genel Kurulu, bu açış konuşması üzerine gündemin diğer maddeleri üzerinde çalışmalara başladı. Delegasyon, DİSK'in sermaye güçlerinin karşısında çok daha güçlü kılacak koşullar yaratmada aktif ve yapıcı çaba harcadı. Verilen bir önerge ile DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER ve diğer yürütme kurulu üyelerinin mal varlıklarını açıklamaları lüzumsuz görüldü. Oybirliği ile alınan bu GENEL KURUL kararı, DİSK'in bütünlüğünü bozmaya çalışan büyük sermaye erbabına ve onların sağdaki «sol»daki hizmetkâr ve kalemşörlerine yeni ve sert bir tokat niteliğindedir.

Dayanışma Fonunun kurulması ve güçlendirilmesi konusunda söz alan delegeler, DİSK'in taban ve yönetimi ile bir bütün olarak yürüdüğünü de kaydederek, örgütlenme çalışmalarını hızlandırılması için gerekli olan DİSK Bölge Temsilciliklerini bir an önce ve yurt çapında kurulması ve etkinliklerini artırılması konusunda da ortak bir görüşte birleştiler.

Sonuçta, DİSK Ana Tüzüğü'nün 10 maddesi üzerinde yapılan değişiklik ve eklentilerle, 1 yeni geçici madde ilâvesini kapsayan ve çok DAHA GÜÇLÜ BİR DİSK'i hedefleyen tüzük değişiklikleri OYBİRLİĞİ ile kabul edildi ve yürürlüğe girdi.

İşçi sınıfımız, DİSK, büyük sermaye ve onların iktidarlarının günümüzdeki ve gelecekteki her türden saldırılarına karşı örgütünün ve üyelerinin güvencesini kesinlikle sağlamak ve bu güvenceyi daha da pekiştirmek yolunda sorumlu, ardıcıl (sürekli) ve devrimci bir mücadeleyi başa almıştır.

Bu, herkesçe, böyle biline...

İşten atılan tüm DİSK üyeleri güvence altındadır

DİSK, işten atılan üyelerinin maddi - manevî sorumluluğunu güvencesi altına aldığını defalarca belirtti.

- İşten çıkarılan DİSK üyelerine, aylık brüt ücretlerinin % 50'si net olarak veriliyor. Bu konuda Genel Kurul Kararı ile DİSK DAYANIŞMA FONU kurulmuştur.
- DİSK, üyelerimizin yeniden işe geri alınmalarını sağlamak için çaba harcıyor. Sendikalarımızın hukuk adamları bu uğurda yargı yollarına başvurmuştur.
- Ayrıca sendikalarımız, işten çıkarılan üyelerimizin ihbar ve kıdem tazminatlarını alabilmeleri için gerekli işlemleri sürdürüyor. İşten çıkarılmış bir kısım DİSK üyesi işçiler tazminatlarını almış bulunuyorlar.
- DİSK, üye sendikalarımızın ilk toplu sözleşmelerinde «işe yeniden alınmalarını» başta gelen bir sözleşme maddesi yapılmasının üzerinde hassasiyetle duruyor.
- İşten çıkarılan bazı üyelerimizin çeşitli ihtisas dairelerinde profesyonel olarak görevlendirilmesi koşulları üzerinde çalışmalar sürdürülüyor.

DİSK'in duyurusu

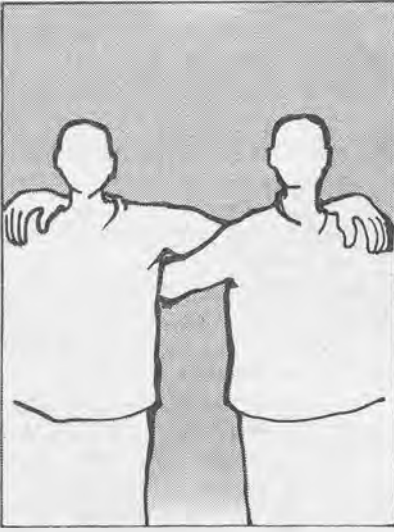
5 Ekim 1976 tarihinde toplanan DİSK Yürütme Kurulu aldığı kararla, DİSK'in daha önce belirttiği «işten atılan tüm DİSK üyesi işçi ve temsilci kardeşlerimizin maddi ve manevî sorumluluğu DİSK'in güvencesi altındadır» teminatını uygulamaya koymuş bulunmaktadır.

Bu karar gereğince, DİSK Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi'nin 16 Eylül tarihli «Anayasal ve demokratik haklarını DİSK'in, tabanın söz ve karar sahibi olma temel ilkesi içinde kullanabilmesi açısından işçi üyelerimizin serbest bırakılması» kararı sonucunda işten çıkarılmış ve 16 Eylül - 1 Ekim 1976 tarihleri arasında tekrar işe alınmamış DİSK üyesi işçi ve sendika temsilcilerine DİSK taarfindan kurulan fondan yardım yapılması kararlaştırılmıştır.

DİSK YÜRÜTME KURULUNUN BU KARARI, ÜYE SENDİKALARA BİLDİRİLMİŞ VE UYGULAMAYA KONMUŞTUR. BU AMAÇLA DİSK, DİSK DAYANIŞMA FONU ADI ALTINDA TÜRKİYE İŞ BANKASI MERTER - 183 NO. LU BİR HESAP AÇMIŞ BULUNMAKTADIR.

AYRICA, PEK ÇOK FABRİKADA DİSK ÜYESİ İŞÇİLERİN DGM VE MC'YE KARŞI OLDUKLARI İÇİN İŞTEN ATILAN ARKADAŞLARIYLA DAYANIŞMALARINI GÜÇLENDİRMEK ÜZERE BAŞLATTIĞI «BAĞIŞ KAMPANYASI» GENİŞLEMEDİR.

Bu arada, DİSK'e gönderdikleri teğraflarda, yurt dışındaki işçilerimiz, DGM ve MC'ye karşı Anayasal ve demokratik haklarını kullanan işçi sınıfıyla dayanışma içinde olduklarını bu nedenle işten atılan DİSK üyesi işçiler ve sendika temsilcileri için bağış kampanyaları açtıklarını bildirmektedirler.

DESTEK MESAJLARI

DGM'ye karşı mücadele demokrasi güçlerinin birliği koşullarına yeni olanaklar kazandırdı

ASTA

GENEL YÜKSEKOKULLAR ÖĞRENCİ YARDIMLAŞMA (ÖRGÜTÜ) KÖLN

Türkiye Halkıyla dayanışma

Türkiye'deki ilerici sendika (DİSK) ile dayanışma

Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) ye hayır. Kendilerini, Milliyetçi Cephe diye adlandıran bir koalisyon 18 aydan beri Türkiye'de işbaşında. Onlar sağ eğilimli dört partiden oluşmaktadır. Bunlardan biri olan neo-faşist, Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) ki üç milletvekilinden ikisi baskandır.

İşbaşına geçtikten sonra bu partiler bütün demokratların peşine düşmüşlerdir. Politik cinayetler, silâhlı eylemler ve saldırılar günlük olaylar haline geldi.

Birer SA ve SS görünümünde olan (benzeyen) Milliyetçi Hareket Partisinin «Komando» veya «Bozkurt» isimli saldırı grupları bütün halkın üzerine terör getirdiler.

Daha şimdiden caddelerde öldürülen Demokratların sayısı 100'ü geçti.

Bir avuç parababası MC Aracılığıyla, halkın haklı direnişini bastırmaya çalışmaktadır. Türkiye, Dünyadaki fakir ülkelerden biridir. Halkın ortalama günlük geliri 10 DM tır. Çalışan halkın % 20'si işsizdir. Halkın % 50'si okuma - yazma bilmez. Enflasyonun tırmanışı % 30'dur.

Özel Mahkeme (DGM) Devlet Güvenlik Mahkemesi Askerî darbe olan 1971 senesinde kurulmuştu. Bu zamandan beri işe; binlerce işçi, sendikacı, sanatkar, bilim adamı, gazeteci, ilerici öğrenci ve daha başkaları bu mahkemelere çıkarıldılar ve tevkif edildiler. (tutuklandılar)

Bu Mahkemelerin hâkimleri hükümet tarafından atanıyordu. Öyle bir Askerî yapı karakteri taşımaktaydılar ki herhangi bir neden göstermeden bir kimseyi hapis edebiliyorlardı.

1975 senesinde Sosyal Demokratların müracaatı üzerine Anayasa Mahkemesi, bu mahkemelerin

kuruluş yasasının yeterli kanunlar ölçüsünde olmadığını açıkladı. Aynı anda bu özel mahkemelerin 11 Ekim 1976 tarihinde kapanmasını bildirdi.

Milliyetçi Cephenin yeniden bu mahkemeleri yeni bir yasa ile parlamentodan geçirmek için başvurduğu her türlü çare ise Demokrat «Cumhuriyet Halk Partisi» nin parlamentodaki karşı koymaları nedeniyle ile 11 Ekim'e kadar başarılı olamadı.

Buna rağmen onlar parlamentonun ilerideki tarihlerde bu kanunu çıkarmayı deneyeceklerini açıkladılar.

Türkiye'deki bütün Demokratik örgütler, yalnızca bu mahkemelerin ve yasanın karşısına çıkmakla kalmayıp insanlığın temel haklarının çiğnenmesine de açıkça tepki gösterdiler.

Türkiye Devrimci Sendikalar Konfederasyonu (DİSK) bütün demokratik örgütleri, Sendikaları, Partileri, Öğretmen Birliklerini, Kadın Derneklerini ve diğerlerini birleşmeye çağırdı. Bir çok sanayi bölgelerinde işi bırakma büyük ölçüde gerçekleştirildi ve 500.000 den fazla işçi buna katıldı.

Bunlardan 19.000 işçi derhal haklarından kısıtlandılar, göz altına alındılar. Binlerce işçi ise tazminatsız isten atıldılar.

BİZ TÜRKİYE'DEKİ BÜTÜN DEMOKRATİK GÜÇLERLE DAYANIŞMA İÇİNDEYİZ!

TUTUKLANANLARIN DERHAL SERBEST BIRAKILMASI!

ATILAN İŞÇİLERİN DERHAL İŞLERİNE ALINMASI!

Dayanışma Selâmlarıyla,

ATKF

AVRUPA TÜRKİYELİ KADINLAR FEDERASYONU

DFVLT GÜVENLİK MAHKEMELERİ (DGM) KAPATILMALIDIR!

DGM, halkımıza zorla dayatılmış, yarı askerî bir kuruluştur. Kurulduğu 12 Mart döneminden bu yana yüzlerce yurtsever haksız yere zindanlarda çürümüştür. İlerici güçlerin girişimiyle, Anayasa Mahkemesi Ekim 1975'te, DGM'ni Anayasaya aykırı bul-

VE GENEL KURUL TARİHSEL BİR KARAR ALİYOR

Olağanüstü olarak toplanan DİSK Genel Kurulu, bu açış konuşması üzerine gündemin diğer maddeleri üzerinde çalışmalara başladı. Delegasyon, DİSK'in sermaye gücünün karşısında çok daha güçlü kılacak koşullar yaratmada aktif ve yapıcı çaba harcadı. Verilen bir önerge ile DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER ve diğer yürütme kurulu üyelerinin mal varlıklarını açıklamaları lüzumsuz görüldü. Oybirliği ile alınan bu GENEL KURUL kararı, DİSK'in bütünlüğünü bozmaya çalışan büyük sermaye erbabına ve onların sağdaki «sol»daki hizmetkâr ve kalemşçilerine yeni ve sert bir tokat niteliğindedir.

Dayanışma Fonunun kurulması ve güçlendirilmesi konusunda söz alan delegeler, DİSK'in taban ve yönetimi ile bir bütün olarak yürüdüğünü de kaydederek, örgütlenme çalışmalarını hızlandırılması için gerekli olan DİSK Bölge Temsilciliklerini bir an önce ve yurt çapında kurulması ve etkinliklerini artırılması konusunda da ortak bir görüşte birleştiler.

Sonuçta, DİSK Ana Tüzüğü'nün 10 maddesi üzerinde yapılan değişiklik ve eklentilerle, 1 yeni geçici madde ilâvesini kapsayan ve çok DAHA GÜÇLÜ BİR DİSK'i hedefleyen tüzük değişiklikleri OYBİRLİĞİ ile kabul edildi ve yürürlüğe girdi.

İşçi sınıfımız, DİSK, büyük sermaye ve onların iktidarlarının günümüzdeki ve gelecekteki her türden saldırılarına karşı örgütünün ve üyelerinin güvencesini kesinlikle sağlamak ve bu güvenceyi daha da pekiştirmek yolunda sorumlu, ardıcıl (süreklî) ve devrimci bir mücadeleyi başa almıştır.

Bu, herkesçe, böyle biline..

İşten atılan tüm DİSK üyeleri güvence altındadır

DİSK, işten atılan üyelerinin maddî - manevî sorumluluğunu güvencesi altına aldığını defalarca belirtti.

- İşten çıkarılan DİSK üyelerine, aylık brüt ücretlerinin % 50'si net olarak veriliyor. Bu konuda Genel Kurul Kararı ile DİSK DAYANIŞMA FONU kurulmuştur.
- DİSK, üyelerimizin yeniden işe geri alınmalarını sağlamak için çaba harcıyor. Sendikalarımızın hukuk adamları bu uğurda yargı yollarına başvurmuştur.
- Ayrıca sendikalarımız, işten çıkarılan üyelerimizin ihbar ve kıdem tazminatlarını alabilmeleri için gerekli işlemleri sürdürüyor. İşten çıkarılmış bir kısım DİSK üyesi işçiler tazminatlarını almış bulunuyorlar.
- DİSK, üye sendikalarımızın ilk toplu sözleşmelerinde «işe yeniden alınmalarını» başta gelen bir sözleşme maddesi yapılmasının üzerinde hassasiyetle duruyor.
- İşten çıkarılan bazı üyelerimizin çeşitli ihtisas dairelerinde profesyonel olarak görevlendirilmesi koşulları üzerinde çalışmalar sürdürülüyor.

DİSK'in duyurusu

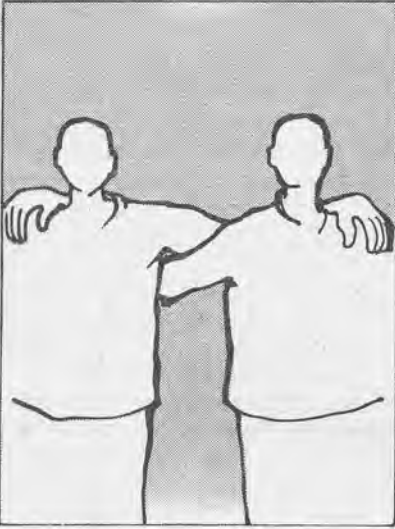
5 Ekim 1976 tarihinde toplanan DİSK Yürütme Kurulu aldığı kararla, DİSK'in daha önce belirttiği «işten atılan tüm DİSK üyesi işçi ve temsilci kardeşlerimizin maddî ve manevî sorumluluğu DİSK'in güvencesi altındadır» teminatını uygulamaya koymuş bulunmaktadır.

Bu karar gereğince, DİSK Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi'nin 16 Eylül tarihli «Anayasal ve demokratik haklarını DİSK'in, tabanın söz ve karar sahibi olma temel ilkesi içinde kullanabilmesi açısından işçi üyelerimizin serbest bırakılması» kararı sonucunda işten çıkarılmış ve 16 Eylül - 1 Ekim 1976 tarihleri arasında tekrar işe alınmamış DİSK üyesi işçi ve sendika temsilcilerine DİSK taarfindan kurulan fondan yardım yapılması kararlaştırılmıştır.

DİSK YÜRÜTME KURULUNUN BU KARARI, ÜYE SENDİKALARA BİLDİRİLMİŞ VE UYGULAMAYA KONMUŞTUR. BU AMAÇLA DİSK, DİSK DAYANIŞMA FONU ADI ALTINDA TÜRKİYE İŞ BANKASI MERTER - 183 NO. LU BİR HESAP AÇMIŞ BULUNMAKTADIR.

AYRICA, PEK ÇOK FABRİKADA DİSK ÜYESİ İŞÇİLERİN DGM VE MC'YE KARŞI OLDUKLARI İÇİN İŞTEN ATILAN ARKADAŞLARIYLA DAYANIŞMALARINI GÜÇLENDİRMEK ÜZERE BAŞLATTIĞI «BAĞIŞ KAMPANYASI» GENİŞLEMEDİR.

Bu arada, DİSK'e gönderdikleri telgraflarda, yurt dışındaki işçilerimiz, DGM ve MC'ye karşı Anayasal ve demokratik haklarını kullanan işçi sınıfıyla dayanışma içinde olduklarını bu nedenle işten atılan DİSK üyesi işçiler ve sendika temsilcileri için bağış kampanyaları açtıklarını bildirmektedirler.

DESTEK MESAJLARI

DGM'ye karşı mücadele demokrasi güçlerinin birliği koşullarına yeni olanaklar kazandırdı

ASTA

GENEL YÜKSEKOKULLAR ÖĞRENCİ YARDIMLAŞMA (ÖRGÜTÜ) KÖLN

Türkiye Halkıyla dayanışma

Türkiye'deki ilerici sendika (DİSK) ile dayanışma

Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) ye hayır. Kendilerini, Milliyetçi Cephe diye adlandıran bir koalisyon 18 aydan beri Türkiye'de işbaşındadır. Onlar sağ eğilimli dört partiden oluşmaktadır. Bunlardan biri olan neo-faşist, Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) ki üç milletvekilinden ikisi baskandır.

İşbaşına geçtikten sonra bu partiler bütün demokratların peşine düşmüşlerdir. Politik cinayetler, silâhlı eylemler ve saldırılar günlük olaylar haline geldi.

Birer SA ve SS görünümünde olan (benzeyen) Milliyetçi Hareket Partisinin «Komando» veya «Bozkurt» isimli saldırı grupları bütün halkın üzerine terör getirdiler.

Daha şimdiden caddelerde öldürülen Demokratların sayısı 100'ü geçti.

Bir avuç parababası MC Aracılığıyla, halkın haklı direnişini bastırmaya çalışmaktadır. Türkiye, Dünyadaki fakir ülkelerden biridir. Halkın ortalama günlük geliri 10 DM tir. Çalışan halkın % 20'si işsizdir. Halkın % 50'si okuma - yazma bilmez. Enflasyonun tırmanışı % 30'dur.

Özel Mahkeme (DGM) Devlet Güvenlik Mahkemesi Askerî darbe olan 1971 senesinde kurulmuştu. Bu zamandan beri ise; binlerce işçi, sendikacı, sanatkâr, bilim adamı, gazeteci, ilerici öğrenci ve daha başkaları bu mahkemelere çıkarıldılar ve tevkif edildiler. (tutuklandılar)

Bu Mahkemelerin hâkimleri hükümet tarafından atanıyordu. Öyle bir Askerî yapı karakteri taşımaktaydılar ki herhangi bir neden göstermeden bir kimseyi hapis edebiliyorlardı.

1975 senesinde Sosyal Demokratların müracaatı üzerine Anayasa Mahkemesi, bu mahkemelerin

kuruluş yasaının yeterli kanunlar ölçüsünde olmadığını açıkladı. Aynı anda bu özel mahkemelerin 11 Ekim 1976 tarihinde kapanmasını bildirdi.

Milliyetçi Cephenin yeniden bu mahkemeleri yeni bir yasa ile parlamentodan geçirmek için başvurduğu her türlü çare ise Demokrat «Cumhuriyet Halk Partisi» nin parlamentodaki karşı koymaları nedeniyle ile 11 Ekim'e kadar başarılı olamadı.

Buna rağmen onlar parlamentonun ilerideki tarihlerde bu kanunu çıkarmayı deneyeceklerini açıkladılar.

Türkiye'deki bütün Demokratik örgütler, yalnızca bu mahkemelerin ve yasanın karşısına çıkmakla kalmayıp insanlığın temel haklarının çiğnenmesine de açıkça tepki gösterdiler.

Türkiye Devrimci Sendikalar Konfederasyonu (DİSK) bütün demokratik örgütleri, Sendikaları, Partileri, Öğretmen Birliklerini, Kadın Derneklerini ve diğerlerini birleşmeye çağırdı. Bir çok sanayi bölgelerinde işi bırakma büyük ölçüde gerçekleştirildi ve 500.000 den fazla işçi buna katıldı.

Bunlardan 19.000 işçi derhal haklarından kısıtlandılar, göz altına alındılar. Binlerce işçi ise tazminatsız isten atıldılar.

BİZ TÜRKİYE'DEKİ BÜTÜN DEMOKRATİK GÜÇLERLE DAYANIŞMA İCİNDEYİZ!

TUTUKLANANLARIN DERHAL SERBEST BIRAKILMASI!

ATILAN İŞÇİLERİN DERHAL İŞLERİNE ALINMASI!

Dayanışma Selâmlarıyla,

ATKF

AVRUPA TÜRKİYELİ KADINLAR FEDERASYONU

DFVLT GÜVENLİK MAHKEMELERİ (DGM) KAPATILMALIDIR!

DGM, halkımıza zorla dayatılmış, yarı askerî bir kuruluştur. Kurulduğu 12 Mart döneminden bu yana yüzlerce yurtsever haksız yere zindanlarda çürümüştür. İlerici güçlerin girişimiyle, Anayasa Mahkemesi Ekim 1975'te, DGM'ni Anayasaya aykırı bul-

muş ve kapatılması için bir senelik süre tanımıştır.

Bu süre 11 Ekim'de dolmaktadır. Günlerin azaldığını gören Demirel ve ortakları, Meclisi olağanüstü toplantıya çağırarak ve DGM'nin yeniden kurulmasını amaçlayan yasa tasarısını Meclislerden alelacele geçirmek istemektedir. Kamuoyunda «DGM ne ihtiyaç vardır» havası estirilmiştir. Halk birbirine kışkırılmakta, işçiler, öğrenciler öldürülmekte, anarşik olaylar görülmekte ve yaratılmaktadır. Komsularımızla iyi ilişkiler yerine Ege'de savaş kışkırtıcılığı yapılmaktadır.

DGM'nin kurulma amaçları açıktır : Sermaye'nin egemenliğini, kârını, baskısını arttırmaktır. Bu düzene karşı çıkan işçileri, köylülere, aydınları, memurları, kadınları, gençleri susturmaktır. Grevleri yasaklamak, işçi haklarını budamaktır. Halkımızın en güncel sorunlarını, iş, ekmek ve özgürlük istemlerini dile getiren başta DİSK olmak üzere, tüm ilerici kuruluşları kapatmak, sindirmek, geriletmektir. DGM, ilericilerin başında tepeden sallanan Demokles'in kılıcıdır.

Getirdiği bunca yıkımdan dolayı DGM'ne karşı çıkılmalıdır. DGM, tüm ilericiler, sosyalistler, ve demokratlarca tepkiyle karşılanmalıdır, karşılanmaktadır. DGM meclislerde görüşme halinde, DİSK Genel Yası uyuşulama kararı almıştır. DİSK'in Genel Yası'nı birçok ilerici örgüt desteklemektedir. Bizler, Avrupa'da yaşayan ve çalışan Türkiye kadınları, DGM'ne karşı çıkan her atılımı destekliyoruz. Çünkü biz,

Analara, kadınlara, erkeklerimize, evlatlarımıza karşı bir kuruluş olan DGM'ni, Halkımızın istemlerini duyuran tüm ilerici kuruluşların, kadın örgütlerinin kapatılmasını, susturulmasını... İstemiyoruz!

Biz Türkiye Kadınları :

Yurdumuzda fabrika, yol, elektrik, su, hastane, okul, kres...

Savaş değil, barış!

Evlât acısı değil, çocuklarımıza mutlu bir gelecek... İstiyoruz!

DGM'ne karşı tüm ilerici güçler ile eylem birliğinde olduğumuzu bir kez daha duyururken, Demirel Hükümetini protesto ediyor, Sayın Cumhurbaşkanını, ilerici milletvekili ve senato üyelerini, DGM yasasının gerçekleşmemesi yönünde yetkilerini kullanmaya ve göreve çağırıyoruz.

ATKF Yönetim Kurulu/13.9.1976

Russelheim Opel İşçileri

BASIN BİLDİRİSİ

Russelheim Opel'de çalışan ilerici işçiler, ülkemizde MC Yönetiminin Türkiye İşçi sınıfına, ilericilere karşı düşmanca tavrını protesto etmek, Türkiye'deki ilerici kuruluş ve kişileri desteklemek üzere bir araya gelerek oluşturdukları komite, bu defa Cumhurbaşkanına ve Dalokay'a aşağıdaki telgrafları çekmiştir:

Sayın Fahri Korutürk

TC Cumhurbaşkanı

Ankara-Türkei

MC Yönetiminin Türkiye İşçi sınıfına, ilericilere, DİSK'e, TOB-DER'in kapatılmasını, başkent Belediye Başkanı Dalokay'ın görevden alınmasını, DGM'nin varlığını protesto ediyoruz.

Rüsselsheim Opel İşçileri

Sayın Vedat Dalokay

Belediye Başkanı

Ankara-Türkei

İşçileri Bakanlığının tavrını protesto eder, hak davanda destekleriz.

Rüsselsheim Opel İşçileri

Çalışmalarını sürdürecektir. Bu komite, DGM'ne karşı direniş gösteren işçi arkadaşlarımıza yardım için açılmış olan kampanyaya katılmaktadır.

Rüsselsheim Opel İşçileri

Komitesi

İTÖF

İNGİLTERE TÜRKİYE ÖĞRENCİLER FEDERASYONU

Değerli Dostlar,

Ülkemizde gerici faşist karması MC Yönetimi «Sıkıyönetimsiz Sıkıyönetim» demek olan DGM «yasa tasarısıyla ilgili Meclisteki girişimlerine karşı yürüttüğünüz şanlı mücadeleyi yürekten selamlıyoruz.

Sayın DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER'in «Eli kanlı MC iktidarı korku yaratıp, emekçi halkımızı ve ilerici yurtsever gençliği vıldırmak ve böylece işçi sınıfımızı mücadelede yalnız bırakmak için elindeki tüm olanakları kullanmaktadır» ve «DİSK'i çökertmek isteyen sermaye sınıfları ve onların eli kanlı MC iktidarı tarihin çöplüğüne atılacaktır, fakat DİSK yaşayacaktır. Sınıfsal görevimizi yerine getirmek üzere, demokrasi, barış, özgürlük ve toplumsal ilerleme için ileri» sözleri kulaklarımızdadır. «Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur» belgisi temel belgilerimizdir.

Faşist DGM'lere karşı yürüttüğünüz savaşı İngiltere'de öğrenci gençlik olarak ardıcıl biçimde destekledik. İngilizce ve Türkçe bildiriler yayınladık, DİSK Genel Başkanı Sayın Kemal TÜRKLER'in tutuklanmadan önce yaptığı konuşmayı İngilizceye çevirdik ve Türkiyeli öğrencilere ve İngiliz kamuoyuna ilettik. Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin tüm dünyadaki gençlik örgütlerine duyurduk. Halen de bu konudaki eylemlerimizi sürdürüyoruz. Sizlere haber ileteceğiz.

Mesajımızı bitirmeden önce bir daha tekrar ediyoruz. «Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur». Savaşınızda sizi tüm gücümüzle destekliyoruz.

YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI!

YAŞASIN İŞÇİ - ÖĞRENCİ DAYANIŞMASI!

YAŞASIN DİSK!

İTÖF Yönetim Kurulu

adına

BAŞKAN

Hikmet Esen

ULUSLARARASI DEMOKRATİK HUKUKÇULAR BİRLİĞİ

Sn. Kemal TÜRKLER;

DGM'ne ve baskıya karşı, demokratik özgürlükler için Türkiye halkının mücadelesiyle dayanışma içindeyiz. Siyasal tutukluların, sendika yönetici ve militanlarının derhal serbest bırakılmasını, işten çıkarılanların yeniden işe alınmasını talep ederiz.

**ULUSLARARASI DEMOKRATİK
HUKUKÇULAR BİRLİĞİ**

Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği, aynı anda üyesi tüm örgüt ve kişilere aşağıdaki bildiri yolladı:

B İ L D İ R İ

Türkiye'de Anayasa Mahkemesinin, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin (olağanüstü mahkemeler) yasaştırılması yolunda yeni bir yasa tasarısının verilmesi için Hükümete bir yıllık süre tanımıştı. Bu süre 11 Ekim'de sona eriyor. Türk Hükümetinin bu yargılama biçimlerini kurumlaştırma amacıyla Millet Meclisi'ne verdiği tasarı ülkedeki demokratik güçlerin büyük tepkisiyle karşılaştı.

U.D.H.B., Türk yetkililerine gönderdiği bir telegrafla, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kaldırılmasını ve Türkiye'de demokratik özgürlüklerin yerleştirilmesini istedi.

Brüksel, 7 Ekim 1976

BASINA AÇIKLAMA

TÖB-DER, TUS-DER, TUM-DER, TMMOB, TÜTED, HALKEVLERİ, TUMÖD, TUMAS, ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ, İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ, İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ, ANKARA TABİPLER ODASI, TİB, ANKARA BAROSU VE AKD'DEN OLUŞAN DEMOKRATİK KURULUŞLARIN ANKARA'DA BASINA YAPTIKLARI ORTAK AÇIKLAMA.

Bağımsızlık ve demokrasiden yana tüm ilerici güç ve kuruluşların faşist baskılara karşı mücadelesi yükselmektedir. İşçilerimizin, emekçi halkımızın, yurtsever aydınlarımızın yer aldıkları bu mücadele her gün yeni boyutlara ulaşmaktadır.

MC Partileri bu mücadeleyi engellemek ve demokratik güçleri sindirmek için her türlü tedbire başvurmaktadır. Sendikaların genel merkezleri sebepsiz aranmakta, yöneticileri tutuklanmaktadır.

Baskıların hedefi, tüm demokratik güçler ve kitle örgütleridir. Amaç, demokrasi mücadelesini engellemek, dışa bağımlı sermayenin egemenliğini perçinlemektir.

Bütün bu baskılar, demokratik güçleri yıldırma-yacak, sindiremeyecektir. Anti - faşist mücadele devam edecektir. Daha önce alınan kararlar çerçevesinde faşist baskılara karşı mücadele sürdürülecektir.

DİSK Genel Merkezînin yasa dışı aranmasını ve yöneticilerinin tutuklanmasını hukuk dışı bir baskı yöntemi olarak niteliyor ve kınıyoruz. 22.9.1976

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN ORTAK AÇIKLAMASI

Altta imzaları bulunan kuruluşlar olarak, DGM yasasına karşı verdiğimiz mücadeleyi sürdüreceğimizi, İşçi Sınıfımızın Devrimci sendikal örgütü DİSK'in yapacağı tüm eylemleri sonuna kadar destekliyeceğimizi ve maddi manevi tüm gücümüzle yanında olacağımızı kamuya duyururuz.

**GENEL-İŞ SENDİKASI İZMİR ŞUBESİ
DEVİRCİ TOPRAK-İŞ SENDİKASI İZMİR ŞB.
İZMİR TABİP ODASI
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ
MİMARLAR ODASI İZMİR ŞUBESİ
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ
TÖB-DER İZMİR ŞUBESİ
TUM-DER İZMİR ŞUBESİ
İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ İZMİR ŞUBESİ**

DOSTLAR TİYATROSU

DİSK'in DGM'ye karşı aldığı Genel Yas kararını büyük bir sevinçle ve o güçle karşıladık. DGM «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» dir. MC'nin demokrasiye kastetmek üzere hazırladığı oyunların son perdesidir. Bugüne dek başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm ilericilere uygulanan baskıları, saldırıları engellemeleri, yasaklamaları yakından tanımış bir topluluk olarak bütün gücümüzle DGM'ye hayır diyoruz.

Olağanüstü toplantılarla olağanüstü yargıyı gerçekleştirmek isteyen işçi sınıfı düşmanlarına karşı DİSK'in tarihsel kararını destekler Türkiye İşçi Sınıfının yanında sanat emekçileri olarak üstümüze düşen görevleri duraklamaksızın yerine getireceğimizi bildiririz. Selâm Türkiye İşçi Sınıfına. Selâm Yaratana.

TÖB-DER Şırnak Şubesi

DGM'ye karşı yürütmüş olduğunuz eylemde yalar dileriz.

TÖB-DER Malatya Şubesi

MC yönetiminin devrimciler karşısındaki anti-demokratik uygulamalarına dayanak hazırlama çabalarına karşı çıkışınız, uyanan halkımızca unutulmayacaktır. Devrimci uğraşıda gösterdiğiniz cesaretle atılım sermaye düzenini boğacaktır.

Yürekten desteklediğimizi bildirir, saygılar sunarız.

TUM-DER Gölbaşı Şubesi

Başlattığınız eylemi destekliyoruz. Bu kararlı mücadelede DİSK'i kutlarız.

TÖB-DER Aydın Şubesi

İşçilerimize, aydınlarımıza, tüm yurtseverlere toplumumuzun öz gücü olan gençlerimize açıkça saldırı niteliğini taşıyan Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa önerisine karşı verdiğiniz devrimci mücadeleyi tüm gücümüzle destekliyoruz. Saygılarımızla,

TÖB-DER Gölbaşı Şubesi, Adıyaman

İşçi sınıfının DGM ve MC'ye karşı direnişinin yanındayız.

TÖB-DER Halkevi Alaçam

DGM'ye karşı sürdürdüğünüz mücadeleyi TÖB-DER, üreticileri birliği ve ilerici Alaçam halkı adına desteklediğimizi bildirir, başarılar dileriz.

TÖB-DER Şarkışla Şubesi

Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı yürüttüğünüz demokrasi mücadelesi, halkımızın bağımsızlık, demokrasi, barış ve özgürlük mücadelesinin bir parçasıdır. Türkiye eğitim emekçilerinin örgütü TÖB-DER bu kavga da yerini alacaktır.

Eyleminizi destekler, başarılar dileriz.

TÖB-DER İzmit Şb.,

TÖB-DER Gölçük Şb.,

TÖB-DER Gebze Şb.,

TÖB-DER Karamürsel Şb.

DGM'lere karşı yurdumuzun her yanında yükselen demokrasi savaşımızın başını işçi sınıfımız çekiyor. Öğretmenlerin yolu, işçi sınıfının yoludur. Bu tarihi mücadelede bütün gücümüzle DİSK'in yanındayız.

CHP Gençlik Kolları, Şarkışla

Halkımızın bağımsızlık demokrasi, barış ve özgürlük mücadelesini boğmek için kurulmak istenen DGM'ye karşı yürüttüğünüz demokratik eyleminizi desteklediğimizi bildirir, başarılar dileriz.

YURTSEVER GENÇLİK, Şarkışla

DGM'lere karşı yürüttüğünüz demokrasi mücadelenizi desteklediğimizi bildirir, başarılar dileriz.

ÇAĞDAŞ

HUKUKÇULAR DERNEĞİ

Halkımız üzerinde bir baskı aracı ve silâhi olarak yeniden kurulmak istenen Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı örgütünüzü bağlı işçilerin demokratik haklarını kullanarak yaptıkları protesto gösterilerinin MC tarafından engellenmek istendiği ve bu amaçla işçilere baskı yöntemleri uygulandığı basına yansıyan haberlerden anlaşılmaktadır. Çağdaş Hukukçular Derneği Yönetim Kurulu, demokratik haklarını kullanan üyelerinize gerekli her türlü hukuk yardımını yapmaya karar vermiş ve bunu üyelerine ve örgütüne duyurmuştur.

TURKISCHER ARBEITERVEREIN

Tüm ilericiilerin üzerine baskıyı amaçlayan DGM'lere karşı DİSK'in sürdürülen eylemi yurt dışındaki işçiler olarak candan destekliyor, tutuklanan yöneticilerin derhal serbest bırakılmasını Anayasal bir hak olarak talep ediyoruz.

Geçmiş olsun der, selâmlarız.

ISVEÇ TÜRKİYELİ İLERİCİLER BİRLİĞİ ISVEÇ TÜRKİYELİ ÖĞRETMEN VE EĞİTMENLER BİRLİĞİ

İşçi sınıfımızın ve tüm emekçi halkımızın sömürü ve baskı düzenine karşı mücadelesini durdurmak en temel ekonomik demokratik hak ve özgürlüklerini yok etmek, işçi sınıfının birliğini sağlama sınıf mücadelesini daha bilinçli ve örgütlüce sürdürme mücadelesi veren DİSK'i ortadan kaldırmak isteyen gerici faşist karması MC Anayasa, insan hakları evrensel beyannamesine aykırı, kamu vicdanında faşizmin aracı olarak mahkûm edilmiş DGM yasasını sermayenin faşist diktatörlüğüne basamak yapmak için meclislerden geçirmeye çalışıyor.

İşçi sınıfımızın gerçek sınıfsal sendikal örgütü DİSK'in başını çektiği örgütlü ve yığinsal eylem karşısında bir adım geri çekilen MC'ye ve DGM'ye karşı eylem tüm yurtseverlerin en güncel görevidir.

Faşist DGM'ye karşı kararlı ve yiğitçe bir mücadele veren DİSK'i ve yandaşı tüm demokratik ve ilerici güçleri, CHP ve Sosyal demokrat sendikaları eylemlerinizi sonuna dek destekliyor.

Türk-İş yöneticilerinin ihanetine rağmen savaşımızın mutlaka başarıya ulaşacağına yürekten inanıyoruz.

Devrimci selâmlarımızla.

TÜM - DER

Yerini işçi sınıfının mücadele ittifakı içinde yer alma olarak belirleyen, Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM-DER), DİSK'in almış olduğu demokratik kararlara, olanakları ölçüsünde katılmayı bir görev bilmektedir.

DİSK'in almış olduğu karar, DGM boyutlarını aşan bir sıçrama göstermiştir. «MC İktidarına Hayır» biçimine dönüşen demokratik eylemlerinize katılmak, TÜM-DER'in bir yıldır sürdürdü geldiği «MC Gİtmelidir» sloganında somutlaşan mücadelesinin de bir gereğidir.

TÜM-DER, işçi sınıfının bu demokratik eylemlerini sadece kuru bir destekleme anlayışında ele almamaktadır. Gücümüzü abartmaksızın, sınırlı boyutlarda da olsa, bu demokratik eylemlerin içinde yer almanın zorunluluğuna, işçi sınıfıyla bağlar sorununun somut bir ifadesi olarak inanıyoruz.

Ancak, bu yeralmada birinci görevimiz, DİSK'in kararında da belirtildiği gibi, her türlü provakasyon olasılıklarına karşı duyarlı olmaktır. Her türlü maceracı görüşlere karşı etkin bir mücadele veren TÜM-DER, bu anlayış içinde, işçi sınıfının mücadele ittifakı içinde yer alacaktır. Bu eylemlerin, işçi sınıfının disiplini içinde ve bu disipline tamamen uymak kaydıyla katılmada görüyoruz.

Bu yönde somut önerilerinizin ve görüşlerinizin örgütümüze bildirileceğinden emin olarak, «Demokrasi Düşmanı MC'ye Hayır» anlayışı içinde sürdürmekte olduğunuz mücadelenizde başarılar dilerim.

Yapılabilecek her çeşit yardıma hazır olduğumuzu bildirir, saygılar sunarız.

BASKILAR DEMOKRASİ SAVAŞIMINI DURDURAMIYACAKTIR

Gerici ve halk düşmanı politikasını her ne pahasına olursa olsun sürdürmeye çalışan ve bunun için demokratik hak ve özgürlükleri elinden geldiğinde ortadan kaldırma arzusunda olan MC, Ekim ayı içinde faşist tırmanışı hızlandırmak için çeşitli girişimlerde bulundu. Bir yandan DGM yasasını Meclislerden geçirmek için her türlü yola başvuran iktidar, diğer yandan da TÖB-DER'e ve Ankara Belediye Başkanına karşı giriştiği tertiplerle faşist baskıları yoğunlaştırmayı denedi.

İş, ekmek, özgürlük ve demokrasiden yana olan bütün güçleri susturmak, işçi sınıfının ve emekçi halkın örgütlenme özgürlüğünü yok etmek için, MC, ülkedeki sınıf savaşımının keskinleştiği bir ortamda yeni baskı önlemleri almaya çalıştı.

İçişleri Bakanlığına bağlı olan Ankara Valisi, TÖB-DER'i kapattı. Aynı gün, İçişleri Bakanı Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay'ı görevden aldı. Her iki girişim de mevcut yasalarla açık çelişki içindeydi ve MC'nin demokrasinin en basit kurallarına bile ne kadar yabancı olduğunu ve sıkıştığı anda bunları nasıl çiğneyebileceğini açıkça gösteriyordu.

Gerici güçler çok uzun zamandan beri öğretmenlerin demokratik kitle örgütü olan ve anti-faşist savaşımında yer alan TÖB-DER'i kapatmayı, böylece öğretmenleri sermayenin baskıları karşısında örgütsüz bırakmayı amaçlıyorlardı. TÖB-DER'in orta-

dan kaldırılması, diğer demokratik kitle örgütlerinin ve en başta DİSK'in kapatılması için de bir başlangıç olacaktı. DİSK Dergisi'nin 24. sayısında şöyle deniyordu : «Geçmiş dönemde TÖB-DER'in bazı şubelerini kapatan MC iktidarının asıl amacı, TÖB-DER'i bütünüyle kapatmak ve böylece demokratik güçbirliğini önemli bir örgüt ve güçten yoksun bırakmaktır.» (DİSK Dergisi, sayı 24, s. 48).

TÖB-DER'in anti-demokratik bir şekilde kapatılması bütün yurtda büyük tepkilerle karşılaştı. Bütün ilerici güçler bu faşist girişimi protesto ettiler. **DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER, 5 Ekim günü yaptığı bir konuşmada şöyle**

diyordu : «MC, öğretmenleri demokrasi savaşımından alıkoymak ve işçi sınıfından koparıp dağıtmak için 200 bin öğretmenin örgütü TÖB-DER'i kapatıyor. TÖB-DER'in idari bir kararla kapatılması, MC'nin bağımsız mahkemelere olan güvenini artık yitirdiğini gösteriyor. Eğer bir ülkede bir siyasal yönetim normal yargı organlarına artık güvenmiyorsa, o yönetim yasa dışına düşmüş demektir. MC bu durumdadır.»

MC'nin yasadışılığı kısa sürede bir kez daha ispatlandı. TÖB-DER'in başvurusu üzerine durumu inceleyen Danıştay önce yürütmeyi durdurma kararı aldı. Bu karara itiraz eden Ankara Valiliği TÖB-DER'in «yasadışılığını» gös-

terdiğini ileri sürdüğü bazı belgelerle Danıştay'a itiraz etti, fakat bu itirazı kabul edilmedi. TÖB-DER yeniden açıldı. Kimin yasadışı olduğu açıkça kanıtlandı. Daha sonra Ankara Valiliğinin verdiği «belgeler» üzerinde araştırma yapan Cumhuriyet Savcılığı TÖB-DER hakkında herhangi bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı kararına vardı.

DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA, 7 Ekim günü yaptığı bir yazılı açıklamada, işçi sınıfının ilerici öğretmenleri sonuna kadar desteklediğini belirterek şöyle diyordu : «**MC, TÖB-DER'i kapatmakla yurtsever ilerici öğretmenleri işçi sınıfının başını çektiği bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme mücadelesinden alıkoymıyacaktı. İşçi sınıfının diğer tekel dışı güçlerden ve demokratik örgütlerden soyutlama oyunları sökmeyecektir.**»

Evet, MC iktidarının bu tertipleri sökmeyi ve TÖB-DER'in bu mücadeledeki yerini almasını engellemedi. Bu, bütün ilerici güçlerin önemli bir kazanımı oldu.

MC iktidarının Ankara'nın seçilmiş Belediye Başkanı'na karşı giriştiği açık faşist tertip de sökmeyi. Şimdiye kadarki çalışmalarla tüm Ankara halkının büyük sevgisini kazanmış ve seçimle iş başına gelmiş olan Vedat Dalokay'ı sudan bahanelerle görevden alma girişimi de aynı şekilde kısa sürede boşa çıktı. Danıştay bu

kararı da iptal etti ve Dalokay yeniden görevinin başına döndü.

Her iki girişim de MC'nin ne kadar demokrasi düşmanı olduğunu açıkça gösterdi. Aynı zamanda şu da görüldü ki, Türkiye, artık gerici iktidarların her istediklerini kolaylıkla yapabildikleri boş bir alan değildir. Bağımsızlıktan, demokrasi ve toplumsal ilerlemeden yana güçler günümüzde, demokrasiyi koruma ve geliştirmede önemli mevziler elde etmişlerdir. Bu, gerek Dalokay'ın görevden alınmasının iptalinde ve TÖB-DER'in kapatılması girişiminin geri tepmesinde, gerekse MC'nin DGM vi yasalara aykırı çabalarının iflâsında açıkça görülmüştür.

İleri bir demokrasiden yana olan güçlerin bu kazanımları her şeyden önce iki faktörün bir sonucudur. Öncelikle işçi sınıfının, demokrasiyi koruma ve geliştirme savaşımına öncülük etmesi, düşünce ve eylemiyle diğer emekçi halk sınıf ve tabakalarına yol göstermedeki etkinliği günümüzde belli ölçüde pekişmiş bulunmaktadır. İkinci olarak bütün ilerici güçlerin güç ve eylem birliği pratik savaşım içinde oluşmakta, sermayenin saldırılarına karşı birlikte göğüs gerilmektedir. Bu nedenlerden burjuvazi ve onun siyasî iktidarı her istediğini kolaylıkla gerçekleştirememektedir.

Öte yandan aynı durum bize şu gerçeği bir kere daha göster-

Gerici - Faşist karması güçler Türkiye Öğretmenlerinin kitle örgütü Töb-Der'e saldırdılar. Ulusal düzeyde örgütlü bu demokratik örgütü kapatma kararı aldılar. Töb-Der Şubelerine, ilericiye baskılar yönelttiler, sindirme politikası uygulamaya çalıştılar. Töb-Der'i kapatma bunların değişik eylem türü oldu. Hukuk-dışı bu davranış kısa sürede bozuldu.

mektedir. Faşizan saldırılar bütün emekçi halka, bütün ilerici güçlere yöneliktir. MC kendisinden yana olmayan herkese karşıdır, işçi sınıfına ve onun örgütlerine, ilerici yurtsever öğretmenlere ve halkın sevgisini kazanmış CHP'li bir belediye başkanına saldırırken herhangi bir ayırım yapmamaktadır. Bu yüzden faşist tırmanışı durdurmak ve demokrasiyi geliştirmek için verilecek savaşta bütün ilerici güçlerin ortak eylemi hem vazgeçilmez hem de mutlaka pekiştirilmesi gereken bir koşul olmaktadır. Ortak çıkarlar için ortak savaşım! MC'nin iktidardan uzaklaştırılması, halktan yana ileri demokratik bir iktidarın iş başına gelmesi için bütün ilerici güçlerin birlikte davranması, dayanışmaları şarttır. Son günlerin pratiği bu gerçeği bir kere daha gözler önüne sermiş bulunuyor. İlerici güçlerin eylem birliğini bozmaya yönelik her türlü faşist tertibe ve bozguncu akımlara karşı uyanık olmak, pratik savaşım içinde ortak davranışı gerçekleştirmek ve ortak düşmana karşı hep beraber göğüs gerebilmek için elimizden gelen çabayı göstermek, âcil bir görev olmaya devam etmektedir.

DİSK, gelişmeleri yakından izlemekte ve kendisine karşı, örgütünün bütünlüğüne karşı olan her davranışı mahkûm ederek, demokrasi mücadelesinin gereklerine dikkati çekmektedir.

DİSK'in tekzipleri yayınlanmıyor -2-

SERMAYENİN DİSK'E SALDIRILARI SÖKMEYECEKTİR !..

Sermaye basını, yalan ve irtifa kampanyası açtı. DİSK'i boy hedefi seçti. DİSK'in güçlenmesi, parababalarını ve hizmetkârlarını işte böyle ürkütüyor. DİSK baştan aşağı yalan ve tahrif dolu yayınları TEKZİP etti. Mahkemece kabul edilen tekzipler, parababalarının «tercüman»ı olan gazetede yayınlanmadı. Buna cesaret edemediler. Geçen sayımızda yayınlanmayan bir diğer tekzibi yayınlamıştık. Bu kez Kıbrıs sorunu ile ilgili tekzibimizi yayınlıyoruz.

27 Temmuz 1976 tarihinde bu gazetenin birinci sayfasında yayınlanan «MÜTHİŞ BİR BELGEYİ AÇIKLIYORUZ : DİSK, KIBRIS İÇİN KOMÜNİSTLERLE AYNI GÖRÜŞÜ PAYLAŞIYOR» başlıklı haber gerçekleri tahrif ederek, DİSK'i, işçi sınıfı ve kamuoyu önünde karalama amacını taşımaktadır.

Söz konusu yazıda WFTU diye yazılan kuruluş «Dünya Komünist İşçiler Konfederasyonu» diye tanıtılmaktadır. Bu açık saçık ve kasıtlı bir uydurmadır. WFTU, «WORLD FEDERATION OF TRADE UNIONS» adlı örgütün baş harfleridir. WFTU'nun tam türkçesi «DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU»dur. 5. sayfada fotokopisini verdiğiniz ikinci belgenin en alt satırı acaba neden kesilmiştir? O belgenin en alt satırında WFTU'nun açık adı yazılmaktadır.

İddianızı kanıtlamak için dayandığınız belgeler bazı Kıbrıs Rum gazeteleri ve Dışişleri Bakanı V.Y. imzalı metinlerdir. Bir de «Komünist Dünya İşçileri Konfederasyonu» olduğunu ileri sürdüğünüz WFTU'nun Haziran 1976 bültenidir.

Bu kaynak ve yayınlardan hiç biri DİSK'e ait değildir. Dolayısıyla hiç biri DİSK'e maledilemez.

WFTU'nun Haziran 1976 tarihli bülteninde DİSK'in adı bile geçmemektedir. Dışişleri Bakanı V. Y. imzalı metnin belge niteliği hiç yoktur. Birincisi : Dışişleri Bakanı V. Y.'nin değerlendirmeleri kişisel ve öznelidir. İkincisi : Dışişleri Bakanı V. Y., WFTU'yu «Dünya Solcu İşçi Federasyonu» diye yazarak dünyanın en büyük uluslararası sendika örgütünün adını dahi bilmediğini ortaya koymaktadır.

Demek ki bu gazetede 27.7.1976 tarihinde yayınlanan yazı DİSK'i bağlayan hiç bir objektif belgeye dayanmamaktadır.

EMEKLİLER UYUTULAMAZ.

WFTU, «Dünya Komünist İşçiler Konfederasyonu» diye tanıtılıyor. Oysa WFTU'nun Türkçesi DSF'dir. Yani «Dünya Sendikalar Federasyonu».

«Dünya Sendikalar Konfederasyonu» (DSF)'ye değişik rejimlere sahip 68 ülkenin 160 milyon emekçisi üyedir. Bunların çeşitli siyasal görüşleri vardır. Dünyanın en geniş demokratik kitle örgütüne, sanki bir partiyimş gibi, «Komünist» etiketini yapıştırmak son derece ucuz bir davranıştır.

DİSK, WFTU'nun üyesi değildir. DİSK örgüt olarak bağımsızdır. DİSK'in görüşleri ve yayınları açıktır. Kıbrıs konusundaki tutumu da bellidir. DİSK'in görüşlerini, söz ve karar sahibi olan kendi işçi tabanı ve örgüt organları belirler. DİSK hiç bir parti veya örgütten emir almaz.

«Tercüman» yayınının amacı meydandadır : Emekçileri uyutmak, gerçekleri görmelerini önlemek için DİSK'i karalamak. Ama emekçiler hızla uyanıyorlar.

- **DİSK, Kıbrıs'ın bağımsızlığı, tarafsızlığı, egemenliği ve toprak bütünlüğünden yanadır. Bu haklı görüşü karalama çabaları sonuç vermeyecektir. Parababaları ve onların gazeteleri Denktaş rejiminin içyüzünü saklıyorlar ve Kıbrıs'ta yaşayan iki toplumu birbirlerine karşı kışkırtıyorlar..**

**İşçi ve halk düşmanlığını belgeleyen gazeteler ●
ve işgal altındaki TRT, parababalarının iktidarını korumak ve pekiştirmek için
yalanlarına devam ediyorlar. Kasıtlı ve çağdışı propagandalar yürüterek
emekçilerin gözüne adeta kum fırlatıyorlar. Gerçekleri yayınlamaya
ise yanaşmıyorlar**

KOYUNDAKİ YILAN

Halkın koynundaki yılanların tek amacı vardır : Sömürü düzeninin sürmesine çalışmak. Yılanlar çeşitlidir ve değişik değişik zehirleri vardır. Yılanlardan bazılarına büyük sermaye çevreleri tarafından verilen görev : gerçekleri saklamak, halkın davasını güdenlere leke çalmak ve böylece emekçi halkı bölmektir. Bol paralı bir sürü yayın ve gazete, sürekli bu görevi ifa etmektedir. İşçi sınıfımız ve tüm emekçilerin daha iyi yaşama ve çalışma koşullarına kavuşması için mücadele veren DİSK'i lekelemek için kalem oynatanlar, alınteriyle yaşayan tüm çalışanların aşına, ekmeğine göz koyan yılan ve çıyanlardır.

TERCÜMAN GAZETESİ

SALDIRGAN EMPERYALİSTLERİN

ÇIKARLARINA BAĞLIDIR!

Ülkemizin biricik demokratik sınıf ve kitle sendikası örgütü DİSK'e saldıran çevreler ortadadır : faşist ve gerici güçler, emperyalizmle işbirliğindeki büyük sermaye ve sol maceracı akımlar.

«Tercüman» DİSK'e saldırmakla uluslararası emperyalizme hizmet ediyor. Dolayısıyla emperyalizmin Orta - Doğu'daki çıkarlarına bekçilik ediyor. Amerikan emperyalizminin Kıbrıs için düşündüğü oyunlarda figüranlık yapıyor.

«Tercüman» in tahrif ve yalanlarını sıralıyoruz :

- 1 — «Tercüman», «PEO (Pan - Kıbrıs Emek Federasyonu) temsilcisinin WFTU kongresinde DİSK yöneticileriyle görüşüğünü ve aynı görüşe sahip olduklarını» yazıyor. Bu tamamen uydurmadır. Çünkü WFTU'nun hiç bir kongresine bir tek DİSK yöneticisi bile katılmamıştır.
- 2 — «Tercüman» : «PEO'nun, WFTU'nun, dolayısıyla DİSK'in Kıbrıs'ta istedikleri nelerdir?» diye ara başlık yazıyor. DİSK'in ne PEO'yla, ne de WFTU'yla Kıbrıs için ortak bir açıklaması veya anlaşması yoktur. Yazar, bu ara başlıkla, açıkça DİSK'in bağımsızlığına saldırmaktadır.
- 3 — «Tercüman» : WFTU Başkanı Pastorino'nun PEO ile DİSK arasında ilişki ve görüş birliği olduğunu söylediğini yazıyor. Gazetenin, Pastorino'nun söylediklerini ne derece doğru yansıttığı bir yana; her örgüt yetkilisi kendi dışındaki örgütler hakkında istediği görüşü ileri sürebilir. Ancak bu, o örgütleri hiç bir şekilde bağlamaz.

- 4 — «Tercüman» : «WFTU'ya göre, Kıbrıs bunalımının tek suçlusu Türkiye'dir» diye yazıyor. Bu iddia da gerçek dışı. WFTU'nun «Flashes» adlı yayın organının 25 Şubat 1976 tarihli sayısında şöyle deniyor : «WFTU, aynı düşmana karşı mücadele eden Türk ve Rum emekçilerini destekliyor. Bu ortak düşman : emperyalizm ve kurumlarıdır.»

DİSK YETKİLİLERİNİN GÖRÜŞÜ

Emperyalizm, Kıbrıs'ı Orta - Doğu'da bir üs haline getirmek amacıyla Kıbrıs, Yunanistan ve Türkiye'deki maceracı, barış düşmanı ve gerici güçleri kullanarak, Ada'da uzun yıllardır bir arada yaşayan Türk ve Rum toplumları arasında düşmanlık ve kin duyguları yaratmıştır. İki toplumun bir arada yaşayamayacağı görüşünü egemen kılmak için Kıbrıslı Türkleri Rumlara, Rumları Türklere karşı kışkırtmıştır.

DİSK, Kıbrıs'taki bugünkü durumdan, ne Kıbrıs, ne Yunanistan halkını ve ne de kendi halkımızı sorumlu tutmaktadır. Kıbrıs'taki duruma yol açan gelişmeler uzun yıllardır planlanmış ve en son faşist Sampson darbesiyle doruğuna ulaşmıştır.

DİSK'in görüşü ve istekleri bellidir. DİSK Kıbrıs'ın bağımsızlığı, tarafsızlığı, egemenliği ve toprak bütünlüğünden yanadır. DİSK, Türk ve Rum toplumlarının Kıbrıs'ta barış içinde birarada yaşamasından yanadır. Kıbrıs halkının birlikteliği ve beraberliği emperyalist çevrelere ve gerici güçlere verilecek en iyi cevaptır. DİSK, Kıbrıs sorununun barış yoluyla, görüşmelerle ve Kıbrıs Türk ve Rum toplumlarının karşılıklı hak ve çıkarlarına saygı temeli üzerinde çözülmesinden yanadır. Bu amaca ulaşmak için DİSK elinden geleni yapmaya hazırdır.

DİSK hızla güçlenmektedir. Bundan korkuya kapıldığınız için DİSK'i karalamak üzere aynı yazıda adlarını vermekten kaçındığınız Türk - İş yöneticilerinin görüşlerini de kullanmaya kalkışyorsunuz. Böylece DİSK'in faşizme karşı mücadelede güç birliği içinde olduğu CHP ile örgütümüzün arasını açmaya ve böylece her iki örgütün MC iktidarının demokratik yoldan düşürülmesi için verdiği mücadeleyi parçalamaya çalışıyorsunuz.

DİSK'e karşı yapılan saldırılar sonuç vermeyecektir. DİSK'te birleşen emekçiler sömürü, baskı ve yalana karşı durmadan yürüyecektir.

Kemâl TÜRKLER
DİSK Genel Başkanı

BELGELER

SERMAYENİN SALDIRILARI PLANLIDIR - 2

Dergimizin geçen sayısında, Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) tarafından yayınlanan ve MESS üyelerine gönderilen bir bildirim - uyarıyı yayınlamıştık. Başta DİSK üyesi işçiler olmak üzere işçi sınıfımızın koyduğu tavırdan, 3' gün evvel ve İlhan LÖK ile Ergun İNCE imzalarını taşıyarak yayınlanan bildirim, örgütlü büyük sermaye ve temsilcilerinin, kendi düzenlerini korumada ne denli hassas ve uyanık olduğunu, aynı anda da sınıf savaşımını ne denli keskin yürüttüklerin bir kez daha belgeliyordu.

Böylesi belgeler ilki olmadığı gibi, sonuncusu da değildir. Konfederasyonumuz, örgütlü işverenlerin bütün çalışmalarını yakından izliyor. Gizli toplantılarda, çeşitli milletvekilleriyle ve gerici basın patronlarıyla yapılan görüşmelerde ve 10-15 kişiyi bazan aşan özel toplantılarda alınan prensip ve uygulama kararlarını, ülkemizi daha nice yıkımlara götürmek istediklerinin bir kanıtı olarak kabul ediyoruz.

Mesele açıkça ortadadır. Onlar işçi sınıfını ve emekçi halkımızı azgınca sömürebilmenin ve düzenlerini sürdürebilmenin hesabını yapıyorlar. DİSK ise, sınıf ve kitle sendikacılığımızın zorunlu 2 şartını:

- a) Sömürüyü sınırlandırma, ve
- b) Sömürüyü ortadan kaldırma mücadelesinde üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye çalışıyor.

Üstelik DİSK, sömürüyü ortadan kaldırma mücadelesinde yalnız da değildir.

Büyük sermaye ve onların her boydan ve her soydan temsilcileri, işçi sınıfının gayretli mücadelesini geriletebilmek için tüm olanaklarını seferber ediyor. İşçi sınıfı mücadelesine derinden tepeden, dört koldan saldırıyor:

- İşçi sınıfının düşüncesini ve örgütlü mücadelesini 1936'dan bu yana yasak tutuyor.
- Bu yasaktan faydalanıp tüm basın, yayın, radyo ve televizyon olanaklarını kullanarak, emekçi halkı işçi sınıfının tarihsel ve haklı savaşımının karşısına geçirmeye çalışıyor.
- Böylelikle, işçi sınıfının ilerici güçler ile olan birliğini ve dayanışmasını zedeliyor.
- Sendikal ve siyasal planda, işçi sınıfının birliğini önlemek için baskı ve teröre başvuruyor, aynı zamanda sarı sendikacıları ve reformist sendikacıları da bu uğurda kullanıyor.
- Sekter, maceracı, anarşist,

goşist akımları işçi sınıfı ve örgütlerinin başına musallat etmek için hiçbir fırsatı kaçırmıyor, onları el altından destekliyor.

İşçi sınıfımız, DİSK, işte böylesi mücadele koşullarında yürüyor. Demokrasi için yürekli ve plânlı mücadeleler vere-ver, bu konudaki hata ve eksiklikleri göre-düzelte, ileri demokratik bir iktidarı paylaşma olgunluğuna vardığını kanıtlıyor.

13 Eylül tarihli bildirimden sonra MESS, 17.9.1976 tarih ve 2733/TN-254/HB numaralı bir diğer bildirimde daha bulundu. Üyelerine ne yapacakları konusunda talimat verdi:

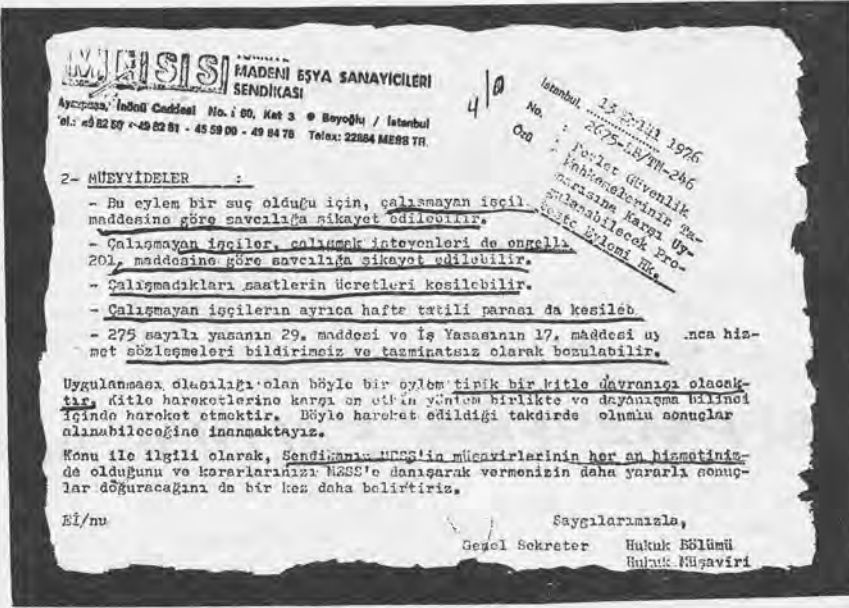
BİR DİĞER BELGE

«Sayın üyemiz

«DİSK ve DİSK'e bağlı Sendikalar tarafından 16 Eylül 1976 günü saat 13.00'den itibaren Devlet Güvenlik Mahkemeleri tasarsını protesto etmek amacı ile birçok işyerinde iş durdurulmuş bulunmaktadır.

Tamamen yasa dışı bir eylem niteliğinde olan bu hareketi ve alınacak tedbirleri görüşmek için MESS Yönetim Kurulu 17 Eylül 1976 günü toplanmış ve işin durdurulduğu işyerlerinde ilk olarak uygulanmak üzere şu kesin tedbirleri saptamıştır:

1 — Temsil ettikleri işçileri

ve işletmelerini sendikamızın yasa dışı eylemine karşı korumadıkları ve hattâ bu eylemi düzenledikleri için sendika temsilcileri işyerleri tarafından savcılığa şikâyet edilecektir.

2 — Ücret çalışmanın karşılığı olduğundan ve işyerlerinde çalışma durdurulduğundan çalışmayan süreye ait ücret ödenmeyecektir.

3 — Hafta tatili ücreti ancak tam bir hafta çalışıldığı takdirde ödeneceği ve işyerinde bir hafta tam olarak çalışmadığı için hafta tatili ücretleri de ödenmeyecektir.

Olayların gelişmesine göre alınabilecek öteki tedbirler Yönetim Kurulu tarafından kararlaştırılarak üyelerimize derhal bildirilecektir.

Konuyu yönetim kurulumuzun 17 Eylül 1976 tarih ve 252/2 sayılı kararına istinaden bilgilerinize sunarız."

Saygılarımızla,
Hukuk Bölümü
Hukuk Müşaviri
Av. Ergun İNCE

Örgütlü sermaye, sınıf kavgasını şiddetle sürdürüyordu.. Hizmetkârları ise «sınıf mücadelesini DİSK yürütüyor, körüklüyor» diyorlardı.

Aynı tarihte TEKSTİL işverenleri Sendikası da üyelerine şu bildirimi yapıyordu:

«17.9.1976 tarihinde Olağan üstü toplanan Sendikamız Yönetim Kurulu bazı işyerlerimizde DİSK'in kararına uyararak uygulamaya başlanan kanunsuz grev olayını görüşmüş ve üyelerimizin uymaları gereken aşağıdaki kararları almıştır.

1 — Bu kanunsuz eylemlerin uygulanmasını kararlaştıranlarla uygulamayı teşvik edenler ve buna katılanlar hakkında yasalarımızda tesbit edilen cezai müeyyidelerin tatbikini sağlamak için kanuni mercilerde gerekli girişimlerde bulunulacaktır.

2 — Olaylarda elebaşı durumunda bulunanların hizmet akideleri 275 sayılı kanunun 29. maddesi uyarınca ihbarsız ve tazminatsız olarak feshedilecektir. Hizmet akdi feshedilecekler içinde sendika temsilcileri mevcutsa bunların şahıslarına görevlerini yapmalarını ihtar eden bir tebliğat yapılacak ve ihbara rağmen görevlerini yapmadıkları takdirde hizmet akideleri aynı zamanda İş Kanununun 17. maddesine dayanılarak feshedilecektir.

3 — Eylemlere katılanların hiçbirine kesin olarak çalışmadıkları günlere ilişkin ücretleri ve hafta tatili ücretleri ödenmeyecektir.

4 — Kanunsuz eylemlerin tevlid ettiği maddi zararların taz-

leşçi sınıfının sömürsüz, baskısız ve özgür bir toplum düzenine ulaşması, ancak örgütlü bir mücadele ile mümkündür. İktidarı ve egemenliği eline geçiren sermaye güçleri, bu gerçeği bildiklerinden, işçi sınıfının düşüncesini ve serbestçe örgütlenmesini, yasak tutuyorlar. İşçi sınıfının çetin koşullarda verdiği mücadeleyi ise örgütlü olarak karşılıyorlar. Örgütlenmiş sermaye kodamanlarının uyguladıkları siyasetin amacı; soynun, talan ve sömürü düzenini; ağırlığı, tefeciliği baskı yöntemleriyle sürdürmektir. İşten çıkarmalar, kara liste düzenlemeler onların tarihin akışına ne denli çaresizce ve miyopça karşı durmaya çalıştıklarını gösteriyor.

mini için uygulama kararını alanlarla önyak olanlar hakkında tazminat davaları açılmalıdır.

5 — Hizmet akidelerine bu eylemler nedeniyle son verilenlerin açık kimlikleri sendikamıza bildirilecektir.»

YÖNETİM KURULU

Son maddeden de görüldüğü gibi, örgütlü sermaye, işten atılanların açık kimliklerini derleyerek KARA LİSTELER düzenliyordu. Tıpkı 15 - 16 Haziran 1970 sonrası gibi... İşten atılan işçiler bir daha hiçbir işe alınmayacaklar ve aileleriyle birlikte açlığa - yokluğa terk edileceklerdi. Kodaman işverenlerin planı buydu ve «sınıf mücadelesi» yürütüyorlardı (!). Üstelik hem işten atılanlardan, hem onların çocuklarından, hem fabrikada kalan arkadaşlarından ve hem de DİSK'ten «çalışma barışı» istiyorlardı.

İşverenler, sömürüleri uğrunda kendi mezarlarını kazıyorlar.

Dergimizin gelecek sayısında ve DİSK'in yakında yayımlanacak 15 günlük «DİSK'in SESİ» gazetesinde, tıpkı işçi sınıfı gibi, sınıf mücadelesi veren örgütlü işverenlerin, bu konudaki çalışmalarını belgelemeye devam edeceğiz.

bağımsızlık savaşımında sendikal mücadele

OSCAR SANJINES
RODRIGUEZ

«Sendikal Birlik Cephesi» sendika yöneticisi

Bir Güney Amerika ülkesi olan Bolivya dört buçuk yıldır faşist tipli bir diktatörlükle yönetilmektedir. Bu yönetimin gayri millî ve halk düşmanı politikası Bolivya'yı Brezilya, Şili ve Uruguay rejimleri arasına sokmaktadır. Bu ülkelerin tümünün Amerikan emperyalizminin diktatörlüğü altında bulunması bir rastlantı değildir.

Kaos yaratmak için tüm yolları deneyen (malî abluka, haberleşme araçlarına el koyma, terörcü suikastlar, askeri ve sivil çevrelerde rüşvet, skandallar, v.b.) ve Amerikan emperyalizmi ve CIA, Brezilya'lı goriller (ölüm çeteleri) ile aşırı solun maceracı eylemleriyle beslenen gerici oligarşi, Banzer'i yönetime geçirmek üzere General J. J. Torres'in ilerici hükümetini deviren bir darbe yaptı.

Diktatörlük, öncelikle, demagogiyle yabancıların çıkarlarıyla uyum halindeki bir toplumsal düzenin kurulmasını bütünleştirmek üzere tüm sol partilerin, Bolivya İşçi Konfederasyonu (COB) ve öğrenci örgütlerinin çalışmalarını yasakladı ve üniversiteleri kapatmaya zorladı. Tüm bu önlemler halkın direnişi kıramadı. Halk direnişi pek çok gösteri ve grevle devam etti. Bunların arasında en görkemlileri 27 Ekim ve 23 Kasım 1972 gösterileri oldu. Hoşnutsuzluk, daha sonraları, para değerinin

düşürülmesi ve temel tüketim maddeleri fiyatlarının artmasıyla yaygınlaştı.

Bu iki ekonomik önlemin, özellikle Lâtin Amerika'daki en büyük devalüasyonlardan birinin getirdiği sonuçlar emekçilerin gelirini % 50 geriletti.

Bu enflasyonist siyasetin yanında, hükümet, Torres hükümeti zamanında kamulaştırılan kapitalist şirketleri (International Mining Processing et Phillips Brothers gibi) tazminatlar ödeyerek eski sahiplerine teslim etti. Ayrıca, yabancı tekellerin ülkenin iktisadi yaşamının en önemli sektörleri üzerinde malî denetim kurmasını yasallaştıran yatırımlar yasası ile petrol kararnamesi onaylandı.

Bu siyaset, devrimci, milliyetçi hareketin sağ kanadının temsilcisi Paz Estenssoro'nun hükümete verdiği desteği geri almaya zorunlu kaldı. Hükümet köylülükle «Askeri-köylü Paktı» (1) temeli üzerinde iyi ilişkilerini korumaya çalışıyordu. Ancak, o güne dek darmadağın olan Cochachamba vadisinin tarım emekçilerinin 28 ve 29 Ocak 1974'de hayat pahalılığı artışına karşı bir dizi ekonomik istem için kitlesel bir şekilde direnişe geçmesiyle durum birden değişti. Daha önceleri, başta sendikal olmak üzere, tüm ilerici güçlere yönelen baskı yo-

ğunlaşarak köylüleri de içine aldı. Askeri birlikler, tanklar, uçaklar ve özel saldırı birlikleri kullanarak köylülerin silahsız barışçıl toplantılarına saldırdı. Bu kanlı operasyon, yüzlerce yaralının yanında, çukurlara gömülen 300 köylünün hayatına mal oldu. Hapishaneler ve toplama kampları, aralarında Gregorio Arias, Juvenal Castro, Julio Almandras, Miguel Veizaga gibi Bolivya köylü hareketinin ünlü liderlerinin de bulunduğu tarım emekçileriyle doldu taşıdı.

Bu katliamdan sonra, hoşnutsuzluk, silâhlı kuvvetler ve Kilisenin demokratik ve ilerici kesimleriyle öğrencilere sıçradı. Daha sonra, aynı yıl içinde ülkenin çeşitli kentleri, sendikal ve demokratik hakların tanınmasını, ücret artışı Üniversite özerkliği, v.b. isteyen savaştan gösterilere sahne oldu.

Bu durum karşısında Banzer ve surekası, Faşist niteliği bu «Siyasal Yönetmelik» ve «zorunlu sivil hizmet» yasasının kabulüyle yasallaştırılan «yeni bir düzen»i dayatmaya kalktılar. Ancak, bu siyaset, hoşnutsuzluk gösterileri ve özellikle emekçilerin kendi istemleriyle ülkenin ulusal çıkarlarını savunmaya devam eden sınıfsal sendikal hareket karşısında yeter-

siz kaldı. Hükümetin, ülkemiz işçi sınıfının en savaşkan kesimi olan maden işçileri arasına kendi adamlarını sokma girişimi bütünüyle başarısız kaldı. Bolivya Maden Emekçileri Sendikal Federasyonu, bu tür «kiralık adamların» «atanmasını» reddederek, rejimin aşağılık bir maşası olmaksızın hapishaneyi yeğlediler. Bolivya maden proleterasının saygın önderlerinden olan Victor Lopez, Oscar Sales ve Alberto Jarcı'nın durumları böyle oldu. Ancak, bu sektördeki sendikaların Taban Komitelerinin güçlü protesto hareketi bu işçi liderlerinin özgürlüğe kavuşmasını sağladı.

Bunlara rağmen, diktatörlük, 13 Ocak 1975 günü güçlü bir askeri birlikle en önemli maden bölgeleriyle sendika merkezleri ve «La Voz de Minero», «Radio 21 de Diciembre», «Radio Leallagua» gibi radyo istasyonlarını işgal etmeyi amaçlayan yeni bir «komando harekâtı» na girişti. Bu yeni önlem, ülkenin maden merkezlerini felce uğratan bir genel grev şeklinde madencilerin ani bir tepkisini doğurdu. Bu hareket, Cochachamba emekçileriyle başkentteki öğrencilerin dayanışma eylemleriyle beslendi.

Baskı güçlerinin hiç bir girişimi, iki hafta süren grevi durduramadı. Hareketin daha da genişlemesinden korkan diktatörlük emekçilerin istemlerini gerçekleştirmeyi tercih etmek zorunda kaldı: tutukluların serbest bırakılması, radyo istasyonlarındaki işgalin kaldırılması ve grevde geçen günlerin ücretlerini ödenmesi.

Bu diktatörlük döneminde madencilerin örgütlediği güçlü hareketin sağladığı en büyük zafer olarak değerlendirilmiştir.

Bu başarılı büyük grevi diğerleri izledi. Hayat pahalılığının sürekli artışı ve rejimin baskın siyaseti karşısında önemli grev hareketleri ve protesto gösterileri, 1975'in son aylarında patlak verdi. 25 Kasım günü, maden işçileri

sendikaları hükümetin sahteciliklerine karşı, hapisteki sendika yöneticilerinin serbest bırakılması, ücret artışı, demokratik hakların tanınması gibi istemler için 24 saatlik bir protesto grevine gittiler. 10.000 kadar emekçi bu grevi destekledi. 1975'in 17 Aralığında da «Caracoles» maden emekçileri ekonomik ve toplumsal istemleri için grev yaptılar. Aynı ayın sonunda «San Jose» madeninin 3.000 işçisi, yöneticilerinin serbest bırakılması için 3 günlük greve gittiler.

Tüm bu grevler sırasında, resmen yasaklanmış olmasına rağmen Bolivya Maden Emekçileri Federasyonu ülkenin en yetkili sendikal örgütü olarak ortaya çıktı. Saygınlığı, etkisi ve savaşkanlığı, maden işçileriyle görüşmeler söz konusu olduğunda hükümeti onu muhatap kabul etmeye zorlamaktadır.

Emekçilerin çoğunluğunun seçtiği kişilerin yönetimindeki Madenciler Federasyonunun birleştirici ve sorumlu siyaseti diğer sektörlere de yayılıyor.

MANACO ayakkabı fabrikasındaki son iş uyuşmazlığında madenciler aşamalı dayanışma grevleri yaptılar ve MANACO'daki işçi arkadaşlarına işverenlerle hükümetin sert tutumunu kırmak için para ve yiyecek yardımı örgütlediler. Sonuçta, işveren işten attığı 820 işçiyi yeniden işe almak zorunda kaldı.

Yukardaki örneklerin gösterdiği gibi, Bolivya'da sendikal hareket, diktatörlüğü geriletecek etkinlikteki bir güce ulaşmıştır. Ulusal düzeyde bir mücadele ve koordinasyon aracı olarak Sendikal Birlik Cephesi sendikal hareketin mücadelede yeni bir aşamaya geçmesine ve muhalefet güçlerine daha etkin bir destek olmasına olanak sağlamaktadır. İşçi sınıfıyla köylülerin eylemlerinin, toplumun geniş katmanlarını protesto hareketlerinin desteklediği bu güçler, özellikle Ulusal De-

mokratik Cephe (FND)'nin kurulmasıyla birlik yolunda önemli ilerlemeler gerçekleştirdiler. FND devrimci milliyetçi hareketin sol kanadını, komünistleri, sosyalistleri ve diğer partilerle kitle örgütlerini kapsamaktadır. Şimdi, FND, bir halk hükümetinin kurulması ve ülkenin gerçek ekonomik ve siyasal bağımsızlığı için tüm muhalefet adına savaşı yürütmektedir.

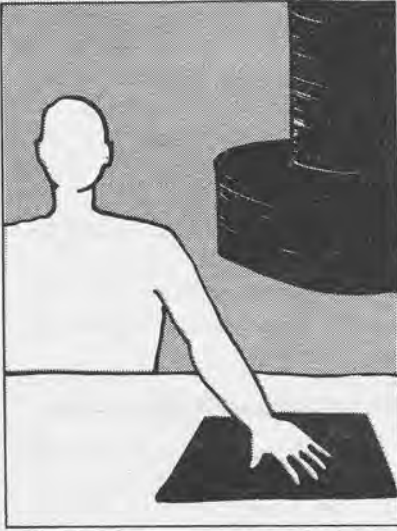
ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE

Bu örgütün esas hedefi halkın iradesini temsil eden demokratik bir hükümetin kurulmasıdır. Böylesi bir hükümetin ilk önlemleri şunlar olacaktır: genel af, baskıcı yasaların iptali, demokratik ve sendikal özgürlüklerin tanınması, ülkenin çıkarlarına cevap veren bir ekonomik politikanın uygulanması (yaşam düzeyinin yükseltilmesi, satın alma gücünün korunmasını sağlayacak bir fiyat politikası, maden kaynaklarının korunması, millileştirilmiş şirketlerin güçlendirilmesi ve bankalar ve sanayi üzerinde devlet denetimi, millileştirilmiş şirketlerin yönetimine işçilerin katılması).

Tarıma gelince, bu hükümet programı büyük emlak mülkiyetinin kamulaştırılmasını, tarımcılara, mali ve teknik yardım yapılmasını, tarım ürünleri için uygun fiyatlar ve adaletli bir mali politika öngörüyor.

Dış politikada, Ulusal Demokratik Cephe ülkenin ekonomik ve siyasal bağımsızlığı, kendi geleceğini kendinin belirlemesi ilkelerine saygıyı, Andin anlaşmasının güçlendirilmesini, başka ülkelerin iç işlerine karışılmamasını, eşitlik temeli üzerinde uluslararası ekonomik işbirliği ve barışı savunuyor.

1 — Bu paktla hükümet, köylülerin desteğini alıp oligarşiye hizmet için 1952 devrimiyle gerçekleştiren toprak dağılımına saygılı kalacağına söz veriyordu.

SOSYAL GÜVENLİK

İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ -2

20. yüzyıl teknolojiye büyük ilerleme ile birlikte yeni işkolları ve işçi yönünden yeni sağlık tehlikelerini birlikte getirdi. Zincirleme üretim çalışanın yaratıcı gücünü ortadan kaldırdı. İşçilerde bedensel ve ruhsal yeni sağlık sorunlarına yol açtı. Yeni iş koşullarının sonuç olarak iş kazalarını ve işgücü kaybını artırıcı, verimi düşürücü etkisi oldu.

Bu nedenlerle egemen sınıflar ve yandaşları yeni yöntemler geliştirdiler. Taylor yöntemi bunlardan biridir. Hedefi, üretimi yapanın hareketlerini bilimsel olarak en çok verim ve kâr sağlamak amacıyla düzenlemektir (bilimsel iş düzenlemesi). Sonuçta ana amacı işi hızlandırmaktır. Bu yöntem işçi sınıfının kararlı direnciyle karşılaşmıştır.

1920 yıllarından sonra sanayi dünyasına daha insani bir görünüm kazandırmak amacıyla işçi - işveren çatışmasının kökenlerini ortaya çıkarmak için araştırmalar yürütüldü. Dış ülkelerden olağanüstü kârlar sağlayan emperyalist ülke patronları, bu kârların küçük bir bölümünü kendi ülkelerinde en geniş huzuru sağlamak için gözden çıkarmışlardı. Bu araştırmaların sonunda yeni üretim tekniklerinin uygulanışından önce, görüşmelere işçilerin katılımı sağlandığında üretimin arttığı saptandı. Böylece hem patron kârları artıyor, hem de işçilerin söz sahibi olduğu izlenimi yaratılıyordu. Aynı sonucu sağlayan diğer yöntemler iş yöneticilerinin işçilerle iyi ilişkileri, işçilerin sıkıntılarını gidermek çn uygulanan danışmanlık yöntemidir. Bu yöntemlerin asıl amacı işçinin çalıştığı işletmeye bağlılığını, işçi sınıfından olma bilincinden üstün kılmaktır.

Kapitalist toplum düzeninde işçinin, işinin ve yaşam koşullarının yeknasaklığından kurtuluşunun tek yolu kuşkusuz sınıfının bilincine varıp sınıfının bilimi doğrultusunda, sınıfının ekonomik ve politik mücadelesine katkıda bulunmasıdır. Bu bilinçte olan iş-

çilerin ekonomik ve politik örgütleri mücadelelerini yüzyılımızda da sürdürmüşlerdir. Sendikalar, ileri kapitalist ülkelerde iş sağlığıyla ilgili yasaların düzenlenmesi, iş kazaları ve hastalıklarını kapsamaları için yoğun baskı yapmışlardır. Bu mücadele sonunda egemen sınıflar yeni ödünler vermek zorunda kaldılar. 1937 de işçilerin işe girişte ve daha sonra belirli aralıklarla hekim kontrolünden geçmesi onaylandı. 1946 da meslek hastalıkları, iş kazaları, sakatlık ve ölüm sigortası hakları tanındı.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde 1945 den beri iş ve işçi sağlığında kapsamlı ve hızlı değişiklikler olmuştur. Fakat zamanımızda bile işverenlerin değişik tutumlarına bağlı olarak uygulamada büyük aksaklıklar görülebilmekte, yasaların uygulanmadığı saptanmaktadır. Bu nedenle ileri kapitalist ülkelerde işçi sağlığı ve güvenliği sorunlarının kesin çözümlere ulaştırıldığı söylenemez. Bu ülkelerde sendikalar artık toplu iş sözleşmelerine sağlık ve güvenlikle ilgili maddeler konması için çalışmaktadırlar.

Görüldüğü gibi kapitalist toplum düzeninde işçi sağlığı sorunları tümüyle çözümlenememektedir. Çünkü elde edilen haklar burjuvazinin sınırlı ödünlerine bağlı kalmakta, işçi sınıfının yönetime katılımı ve denetimi engellemektedir.

— SOSYALİST TOPLUM (SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLER BİRLİĞİ)

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) nde iş ve işçi sağlığının gelişiminde ilk önemli dönüm noktası Ekim 1917 Devrimi'dir. Devrimden önce işçi sağlığı alanında örgütlenme yoktu. Fakat Çarlık

Rusya'sı döneminde Rus işçi sınıfı genel mücadelesi içinde sağlık ve sosyal güvenlik hakları için de savaşımıştır.

20. yüzyıl başlarında Rus işçi sınıfının eylemleri sonucu Rusya'nın egemen sınıfları bazı ödünler vermek zorunda kaldı. Çarlık Hükümeti 1903 de iş kazalarına uğramış işçiler ve ailelerine aylık bağlanması- nı öngören yasayı onayladı. Bu yasanın açıkca belirtilmiş bir sınıfsal niteliği vardı. İşverenin sorumlulukları konusundaki maddeleri belirgin değildi ve işverenin uygulamadan kaçmasını sağlıyordu.

1910 daki grevler sonucu çarlık ve burjuvazi mücadeleyi bazı ekonomik ödünlerle azaltmaya çalıştı. 1912 de kaza ve hastalık sigortası ile ilgili bir yasa onaylandı. 1903 yasası ile aynı nitelikteydi. İşvereni koruyor, Rus işçi sınıfının ancak 1/6 ini (2,5 milyon kişi) kapsıyordu.

İşçi sınıfı, sağlık ve sosyal güvenlik sorunlarının ancak kendi iktidarında kesin çözüme kavuşabileceğini belirtti. Sağlık sigortası ve sosyal güvenliği programa aldı. Emekçi halk yararına bir program hazırladı. İşçilerin sağlıkla ve güvenlikle ilgili istekleri burjuvaziye karşı genel mücadele ile birleştirildi. İşçi sınıfının 1903'de önerdiği bu programda işçilere yaşlılık ve sakatlık sigortasının devletçe sağlanması, masraflarının kapitalistlerden vergi alma yoluyla sağlanması öneriliyordu. 1912 de Prag'da yapılan Tüm - Rusya Konferansı'nda Lenin'in önerdiği sigorta programı onaylandı. Bu programdaki görüşler şunlardı:

«En iyi işçi sigortası biçimi aşağıdaki ilkelere dayanan devlet sigortasıdır:

1. İşçilerin her çeşit işgöremezlik durumu karşısında yardım sağlamalıdır (Kaza, hastalık, yaşlılık, sakatlık, gebelik ve doğum, ölüm).

2. Sigorta tüm ücretle çalışanları ve ailelerini kapsamalıdır.

3. Tüm sigortalılar işgöremezlik durumunda, ücretlerinin tümüne eşit ödenek almalı ve sigorta harcamaları işverenler ve devletçe karşılanmalıdır.

4. Her çeşit sigorta, standart sigorta örgütleriyle yönetilmeli ve sigortalı kişilerin tam egemenliği ilkesine dayanmalıdır».

Devrimden önce İşçi sınıfı genel olarak sağlık politikasında iki ana ilke öngörmüştür. Sağlık hizmetleri herkese ücretsiz olacak ve koruyucu hizmetlere öncelik verilecektir.

Şubat 1917 Devrimi çarlığa son verdi. Yeni hükümet işçiler yararına köklü girişimlerden yana değildi. Buna karşılık Sosyalistler Şubat Devrimi'nin ilk günlerinden başlayarak diğer politik ve ekonomik isteklere ek olarak işçilerin sağlık ve sosyal güvenlikle ilgili isteklerini öne sürdüler. Pravda, Mart 1917 de işçiler için tam sosyal sigortanın getirilmesi, hastalık, işsizlik, yaşlılık, sakatlık sigortalarının kapsa-

masını, sigorta primlerinin işçilerce değil işverenlerce ödenmesini öneren bir yazı yayınladı.

Çarlığın yıkılarak 1917 de Sovyet hükümetinin kurulmasıyla beraber tüm politik ve ekonomik yaşamda manî olduğu gibi sağlık ve sosyal güvenlik alanının da da değişikliklere gidildi. Sovyet Hükümeti işçilerin tam sosyal sigorta isteklerine uygun yasalar çıkardı. Bu yasalar şu ilkelere dayanıyordu

1. Sigorta tüm ücretle çalışanları, ek olarak kentsel ve kırsal bölgenin yoksul kesimlerini kapsayacak.

2. Sigorta her çeşit işgöremezlik durumunda uygulanacak.

3. Sigorta harcamalarının tümünü işveren verecek.

4. İşgöremezlik ya da işsizlik durumunda işçiler en az tam ücretlerini alacak.

Bu konular ilk kez devletin bir görevi olarak ele alınıyordu.

Sovyetlerde sağlık politikasının kurucularından olan Alexander Semashko SSCB'nin ilk sağlık bakanı olmuştur. Bakan olduktan sonra ilk işlerinden biri Tıp Fakültelerini üniversiteden ayırmak, böylece eğitim programlarının hekimlerce değil, politik düzeyde saptanmasını sağlamak olmuştur.

1918 de Sosyal Güvenlik Halk Komiserliği kuruldu. Halk Komiserliği Konseyi sigorta sistemini tüm çalışanlara yaygınlaştırdı. Maddi kaynak başlangıçta işveren kuruluşlardı. Daha sonra tüm harcamalar devlet bütçesinden karşılandı.

Eylül 1922'de işçilere sağlık hizmeti ve sosyal güvenlik sağlayacak sosyal sigorta kuruluşlarının sendikalarca kurulması, üyelerinin sendikalarca seçilmesi kararlaştırıldı.

İş sağlığında 40 yıl çalışmış Amerika'lı bir hekim olan Alice Hamilton daha 1920 lerde Avrupa'yı

gezerken, meslek hastalıklarının incelenmesi ve tedavisi konusunda SSCB'nin gezdiği tüm ülkelerden daha başarılı olduğunu belirtmiştir.

Plânlı ekonomi dönemine geçince SSCB'nde işçi sağlığı ve sosyal güvenliğin gelişimi de önceden plânlandı. 1928 de Birinci Beş Yıllık plâna alındı.

1928 de dokuma sanayi işçilerine emeklilik hakkı verildi. Emeklilik yaşı erkekler için 60, kadınlar için 55 olarak saptandı. 1929 da bu hak diğer iş dallarına yaygınlaştırıldı. Ağır ve tehlikeli işlerde çalışan işçiler için özel haklar tanındı.

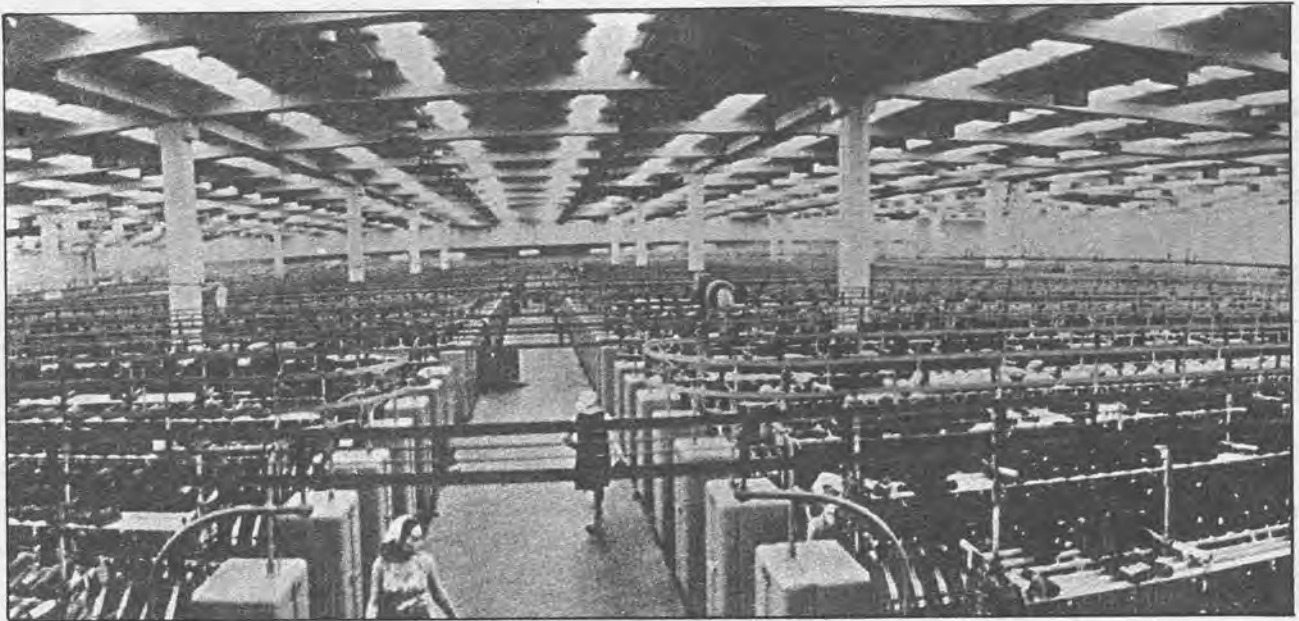
1933 de yönetime geniş işçi kitlelerinin katkısını sağlamak amacıyla sağlık ve sosyal güvenlikle ilgili tüm işler sendikalara verildi. Böylece Halk Komiserliklerinin bu alandaki görevleri Tüm Sendikalar Merkez Konseyine devrediliyordu.

Birinci ve İkinci Beş Yıllık plânlarda ulaşılan sosyo-politik ve ekonomik değişiklikler 1936 da onaylanan Anayasa'da yansıyor. SSCB Anayasası'nın Sovyet vatandaşlarının sağlık ve sosyal güvenlik haklarını onaylayan 120. maddesi şöyledir:

«Sosyal güvenlik hakkı, sosyal sigorta ve güvenliğin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesinin işçiler için devlet eliyle sağlanacağını, çalışanlara ücretsiz sağlık hizmeti ve yaygın bir sağlık kuruluşu ağı sağlanacağını garanti etmektedir».

Eşitlik ilkelerine uygun olarak sanayi işçileri gibi büro işçilerine de aynı haklar tanınmıştır. Böylece daha önce uygulanmış olan sosyal kökene bağlı sınırlamalar kaldırılmış oldu.

SSCB'nde devletin sağladığı sağlık ve sosyal güvenlik sistemi tarım kesiminde çalışanlar için de benzer bir gelişim gösterdi. Önceleri karşılıklı yardım komiteleri, kollektif çiftlikler ve tarım komünleri sağlık ve sosyal güvenlik yardımlarını sağlıyorlar.

Türkiye’de bugüne kadar halledilemeyen sorunlardan biri de sosyal güvenlik’tir. Çalışan çoğunluk, bir avuç parababası tarafından sömürüldüğü müddetçe de, bu sorun çözülmemiz. İş garantisi yoktur, sağlık hizmetleri çok yetersizdir, SSK patronların arpalığı halindedir, çalışma koşulları ağırdır, haftalık çalışma süresi 40 değil, hâlâ 48 saattir. İş kazaları her yıl yüzlerce işçiyi öldürmekte, binlercesini sakat bırakmaktadır. İşte böylesi bir düzene «hürriyetçi parlamenter rejim» deniyor. Silâhlı faşist çeteler, bu mekanizmayı koruyorlar..

di. İşgöremezlik durumlarında diğer çalışanlara tanınan haklar tarım işçilerine de tanınmıştı. Son olarak 1964 de kollektif çiftçilere emeklilik hakkı tanınmıştır. Böylece tarım kesiminde de devlet sistemi yerleşmiştir.

SSCB’nde sendikalar artık ücret ve çalışma saatleri konusunda uzlaşma ile ilgili geleneksel işlevlerini bırakmışlardır. Ana sorumlulukları artık sağlık ve sosyal güvenlik konularıdır.

TÜRKİYE’DE İŞ VE İŞÇİ SAĞLIĞI

Az gelişmiş kapitalist ülkelerin tümünde olduğu gibi ülkemizde de çözüm bekleyen birçok sorunun en önemlilerinden biri sağlık sorunları, özellikle geniş emekçi kesimlerin sağlık sorunlarıdır. Türkiye’de çalışanların sağlık durumu ve çalışma yerlerinin sağlığa uygunluğu konularında yeterli inceleme ve araştırmalar yapılmamıştır. Bu nedenle bu konulardaki bilgiler eksik ve yetersizdir. Aslında genel olarak ülke çapındaki sağlık durumu hakkındaki bilgiler güvenilir değildir. Eldeki verilere göre değerlendirme yapıldığında Türkiye’de sağlık düzeyinin ıleri ülkelere göre çok geri bir düzeyde olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu durumun temel nedeni egemen sınıfların ve onların iktidarlarının izledikleri sağlık politikasıdır. İzlenen politika toplumun yararını değil, küçük bir azınlığın çıkarlarını ve kârını gözetmektedir. Geniş emekçi sınıfların yararına girişimler iktidarlarca ki-

sa sürede engellenmekte, yozlaştırılmaktadır. İşçilerin ve diğer emekçilerin yasalarla verilmiş hakları bile işverenlerce uygulama alanına sokulmamaktadır. Türkiye’de işçi sağlığı konusundaki gelişmeleri incelerken bu noktaları gözönünde tutmak gerekir.

OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİ

Osmanlı İmparatorluğu’nda ilk sanayileşme çabaları 1835 de Avrupa Sanayi Devrimi’nin etkisiyle başladı. İşçilerin sayısal olarak gittikçe artışı, kötü sağlık ve yaşam koşullarını birlikte getirdi. Çocuk ve kadın işçiler çalışma yaşamına girdiler. 1850 lerde işçiler için çalışma koşulları ve yoksulluk dayanılmaz bir durum aldı. 1865 de Ereğli havzasındaki çalışma koşullarını düzeltmek amacıyla Maden-i Hümayun Nâzırı Dilaver Paşa kömür işletmeleri ile ilgili bir nizamname hazırladı, işçilerin günde 10 saatte fazla çalıştırılmamaları öneriliyordu. Fakat padişah Abdülaziz bu nizamnameyi onaylamadı.

1869 da çıkarılan Madenler Nizamnamesi ile iş kazalarında tazminat verilmesi onaylandı fakat işverenlerce uygulanmadı. 1870 lerden 1900 lere değin kötü yaşam ve iş koşullarına karşı işçiler çok sayıda grev yapmışlar fakat örgütlenme hakkında yoksun olmaları nedeniyle eylemleri sonuçsuz kalmıştır.

1908 de 2. Meşrutiyet’ten sonraki özgürlük döneminde bir çok işkolunda, dernek ve sendikalar kuruldu. Fakat çok kısa bir süre sonra bu haklar yasaklandı. 1918’e değin tüm işçi eylemleri durdu.

CUMHURİYETTEN SONRAKİ DÖNEM

1923 İzmir İktisat Kongresi'nde işçilere temsil hakkı tanınmış ve işçiler bazı istekler öne sürmüşlerdir. Bu istekler arasında 8 saatlik işgünü, hasta işçilere üç ay ücret verilmesi, sosyal sigorta, hastahane, sağlığa uygun konutlar, sakat işçilere sosyal güvenlik, 12 yaş altında çocukların çalıştırılmamaları vardı. Fakat bu istekler uzun süre burjuvazi tarafından hasır altı edildi.

Sağlık koşullarıyla ilgili olarak 1923 de iki grev olmuştur. Zonguldak maden işçileri sağlık koşullarının düzeltilmesi ve kaza ödeneklerinin artırılması için işi bırakmışlar, maden sahipleri isteklerini kabul

etmiştir. Aynı yıl İstanbul'da Bomonti Bira Fabrikası işçileri iş süresinin azaltılması, sağlık kurallarına uygun çalışma düzeni için grev yapmışlar fakat bu grevde İşçi Birliği grev kırıcılığı yapmış ve düşük bir anlaşmayla greve son verilmiştir.

Cumhuriyetten sonra zaman zaman çalışanlar, lehine hükümler taşıyan yasalar yürürlüğe girmiştir. 1930 da Umumi Hıfzı'sıhha Kanunu ile iş güvenliği, işçi sağlığı, kadın ve çocuk işçilerin korunması ile ilgili yasal düzenleme yapıldı. 1945 de İş kazaları, meslek hastalıkları, Analık sigortaları onaylandı. 1946 da İşçi Sigortaları Yasası çıkarıldı. 1957 de yaşlılık, sakatlık ve ölüm sigortaları yasası, 1965 de sosyal sigortalar yasası onaylanmıştır.

Fakat bu yasaların getirdiği yükümlülükleri yerine getirmek işverenlere bırakılmış, devletçe gerekli denetim yapılmamıştır. Etkili denetimi ancak işçiler ve işçi sınıfının temsilcisi örgütler yapabilir. İşçiler yönetime ve denetime katılmadıkça her alanda olduğu gibi sağlık konularıyla ilgili önlemler ve yasalar da kâğıt üzerinde kalacak, işçiler için kurulmuş olan Sosyal Sigortalar Kurumu gibi kuruluşlar bile egemen sınıfların kârlarını artırmak amacıyla kullanılacaktır.

1961 Anayasası'ndan sonraki dönem işçi sınıfının daha elverişli koşullarda örgütlenme ve etkili mücadelelerini hızlandırdığı bir dönemdir. Fakat henüz sağlık konuları toplu sözleşme sistemine yerleştirilememiştir. İşçi sağlığıyla ilgili konularda yasal hakların uygulama alanına sokulması, bu hakların en geniş biçimde tüm çalışanlara yaygınlaştırılması ve henüz kazanılmamış yeni haklar elde edilmesi ancak işçi sınıfı örgütlerinin mücadelelerinde bu konulara ağırlık vermeleriyle gerçekleşebilir.

Kaynaklar

1. Dünya Sendikalar Konfederasyonu'nun Otuz Yılı. İstanbul, 1967.
2. Hunter, D. : Diseases of Occupations. London, 1957.
3. İhtilaller ve Darbeler Tarihi. İstanbul, 1974.
4. Joint ILO/WHO Comitte on Occupational Health. Second Report. Geneva, July 1973.
5. Komarova, D.P. : Social Security in the USSR. Moscow, 1971.
6. Kurov, I. : The Trade Union Committee at a Soviet Enterprise. Moscow, 1975.
7. Schilling, R.S.F. : Occupational Health Practice. London, 1973.
8. Sülker, Kemal : 100 Soruda Türkiye'de İşçi Hareketleri. İstanbul, 1976.
9. Türkiye İşçi Sınıfı Tarihi.

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ ve '76 HELSINKİ TOPLANTISI

«Duyuldu ki ölüm satılıp kâr edile...»

Dünyamızda her yıl silâhlanmaya 5,100 milyar lira harcanıyor. ABD'nin askerî bütçesi 1,904 milyar lira. Federal Almanya bütçesinde ise askerî harcamalar için 333 milyar lira ayrılmış. Türkiye de geçen yıl askerî amaçlarla 60 milyar lira (bütçenin % 40'ını) ayırdı.

İnsan bu sayıları kolay kolay kafasında canlandıramıyor. Ama bir kıyaslama yapabilir, **bu miktarların barışçı amaçlarla kullanılsaydı** neler yapılabileceğini görebiliriz : Dünyada okuma yazma bilmeyen 700 milyon kişinin eğitimi sağlamak için gerekli para yalnızca 25 milyar lira. Açlıktan kıvranan 500 milyon insana temel yiyecek maddeleri sağlamak için ise 1360 milyar lira gerekli.

Silâhlanmaya ayrılan paralar silâh satıcılarının kasalarına gidiyor. Öte yanda ise yüz milyonlarca insan açlık, yoksulluk, cehalet içinde varlıklarını sürdürmeye çalışıyor. Onların yarattığı değerler ise üç-beş silâh tekelinin kârı için ölüm araçlarına, gene onlara yöneltilen silâhlara yatıyor. Onların yetiştirdiği bilim adamlarının % 40'ı (400,000 bilim adamı) yeni yeni silâhlar yaratmak için çalıştırılıyor. Yani bir yanda sayıları birkaç bini aşmayacak emperyalist tekellerin, öte yanda ise dünya nüfusunun büyük çoğunluğunun **çıkarları çatışıyor**.

Başta sosyalist ülkeler olmak üzere tüm ilerici-ler işte bu büyük çoğunluğun ortak amacı olan «**savaşsız, silâhlardan arınmış bir dünyayı gerçekleştirmek**» için savaşıyorlar. Halkların kendi geleceklerini kendilerinin saptaması hakkının tanınması, uluslararası meselelerin silâha, zora başvurmadan **barışçı yollardan gerçekleşmesi için uğraşı veriyorlar**. Silâhlanma harcamalarından azalma olan tek ülke Birliği. 1971 yılında askerî harcamaların bütçesinin % 11,1'ini oluştururken, 1976'da bu oran yalnızca % 7,8.

İlericilerin çok uzun yıllardır süregelen bu güç ve sabırlı savaşı (mücadelesi) artık sonuç veriyor. Gene sosyalist ülkelerin başını çektiği ve on yıl süren kararlı çalışmalar sonucu, 1975 yılının Ağustos ayında Helsinki'de bugüne dek imzalanan belki de en önemli uluslararası anlaşma olan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Anlaşması bağlandı (imzalandı).

Bu tarihi **siyasal belge barışsever güçler için bir son değil, bir başlangıcı simgeliyordu**. Belgenin imza koyan devletler tarafından uygulanmasını sağlamak, böylesi bir anlaşmanın daha çok sayıda devlet tarafından imzalanması ve en önemlisi **siyasal alandaki yumuşamanın askerî alanda da gerçekleş-tirilmesi için, yani silâhlanma yarışına son vermek ve silâhsızlanma için çalışmak gerekiyor**.

Dünya Barış Konseyi, bu amaçla 23 - 26 Eylül 1976 tarihleri arasında Helsinki'de «**Silâhsızlanma Yarışını Sona Erdirme, Silâhsızlanma ve Detant**» için bir dünya konferansı düzenledi. Tarihi Helsinki Anlaşmasının imzalandığı kentte ve aynı salonda toplanan bu konferans, bir yandan anlaşmanın imzalanmasından bu yana geçen bir yıl içindeki gelişmelerin bir değerlendirmesini yaptı, aynı zamanda da bu sürecin hızlandırılması ve özellikle silâhsızlanmanın gerçekleştirilebilmesi için yeni öneriler getirdi.

Konferansa katılan 500 den çok dilege 90'ı aşkın ülkeyi temsil ediyordu. Delegeler arasında parlamenterler, din adamları, kadınlar, gençler, sendikacılar, bilim ve kültür alanlarında çalışanlar, vb., bulunması, toplumun her kesiminin temsil edilmesi **ni sağlıyordu**. Delegelerin dünya görüşleri de birbirinden çok farklıydı : liberal, sosyal - demokrat, sosyalist, komünist, vb.

Ama hepsini birleştiren ortak bir amaç vardı : **bugünkü ve gelecek kuşaklar için daha mutlu, yaşa-**

nası bir dünya kurmak. İşte bu amaç doğrultusunda, Konferans sonucu benimsenen belgeyi aşağıda yayınlıyoruz. Konferans süresince yapılan oturumlarla toplumun çeşitli kesimlerinin silâhsızlanma mücadelesine nasıl katkıda bulunacağı yolunda saptanan ilke ve önerileri gelecek sayılarımızda yayınlamaya devam edeceğiz!

«SİLÂHLANMA YARIŞINI SONA ERDİRME, SİLÂHSIZLANMA VE DETANT İÇİN DÜNYA KONFERANSI BİLDİRGESİ

Silâhlanma Yarışını Sona Erdirme, Silâhsızlanma ve Detant için Dünya Konferansı 23-26 Eylül 1976 tarihlerinde Helsinki'de toplandı. Toplantı, kritik bir dönemde, insanlığın önündeki en önemli, en dirimsel (hayatî, can alıcı) sorunun silâhlanma yarışına son vermek olduğu bir dönemde yapıldı.

90'ı aşkın ülkeden ve 52 uluslararası örgütten gelen, kamuoyunu temsil eden, çeşitli siyasal partilerin, resmî yada hükümetler dışı örgütlerin üyeleri olan biz Konferans delegeleri, silâhlanma yarışını sona erdirmek, aynı zamanda da genel ve tam bir silâhsızlanmaya doğru hızla ilerleyebilmek için tüm kıtalardaki bütün ülkeler halklarını güçlü bir yığın hareketinde birleşmeye çağırırız.

Silâhlanma yarışı, bugünkü ve gelecek kuşaklara, uygarlığın yüzyıllar süresince elde ettiği başarıları karşı ciddi bir tehlike oluşturmaktadır. Dev boyutlara ulaşan bu yarış, insanların akıllarını ve enerjilerini, yaratıcı emeğin ürünlerini ve doğanın zenginliklerini yutmaktadır.

Silâhlanma alanında geniş insan ve maddî kaynaklar toplanmaktadır. Askerî bütçelere yeni harcamalar ekleniyor. Silâhlı güçler barış dönemleri için haklı gösterilemeyecek boyutlara ulaşıyor. Geleneksel ve nükleer silâhların birikimi ve geliştirilmesi sürmektedir. Bilimsel ve teknolojik ilerleme yeni silâhların geliştirilmesi ve yapımında kullanılıyor. Karşıt askerî bloklar ve bağlaşıklıklar sürdürülmekte ve diğer devletlerin topraklarında sayısız askerî üs ve askerî birlik bulundurulmaktadır.

Geniş coğrafi alanlarda her yıl milyonlarca insanın açlıktan ölümler, okuma - yazmasızlık, hastalıklar ve az gelişmişliğin diğer sonuçları yığınsal niteliklerini sürdürürken, her yıl silâhlanma için harcanan rakamlar 300 milyar dolara ulaşmaktadır.

Silâhlanma yarışı enflasyonun başlıca nedenlerinden biridir. Bu yarış, ülkeler arasında uluslararası işbirliği sağlanması yolunda yapay engeller yaratmakta ve ekolojideki dengesizliklere katkıda bulunmaktadır.

Silâhlanma yarışını sona erdirmeden ve silâhsızlanma ve askerî bağımsızlık için etkin ve somut tedbirler alınmadan, detantın geri dönülmez yapılması olanağı yoktur.

Siyasi yumuşama, silâhlanma yarışının sona erdirilmesi yolunda ilerlemeler sağlanması için olumlu koşullar yaratmaktadır. Öte yandan, silâhlanma

Oturumdaki Japonya ve Romanya 1976 Helsinki Toplantısı Delegeleri.

yarışının sürmesi detant sürecini tehlikeye düşürmektedir.

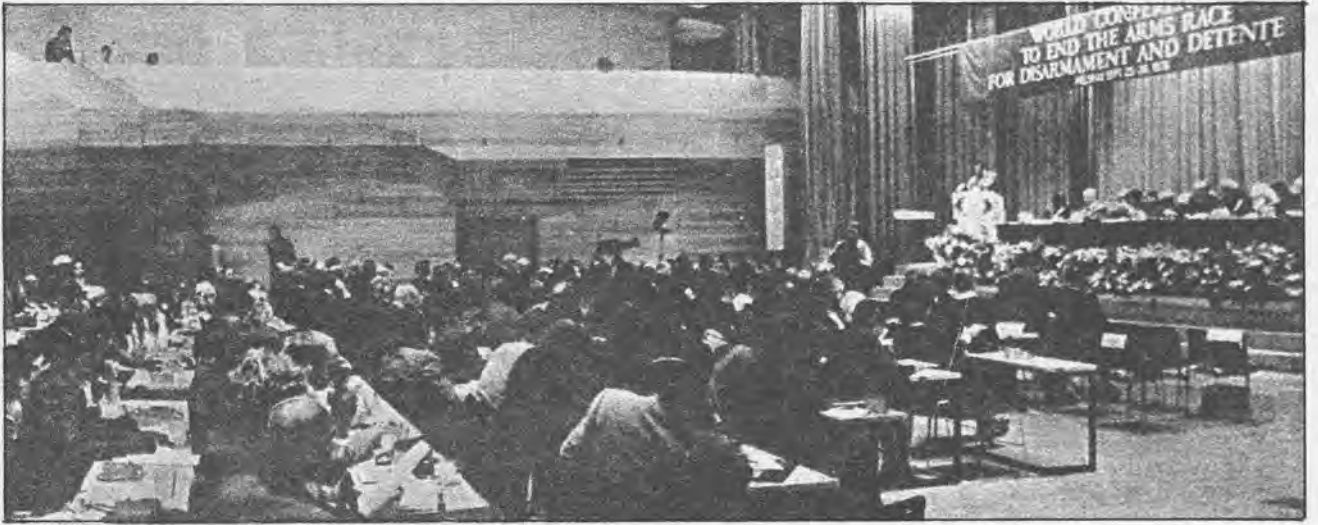
Her ülkede, tüm halkların daha iyi bir yaşam için, ulusal bağımsızlık ve egemenlik için, iç işlerine karışılmaması için, haklarda tam eşitlik için, şiddete yada şiddet tehdidine başvurulmaması için, her halkın kendi kaderini tayin hakkı için, gelişme, demokrasi, adalet, toplumsal ilerleme için verdikleri mücadele, silâhlanma yarışını sona erdirmek ve silâhsızlanma için mücadeleyle kopmaz biçimde bağımlıdır.

Askerî - sanayi komplekslerin, kâr uğruna ölüm saçan silâhların üretimini kısıktırdığı, durmadan yeni yeni kitlesel yokediciler silâhları ürettiği ve yeni yapımları desteklediği ve silâh satışını körüklediği sürece, bu savaşım başarıya ulaşamaz.

Hükümetler, silâhların yok edilmesi ve insanlığın yeni savaşlar tehlikesine karşı güvence altına alınması için silâhsızlanma ve özellikle de nükleer silâhsızlanma sorunuyla ilgili olarak kesin ve etkili tedbirler almalıdırlar.

Bütün ülkelerin güvenlik çıkarları ve bütün devletlerin eşitliği gereksinmesi, silâhsızlanma ve güvenlik sorununun çözülmesinde dikkate alınmalıdır.

Tüm halkların kararlı mücadelesi sonucu, dünyadaki durumda olumlu değişimler ortaya gelmiştir. Uluslararası gerginliğin yumuşamasıyla, bütün uluslar için yeni görünüm ve olanaklar ortaya çıkmıştır. Elde edilmiş bulunanları yitirmemeliyiz.

Başta sosyalist ülkeler olmak üzere tüm ilerici halkların ortak amacı olan savaştan silâhtan arınmış bir dünyayı gerçekleştirmek için savaşıyorlar. Halkların kendi geleceklerini kendilerinin saptaması hakkının tanınması, uluslararası meselelerin silâha başvurmadan barışçı yollardan gerçekleşmesi için uğraşı veriyorlar. Dünya Barış Konseyi 1976 Helsinki toplantısı bu amaca yönelik çalışmaların değerlendirmesini yaparak, silâhsızlanma sürecinin hızlanmasının önerilerini getiriyor.

Dünya halklarının detant (yumuşama) ve silâhsızlanma yolunda ilerlemeyi gitgide daha çok istemelerinin nedeni budur. Bu, barış güçlerinin pek çok eylem ve girişiminde kanıtlanmaktadır. Yeni Stokholm Çağrısını bütün kıtalarda milyonlarca kişinin imzalaması buna bir örnektir.

Bu Konferansa katılan bizler silâhlanma yarışının sona erdirilmesi, silâhsızlanma ve detant (yumuşama) için çabaların hızlandırılması çağrısında bulunuyor ve aşağıdaki taleplerimize en büyük önceliğin verilmesini istiyoruz.

Nükleer silâhlardan arınmış bölgeler yaratılması için; nükleer silâhların diğer devletlerin topraklarından çekilmesi için; nükleer silâhların denemelerini önleyecek kapsamlı bir yasaklama için; nükleer silâh depolarının azaltılması ve giderek yok edilmesi ve yeniden üretilmemeleri için; yeni tip ve sistemlerde kitlesel yokedici silâhların ve bu tip silâhların yeni taşıma biçimlerinin araştırılmasını, geliştirilmesini ve üretimini yasaklamak için tüm devlet ve ülkelerin anlaşmalar imzalaması,

Silâh sanayinin giderek barışçı amaçlara dönüştürülmesi ve böylece silâh üretimi ve satışının durdurulması ve sürecinin hızlandırılması na katkıda bulunulması,

Askerî bütçelerin azaltılması ve böylece serbest kalacak kaynakların âcil toplumsal sorunların çözülmesi ve gelişmekte olan ülkeler halklarına yardım edilmesi için kullanılması,

Uluslararası ilişkilerde zor kullanımına yada zor kullanma tehdidine başvurmamayı öngören uluslararası bir anlaşma imzalanması,

Yabancı askerî üslerin sökülmesi, yabancı birliklerin çekilmesi ve askerlerin sivil yaşama

dönmelerinin sağlanması, dünyanın çeşitli bölgelerinin yabancı birlik ve askerî üslerden arınmış gerçek barış ve işbirliği bölgelerine dönüşürülmesi, bütün askerî blokların parçalanması, Şömürgeci ve faşist rejimlere silâh satışını yasaklayan Birleşmiş Milletler kararlarının derhal ve savsaklamadan uygulamaya konulması, Silâhlanma yarışını sınırlandırma ve genel ve tam bir silâhsızlanmayı sağlama davasına hizmet eden bugüne dek imzalanmış anlaşmaların kesinlikle uygulanması; bu anlaşmalara gerçekten dünya çapında bir nitelik verebilmek için imza atan devletlerin sayısının artırılması için çalışılması,

Uluslararası anlaşmazlıkların çözülmesinde saldırganlığı, savaşı ve zor kullanımını kısırtan her çeşit propagandanın durdurulması ve yasaklanması.

Bu Dünya Konferansı, Birleşmiş Milletlerin çerçevesinde bir Dünya Silâhsızlanma Konferansı toplanmasının âcil bir gereksinme olduğunu vurgular. BM Genel Kurulunun silâhsızlanmaya ayrılacak özel bir oturumunun en kısa zamanda toplanması bu doğrultuda ileri bir adım olacaktır. Dünya Silâhsızlanma Konferansı, bütün ulusların ve halkların güvenliği için gerekli tedbirlerin sağlanarak silâhlanma yarışının sona erdirilmesi ve genel ve tam bir silâhsızlanmaya ilerleme için önemli bir katkı olacaktır.

Bu Dünya Konferansı, bütün parti ve örgütleri, tüm insanlığı, Konferansa katılanların silâhlanma yarışını sona erdirmek, silâhsızlanma ve detant için benimsedikleri pek çok girişim ve önerinin hayata geçirilmesi için uyumlu bir yığın hareketinde elele vermeye çağırır.»

FRANSA'DAKİ TÜRKİYE'Lİ İŞÇİLER CGT'DE ÖRGÜTLENİYOR

1969 yılından itibaren, Fransa'ya çalışmak için giden Türk işçilerinin sayısı hızla arttı. 1969'da Fransa'daki Türklerin sayısı 7.162 idi. Bu sayı 1 Ocak 1976'da 65.987'yi buldu. Bu, % 920'lik bir artış demektir. Fransız İçişleri Bakanlığının verdiği sayılara göre 65.987 kardeşimizin 44.420'si erkek, 8.990'ı kadın, 12.577'si 16 yaşından küçük çocuk.

İşçilerin % 30'u vasıfsız, % 31,1'i vasıflı, % 38'i de ileri vasıflı işçi. % 47,5'i inşaat, % 15,4'ü metal işkolunda, % 13'ü tarım ve ormancılık işkolunda çalışıyorlar.

29 - 30 Nisan 1976'da Göçmen İşçilerin sorunları üstüne CGT 4. Ulusal Konferansı toplanmıştı. 120 Fransız, 212 göçmen işçinin katıldığı 4. Ulusal Konferans'ta «Fransız ve yabancı işçilerin çıkarına bir yabancı işçiler politikası için HAK TALEBİ BELGESİ» onaylandı. Çeşitli ülkelerden gelen işçilerin özel istemlerini (taleplerini) kapsayan programlar da karar altına alındı.

2 Ekim 1976 tarihinde, Fransa'daki Türk işçilerinin sorunları üstüne CGT Ulusal İnceleme Günü yapıldı. Fransa'nın çeşitli bölgelerinden birçok Türk ve Fransız işçi militanları bir araya getiren bu toplantıya, DİSK Eğitim Dairesi Müdürü Nejat FIRUZ katıldı.

Tartışılan diğer sorunların yanında sendikal eğitim üstünde duruldu. CGT eğitim çalışmalarının Türkçe olarak yaygınlaştırılması istendi.

Ulusal İnceleme Günü'ne katılan delegeler, Türkiye'deki faşist ve gerici partilerin, Fransa'daki işçiler arasına sızma girişimlerinin kesinlikle engellenmesi için önemleri tartıştılar. Bazı gerici gazetelerin çevirdikleri dolapları sergilediler

Yapılan konuşma ve tartışmalardan, Türk işçilerinin hızla CGT çatısı altında örgütlendikleri anlaşıldı. Sadece 15 bölge (département) ve 30 işyerinde 1976 yılı başından bu yana CGT'ye üye olan Türk işçilerinin sayısı 2200'ü aşıyor.

Ulusal İnceleme Günü'nde oybirliğiyle kabul edilen genel kararın bazı bölümleri şöyle:

«Son yıllarda, Türkiye'den Fransa'ya işçi göçünün hızlı gelişimi, sorunlara CGT örgütlerinin özel bir önemle eğilmelerini gerektiriyor.

«Diğer tüm yabancı işçilerle birlikte Türk işçilerinin de Fransız ekonomisinde önemli bir yeri vardır. Zenginliklerin yaratılmasına onlar da katkıda bulunuyorlar. Tüm işçi sınıfı üstündeki sömürüyü şiddetlendiren iktidar ve patronların siyasetinden zarar gören Türk işçileri, Fransız ve öteki yabancı işçilerle ortak çıkarlara sahiptir. Onlar da, kapitalist sömürüyü yaşadıkları ülkedeki yani Fransa'daki, işçi sınıfının ayrılmaz bir parçasıdır.

«Tüm yabancı ve Fransız işçilerle birlikte Türk işçileri, kapitalist sistemin bunalımının fazlasını ödemek istemiyorlar.

«Diğer emekçiler gibi hiç bir biçimde enflasyondan, işsizlikten ve sefaletten sorumlu değildirler. Sonuçlarına boyun eğmeyi reddederler.

İş güvencesi, satın-alma gücünün ve özgürlüklerin korunması için CGT'nin eylemlerine katılırlar.»

(.....)

«Türk işçileri, tüm emekçilerin, CGT'nin eylem programında yer alan ortak istemlerinin elde edilmesiyle ilgilidirler. 4. Ulusal Konferans'ta kabul edilen HAK TALEBİ BERGESİ'n-

Fransa'da çalışan işçi kardeşlerimiz, Fransız Genel Hizmetler Konfederasyonu'nda (CGT'de) örgütleniyorlar. CGT, Fransa'daki gerçek sendikacılığı (yani sınıf sendikacılığını) temsil ediyor. Üyeleri arasında hiçbir ayırım gözetmeden tüm işçilerin ortak çıkarı için mücadele ediyor. İşçi sınıfının bilimini rehber ediniyor. İşçi sınıfının uluslararası birliğini ilke ediniyor. Türkiyeli ve Fransız işçiler, patronlara karşı omuz omuza CGT içinde mücadele veriyorlar. DISK ile CGT arasında olumlu ilişkiler vardır.

de belirlenmiş, göçmen işçilerin istemleriyle özel olarak ilgilidirler.»

(.....)

«Patronların ve iktidarın baskı ve ırkçılığına karşı mücadele, yerli ve yabancı işçileri birleştiren sınıf dayanışmasını daha da güçlendirecektir. Hedef aynı ve ortaktır : tüm emekçilerin isteklerinin yerine getirilmesi, özgürlükler, köklü değişiklikler, demokratik ve sosyal bir yabancı işçi yönetmeliği, sol Ortak Programının başarısı için birlik ve dayanışma.»

Ulusal İnceleme Günü'ne katılan delegeler, Türkiye'de durmadan şiddetlenen sınıf mücadelesi üstünde de durdular.

Faşizme karşı mücadelede DISK'in kararlı tavır ve davranışlarını ilgiyle izlediklerini belirttiler. DISK ile CGT arasındaki ilişkilerin, hem Türkiye işçi sınıfının, hem de yurt dışındaki işçilerimizin yararına gelişmekte olduğuna işaret edildi. Aşağıdaki kararı oybirliği ile aldılar :

«Türk işçi göçü sorunları üzerine CGT Ulusal İnceleme Günü'ne katılan Fransız ve Türk delegeler, CGT Konfederal Büro'sunun 4 Ağustos ve 17 Eylül 1976 tarihli protestolarını ve Konfederal Büro'nun 23 Eylül 1976'da :

Türk hükümetinin, bu ülkenin Anayasa Mahkemesinin iptaline rağmen «Devlet Güvenlik Mahkemeleri» ni kurma girişimlerine karşı;

Emekçilere, demokrat militanlara, ilerici

sendikal Merkez DISK yöneticilerine karşı yönelen şiddet ve kaba baskılara karşı,

Türkiye Cumhuriyeti Başkanı'na gönderdiği mektubunu aynen benimser.

«Ulusal İnceleme Günü'ne katılan delegeler; olağanüstü yargılamaya karşı, özgürlükler, demokrasi ve toplumsal ilerleme için savaşım veren Türk emekçileri ve DISK militanlarıyla tam bir dayanışma içinde olduklarını bildirirler.

«Halkın tepkisi ile uluslararası protestonun Türk hükümetini, DISK militanlarını serbest bırakmaya zorunlu kılmasından kıvanç duyarlar.

«Ayrıca, Türk göçmen işçilerine, özellikle CGT üyelerine karşı, Fransa'daki bazı Türk Konsolosluklarının Fransız sendikal çalışmalarına müdahale olarak nitelediğimiz çirkin baskılarını protesto ederler.

«Fransız polisi ve hükümetinin yardımıyla Fransa'da tam bir özgürlük içinde hareket eden Türk faşist gruplarını, özellikle «bozkurt» denen derneklerin eylemlerini şiddetle mahkûm ederler.

«Ulusal İnceleme Günü'ne katılan delegeler, kişisel ve toplu özgürlükleri savunmak için, Türk göçmen emekçilerin sendikal haklarına saygı için, Fransa'daki tüm göçmen emekçilerin güvenliği ve onuru için tüm emekçilerle birlikte verilen mücadeleyi sürdüreceklerini taahhüt ederler.»

ULUSLARARASI GAZETECİLER ÖRGÜTÜ-2

UGÖ: DEMOKRATİK ve İLERİCİ GAZETECİLİKTE YENİ BAŞARILARA DOĞRU ...

Dergimizin geçen sayısında, Uluslararası Gazeteciler Örgütü'nü tanıtmış ve bu örgütün demokratik ve ileri gazeteciliğin ana doğrultularını belirlemek, ve demokrasi, barış, sosyal ilerleme ve halkların özgürlüğü için savaşım yolunda, önemli gayretler sarfettiğini belirtmiştik.

Bu sayımızda, ULUSLARARASI GAZETECİLER ÖRGÜTÜ Genel Sekreteri İRİJİ KUBRA'nın, örgütü tanıtan bir yazısını yayınlıyoruz:

Otuz yıl önce, 1946 Haziranında, Kopenhag'da yapılan kurucular kongresinde, 21 ülkenin basın işçileri uluslararası Gazeteciler Örgütü'nü (UGÖ) meydana getirdiler. UGÖ, olanca kabiliyet, mesleksel bilgi ve ustalıklarını barışın, halklar arasında dostluğun, faşizmin, her biçimde milliyetçiliğin, ırksal nefretin ve militarizmin kökünü kazıma davasının hizmetine vermiş olan ilerici ve demokratik gazetecilerin ilk enternasyonal birliği oldu. UGÖ bugün 109 memleketin ulusal örgütlerini, gruplarını ve bireysel üyelerini birleştiriyor. Örgütün safalarında 150 bin gazeteci bulunuyor.

Profesyonel gazetecilerin örgütü olarak, UGÖ, her halkın katkısız ve dürüst enformasyon al-

ma hakkını savunmayı, basın özgürlüğünü savunmayı, yığınsal enformasyon alanında tekellerin ve finans gruplarının keyfilik ve ezgi uygulamalarına karşı savaşımı, her gazetecinin kendi vicdanının sesini dinleyerek ve kendi kanılarına göre yazma hakkını savunmayı hedef ve ödev edindiğini açıklıyor. Burjuva basın orqanları, radyoları ve televizyonlarının kamuoyunu bunaltan aldatmaları-na, iftiralarına, sistematik dezenformasyona (yanlış, kasıtlı, şaşırtıcı haber vermeye) karşı direniş de UGÖ'nün eyleminin önemli bir yanıdır (1). Örgüt, kovuşturmalara uğrayan ilerici ve demokrat gazetecilere yardımcı kutsal bir ödev sayıyor.

UGÖ'nün eylem temeli, ulusal birliklerin ve bireysel üyelerin bağımsızlıklarına tam saygılı olma prensibidir. Örgütün safalarında sürekli ve sağlam bir yaratıcı birlik sağlamanın, demokratik gazeteciliğin daha büyük bir etki gücüne ulaşmasının yolları el birliğiyle araştırılıyor. UGÖ, ilerici güçlerin gericiliğe karşı savaşımında, çağdaş fikirler çarpışmasında, serbest ve gerçek enformasyonun oynadığı rolün yükseltilmesine yardım ediyor; her devletin egemenliğine, kanunlarına ve anayasasına kayıtsız şartsız saygılı davranarak, bütün töre

ve ahlâk kurallarına uygun hareket edilerek, enformasyon alış-verişinin iyileştirilme ve yetkinleştirilmesine ilişkin olup, halkların çıkarlarının dikte ettiği tedbirleri destekliyor. Yığınsal enformasyon araçlarının kamuoyunu ve son çözümde dünya politikasını etkileme bakımından çok büyük olanaklara sahip olduğunu gözönünde tutan UGÖ, bu olanakların halklar arasındaki ilişkilerde güvenç ve iylniyet havası yaratmak üzere kullanılmasına çalışıyor. Demokratik gazetecilik çalışmasında ve savaşımında azımsanmayacak başarılar elde etti. Bu başarılar, her şeyden önce, sosyalist ülkeler basın, radyo ve televizyon işçileri ordusunun, bu büyük gücün, ilkesel amaca yönelik ve çokyanlı eylemiyle ilişkilidir. Kapitalist memleketlerde, emperyalist propagandaya karşı savaşımında büyük bir deney edinen ilerici gazeteciliğin etkisi de büyüyor. Gelişme halindeki ülkeler gazetecilerinin ulusal örgütleri de gitgide artan bir canlılık gösteriyor.

UGÖ'nün en yüksek organı örgütün kongresidir. Kongre dört yılda bir toplanır. Kongreler arasındaki dönemde, başkanlık kurulu yönetimindeki yürütme komitesi yüksek organ yerini tutar. Günlük işleri, oturma yeri (1947-

deki ikinci kongreden beri) Prag olan genel sekreter yürütür. Altıncı kongrenin (Berlin 1966) kararı ile, örgütte iki daimi komisyon kuruldu. Sosyal komisyon (oturma yeri Sofya), gazetecilik emeğinin sosyal-ekonomik üretim-sel ve hukuksal koşullarının iyileştirilmesine özen gösteriyor. Mesleki komisyon (oturma yeri Bükreş), yığınsal enformasyon araçları işçilerin mesleki niteliklerinin yetkinleştirilmesi problemleriyle uğraşiyor; özellikle gelişme halindeki ülkelerde gazeteci kadro yetiştirilmesine yardım ediyor.

UGÖ'nün Macaristanda ve Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde gazetecilerin kalifikasyonunu yükseltmek üzere 6 - 8 aylık kurslar halinde çalışan özel okullarını, şimdiye dek, Asya, Afrika ve Latin Amerika'dan 500 kadar gazeteci bitirmiş bulunuyor. Bu biçim mesleki eğitimin yaygınlık ve etkinliğini gözönünde tutan UGÖ, Bulgaristan, Irak ve Küba'da da (bu ülkelerin gazetecilik örgütlerinin yardımıyla) böylesi okullar açmayı öngörüyor.

Uluslararası Gazeteciler Örgütü şimdi bu yılın Eylülünde Helsinki'de yapılacak olan sekizinci (olağan) kongresine hazırlanıyor. Bu foruma, yirminci yüzyılın son çeyreğinde demokratik ve ilerici gazeteciliğin ana doğrultularını belirlemek gibi önemli bir rol oynamak düşünüyor. Şimdiye kadarki kongreler gibi, bu kongrenin şiarı da, barış, sosyal ilerleme, demokrasi ve halkların özgürlüğü için savaşım olacaktır.

UGÖ Genel Sekreteri İrji KUBRA

(1) — UGÖ, halen, örneğin «soğuk savaşın bütün suçlarının giderilmesi için, hele bu savaşın «Hürriyet» ve «Hür Avrupa» radyo istasyonları gibi iğrenç yaratıkların varlığına son verilmesi için, bu CIA tellalı radyoların kapatılması ve Federal Almanya Cumhuriyeti topraklarından çıkarılması için kesin bir kampanyaya girişmiş bulunuyor.

İGF'nin MC iktidarını protestosu

Türkçe olarak kısaltılmış adı UBF, İngilizce olarak kısaltılmış adı, IGF olan Uluslararası Basın Federasyonu, 15 - 22 Ekim tarihleri arasında Almanya'nın Münih şehrinde olağan genel kurulunu yaptı. Genel Kurula, DİSK üyesi Basın-İş Sendikası adına Genel Başkan Burhan Şahin katıldı.

IGF (UBF) Genel Kurul'u, Türkiye ile ilgili bir de karar aldı. MC'nin faşizme doğru tırmanışta oynadığı rolü siddetle kınadı.

IGF (UBF) MC İKTİDARINI KINIYOR

«Türkiye'de iktidardaki Milliyetçi Cephe, (ki neo-faşist MHP Milliyetçi Hareket Partisi'ni de içermektedir), baskı ve terör yoluyla iktidarını sürdürmeye çalışmaktadır. Ulusal ve çokuluslu şirketlerin kârlarını korumak ve halkın gitgide artan direnişini kırmak için, Milliyetçi Cephe kendine baş hedef olarak : işçilerin «disiplin altına alınması» nı ve ilerici sendikaların dağıtılmasını, almıştır.

Bugüne kadar yüzden fazla sendikacı ve demokrasi yanlısı işçi öldürmüş olan neo-faşist MHP'nin cinayet birlikleri, SS birliklerini andırmaktadır! Özel mah-

kemeleri amaçlayan MC, Türkiye'de zaten sınırlı olan demokratik hak ve özgürlükleri daha da kısıtlamak çabasıdadır.

Anayasaya aykırı ve anti-demokratik tedbirlerle protesto grevleri yaparak karşı çıkan işçiler ve sendikacılar, tazminatsız işten çıkarılmakta ve haklarında dava açılmaktadır.

Bugüne kadar binlerce işçi temsilcisi işten atılmıştır.

Türkiye İşverenler Konfederasyonu, «elebaşları» nın hayat boyu ıssızlığa mahkûm edilebilmeleri için «kara listeler» düzenlemek amacıyla olduğunu açıklamıştır. Basın sanayiindeki bazı meslekdaşlarımız da dahil 19.200 işçi aleyhinde soruşturmalar simdiden başlamış bulunmaktadır. Sendikal liderler ve sendika görevlileri tutuklanmış ve mahkemeye çıkarılmışlardır.

Uluslararası Basın Federasyonu (IGF) Demirel iktidarının aldığı anti-demokratik tedbirleri siddetle kınar, işten çıkarılan ve kıyım uğravan meslekdaşlarımızla ve tüm Türkiyeli demokratlarla dayanışma içinde olduğunu bildirir. — IGF Kongresi-Münih 1976

PORTEKİZ

İNTERSENDİKAL'İN 6. KURULUŞ YILI

Portekiz sendikal hareketi-
nin geleceği uğrunda çetin
mücadele koşullarında, Inter-
sindical, 1 Ekimde 6. yıldönü-
münü kutladı. Raslantı sonu-
cu, hükümet, aynı gün, sadece
tek ulusal sendikal merkezin
tanınmasına ilişkin yasanın ip-
tali kararını açıkladı. Hükümet
kararını öğrenen Intersindical
Sekreterliği, tüm işçileri ve
sendikal örgütlerini, açıkla-
maya ve tüm işçiler için tek
örgüt ilkesini savunmaya ça-
ğırdı.

Yıldönümünü kutlamak için
fabrikalarda toplantılar yapıldı.
İşçiler, haklarını ve çıkar-
larını savunma mücadelesinde
Intersindical'in oynadığı etkin
rolü vurguladılar. Bu nedenle
toplantılarda, bazı önemli ön-
lemler alması beklenen gele-
sek sendikal kongresi konusu
da yer aldı.

Intersindical, Caentano re-
jimindeki sendika aleyhtarı
yasa koşullarında, on dört
sendika tarafından kurulmuş-
tur. Fakat bugün, 2 milyon iş-
çiyi temsil eden 198 sendikal
örgütten oluşmaktadır.

1 Ekimde, DSF, Intersindi-
cal'e aşağıdaki mesajı yolla-

dı:

«Sevgili Kardeşler,

Dünya Sendikalar Federas-
yonu 6. yıldönümüzü dostça
selâmlar ve kutlar. Altı yıl ön-
ce örgütünüzün kuruluşu, Por-
tekiz işçilerinin çıkarlarını ve
özlemlerini savunma mücade-
lesinde çok önemli bir gün-
dür. Çetin faşist baskı koşul-
larında yaratılan örgütünüz,
yiğitçe varoluşu boyunca, Por-
tekiz işçi sınıfını, istemleri uğ-
runda ve özgürlüğü uğrunda
diktatörlükle savaşta kullanıl-
mak üzere çok etkin bir silâh-
la donatmıştır.

Faşist rejimin devrilişiyle
birlikte, 25 Nisan'da başlayan
demokratik gelişme sürecinde

öncü bir rol oynamıştır.

Kuruluşundan beri birlik
davasına bağlı kalan Intersin-
dical, öbür birlik biçimlerinin
yanısıra, sendikal hareketin
daha güçlü ve daha geniş bir-
liği uğrunda da çalışmaktadır.
Bu birlik, işçilerin daha iyi ya-
şama ve çalışma koşulları ve
işçi sınıfı ve halk tarafından
elde edilmiş kazanımların ko-
runması ve genişletilmesi uğ-
runda daha etkin olarak savaşı-
maya yönelmiştir.

DSF, sizleri bir kez daha
kutlayarak çalışmanızda da-
na çok başarılılar ve Portekiz
işçilerine ve halkına selâmla-
rımızı ve dostça dayanışma-
mızı iletmenizi diler.»

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDEN

TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ

«DGM ve gerici MC iktidarına karşı DİSK'in başlattığı mücadeleyi ve ilân ettiği «Genel Yas»ı örgüt olarak demokratik sınırlar içinde ve tüzüğümüzdeki amaçlarımız doğrultusunda bütün gücümüzle desteklediğimizi üyelerimize ve kamuoyuna duyururuz.»

TÖB-DER, TUS-DER, TUMAS, TUM-DER, TMMOB, TÜTED, HALK EVLERİ, TÜMOD, ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ, İKD, İGD, TİB, AKD, ANKARA TABİPLER ODASI, ANKARA BAROSU. (Ortak açıklaması):

«Bizler, DGM konusunda MC iktidarının çabalarının, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm çalışan kitlelerin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini engellemek, kitlelerin haklı mücadelelerini geriletmek amacıyla yönelik olduğunu biliyoruz.»

Yıllardır bir yandan sömürü ile, öte yandan anti - demokratik baskılar ve faşist saldırılarla tüm emekçi kitlelerin ezilmek, susturulmak, sindirilmek istendiği ülkemizde, egemen sınıfların bilinen çabalarıdır bunlar.»

«Bizler, yabancıların ve egemen sınıfların değil, halkın çıkarlarını savunan kitlelerin örgütleri olarak, bu çabalara karşı, halkımıza yönelen bu tip saldırılara karşı sonuna kadar tüm gücümüzle mücadelede kararlıyız.»

«Bu mücadelede bizlere düşen görevleri yerine getireceğimizi ve DİSK'in aldığı kararları des-

tekleyeceğimizi, halkımıza duyurmayı ivedi ve yerine getirilmesi gerekli bir görev sayıyoruz.»

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ

«Çağdaş Hukukçular Derneği Yönetim Kurulu demokratik haklarını kullanan üyelerinize gerekli her türlü hukuk yardımını yapmaya karar verdi ve bunu üyelerine duyurdu.»

İNGİLTERE BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK KOMİTESİ

«Yürüttüğünüz mücadeleyi sonuna dek destekliyoruz.»

BATI BERLİN TÜRK TOPLUMCULAR OCAĞI

«Faşist baskıların hukuksal kurumu DGM'ye karşı yürüttüğünüz kararlı mücadelede sonuna dek yanınızdayız.»

STUTTGART TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ

«Selâm Türkiye işçi sınıfına, selâm yaratana.»

İSVEC TÜRKİYELİ İLERİCİLER BİRLİĞİ

«Türk-İs yöneticilerinin ihanetine rağmen savaşımızın başarıya ulaşacağına inanıyoruz. Devrimci selâmlarımızla.»

AVRUPA TÜRKİYELİ TOPLUMCULAR FEDERASYONU

«Yurdumuzda işçilerin, tüm emekçilerin haklarını faşizan baskılara rağmen yılmadan azimle savunan, bütün gücü ile yurdumuzda Barış, demokrasi, sosyal ilerleme mücadelesine büyük katkılar katan DİSK'i selâmlarız.»

FRANKFURT TÜRKİYELİ İŞÇİLER BİRLİĞİ

«DGM'ler sermayenin, işçi sınıfımıza ve halkımıza çevirdiği son silâhlardan biridir. Bu boğulmanın, soygun düzenini yalan - dolanla sürdürememenin bir sonucudur. Ama onlar korktukları akibetlerinden kurtulamayacaklar, işçi sınıfı ve yurtsever güçler bu savasta er-geç galip çıkacaklardır. Bu inanç içinde selâmlarımızı yollar, mücadelenizde başarılar dileriz.»

İNGİLTERE TÜRK ÖĞRENCİ FEDERASYONU

«DİSK'i çökertmek isteyen sermaye sınıfları ve onların eli kanlı temsilcileri tarihin çöplüğüne atılacaktır, fakat DİSK yaşayacaktır. Sınıfsal görevimizi yerine getirmek üzere, demokrasi, barış, özgürlük ve toplumsal ilerleme için ileri» sözleri kulaklarımızdadır. Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur belgisi temel bilgilerimizdir.

Savaşınızda sizi tüm gücümüzle destekliyoruz.»

TÜRKİYE BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK KOMİTESİ

«Hukuksal alanda DGM'ler gibi anti - demokratik yasa tasarılarını getirerek, işçi sınıfımızın, tüm emekçi halkımızın gelismekte olan, barış, özgürlük, demokrasi, toplumsal ilerleme mücadelesi engellenmek, en azından yavaşlatılmak isteniyor.

DGM yasa tasarısına karşı, DİSK olarak sizin, diğer sendikaların ilerici, demokratik kişi ve kuruluşların barıştan yana olan diğer partilerin verdiği mücadeleyi destekliyoruz.»

TUM MEMURLAR BİRLESME VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

«Her türlü maceracı görüşlere karşı etkin bir mücadele veren TUM-DER bu anlayış içinde, işçi sınıfının mücadele ittifakı içinde yer alacaktır. Bu eylemler, işçi sınıfının disiplini içinde ve bu disipline tamamen uyma kaydıyla katılmada görüyoruz.»

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ

«İKD, işçi sınıfımızın yığınsal sınıf ve kitle örgütü olan DİSK'in ve ona bağlı işçilerin, işçi ve emekçi halkımız adına DGM'ye ve MC'ye karşı vermekte oldukları demokrasi savaşımının sonuna kadar yanında olacaktır.

Yaşasın faşizme geçit veremeyecek olan DİSK'in öncülüğünde yürütülen demokrasi savaşımı ve bu yolda tüm ilerici, demokrat ve yurtseverlerin birliği.»

AVRUPA TÜRKİYELİ KADINLAR FEDERASYONU

«DGM'nin kurulma amaçları açıktır : Halkımızın en güncel sorunlarını, iş, ekmek ve özgürlük istemlerini dile getiren başta DİSK olmak üzere tüm ilerici kuruluşları kapatmak, sindirmek, geriletmektir.

«— Halkımızın istemlerini duyuran tüm ilerici kuruluşların, kadın örgütlerinin kapatılmasını, susturulmasını İSTEMİYORUZ.

Biz Türkiye kadınları:

— Yurdumuzda fabrika yol, elektrik, su, hastahane, okul, kres..

— Savaş değil barış!

— Evlat acısı değil, çocuklarımızı mutlu bir gelecek... İSTİYORUZ! Ve DGM'ye karşı tüm ilerici güçler ile eylem birliğinde olduğumuzu bir kez daha duyuruyoruz.»

DİSK OLAYLAR GELİŞİMİ

1 EYLÜL 1976

1 Eylül Dünya Barış günü ülkemizde ilk kez kutlandı. Büyük patronlar ve onların politik temsilcileri, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokratik güçler üzerinde yeri bir saldırı politikasını örgütleyiyor. İşyerlerinde işçilere ve sendikalara yapılan yasa dışı baskılar günbegün yoğunlaşıyor.

DİSK üyesi T. Maden-İş Sendikası Yürütme Kurulu ve Genel Yönetim Kurulu toplandı.

2 EYLÜL 1976

MC partileri DGM üzerinde görüş birliğine varamıyorlar, Demirel «DGM'lere karşı çıkmak Anayasaya karşı çıkmaktır», dedi.

Madeni Eşya İşverenlerinin yayınladığı raporda işçi eylemlerini önlemek için en etkili yolun, bildirimsiz ve tazminatsız olarak işçilerin işine son verilmesi olduğu belirtildi.

Yol-İş Federasyonu yurt çapında grev için olağanüstü toplandı.

3 EYLÜL 1976

DİSK, Karayolu işçilerinin grevini destekliyor. Basına yazılı bir açıklama yapan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA:

«Yol-İş Federasyonu üyesi işçilerin Konya Karayolları Bölge Müdürlüğü'nde sürdürdükleri grev özünde sendikal, demokratik ve siyasal hak ve özgürlükleri kısıtlayan MC'nin işçi düşmanı gerici politikasına karşı yönelmiştir. Tüm büyük sermaye sözcüleri iyi bilsinler ki hiç bir güç işçi sınıfının daha iyi yaşam için ileri bir demokratik düzen savaşımını önleyemeyecektir.

Yol-İş Federasyonu üyesi işçi-

lerin sendikal özgürlük ve grev mücadelesini içtenlikle destekleyen DİSK, işçi sınıfının sendikal birlik mücadelesi doğrultusunda atılan her adımın yanında olacaktır.» dedi.

Demirel, «DGM'nin kurulması Anayasa emridir» dedi.

Millet Meclisi Başkanı Kemal Güven, MC iktidarını oluşturan parti üyelerinin basvurusu ile 14 Eylül günü Meclisi olağanüstü toplantıya çağırdı.

4 EYLÜL 1976

DGM yasa tasarısına karşı tepkiler genişliyor.

5 EYLÜL 1976

Elazığ olayları kanlı çatışmaya döndü. Sokaklarda bombalar ve tabancalar kullanılıyor. Yaralıların sayısı otuzu aştı. Çatışmaların karşıt görüşlü gruplar arasında meydana geldiği belirtilirken MC'nin DGM tasarısını yasa dışı yapmak için zemin aradığı kanısı daha yaygın.

6 EYLÜL 1976

DİSK Yürütme Kurulu toplandı. DİSK Yürütme Kurulu'nun kararını açıklayan Genel Başkan Kemal TÜRKLER:

«MC, işçi sınıfı ve emekçi halkımızın bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme doğrultusunda ilerleyen mücadelesine karşı sürdürdüğü kanlı saldırıyı meşrulaştırmak için Devlet Güvenlik Mahkemelerini yeniden kurmaya çalışıyor. DGM'lerin kurulmasına karşı mücadele insanca bir yaşam ve demokrasi için savaşım birleştiği için tüm ilerici, demokratik güçleri ilgilendiriyor.

Tüm bu nedenlerden dolayı günümüzün en acil görevi MC'nin yerini emekçiden yana, ulusal ve demokratik bir yönetimin alması, sendikal hareketin ve işverenlerin saldırılarına karşı tüm ilerici ve özgürlükten yana örgütlerin güç ve eylem birliğini gerçekleştirmektir. Her örgütün kendi örgütsel bağımsızlığını ve ideolojik farklılığını koruması ortak istemler için oluşacak bu güç ve eylem birliğini engellemelidir. 9 Temmuz 1976 günü toplanan Genel Temsilciler Meclisi'nde DİSK Türk-İş'in demokrasi için mücadelede yerini alması ve bu konuda CHP ile diğer demokratik ve ilerici kuruluşlarla güç birliği ilişkilerini kurması gerekliliğini bir kez daha belirtmiştir.

6 Eylül Pazartesi günü toplanan DİSK Yürütme Kurulu, tüm bu nedenlerden dolayı DİSK'in:

1. Demokrasinin kurtarılması, korunması ve genişletilmesi için işbirliği,

2. İşçi sınıfı hareketini dışarıdan bölmeyi ve parçalamayı hedef tutan tüm hareketlere karşı işbirliği,

3. İşveren ve işveren örgütlerinin sendikalara karşı anti - demokratik tutum ve davranışlarına karşı işbirliği, için Türk-İş'le görüşmeye hazır olduğunu kararlaştırmıştır.» dedi.

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç DİSK ve Türk-İş'in demokratik haklar konusundaki eylem birliğinin ancak Türk-İş'in sendikacılık anlayışında birleşmekle mümkün olacağını söyledi ve demokrasi için DİSK'le işbirliğine karşı çıktı.

10 EYLÜL 1976

Sarıcak Tül Fabrikasında bildirici dağıtan işçilere işverenin eğittiği özel komandolar ve kurt köpekleri saldırdı.

Altı demokratik örgütün İstanbul Subeleri DGM yasa tasarısına karşı DİSK'in her eylemini destekleyeceklerini açıkladılar.

Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi «DGM yasa tasarısına karşı, DİSK'in, diğer sendikaların, ilerici, demokratik kişi ve kuruluşların, barıştan yana tüm güçlerin verdiği mücadeleyi» desteklediklerini açıkladı.

11 EYLÜL 1976

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç Süleyman Demirel'le görüştü ve 163. madenden DGM yasa teklifi kapsamına alınmasını istedi.

Sili'de faşist darbenin üçüncü yılı DİSK'in düzenlediği «SİLİ işçi sınıfı ve yurtseverleri ile dayanışma günü»nde anıldı. Sili faşist curtası protesto edildi. DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER yaptığı konuşmada;

«İşçi sınıfımız ve tüm ilericiler Allende'nin kaatillerini protesto ederken, MC'nin baskı Allende için «tasını tıraşını topladı gitti» diyebilmektedir. Bugün iste ülkemizde böylesi bir zihniyet egemendir. Bir yasal Cumhurbaşkanını öldürmeleri temize çıkaran bu sözler ülkemiz ve halkımız üzerinde kanlı bir egemenlik olan tekelsel sermayenin faşizme her

zaman hazır olduğunu göstermek-
tedir. DİSK adına buradan, bu
sözleri sarfeden ve destekleyen-
leri halkımızın, dünya halklarının,
barışın ve özgürlüğün düşmanları,
faşizmin öncüleri olarak ilân
ediyorum.» dedi.

Meclisler DGM yasa tasarısını
görüşmek için üç gün sonra topla-
lanacak.

Ankara Barosu DGM konusun-
da, «adaleti araç olarak kullan-
mak isteyenlerin karşısında ola-
cağız» dedi.

12 EYLÜL 1976

İzmir'de 11 demokratik kuru-
luş «Devlet Güvenlik Mahkemele-
ri egemen sınıfların işçi sınıfı
ve tüm emekçi halkın sömürüye
karşı verdiği savaşı boğabilmeyi
amaçlayan sıkı yönetimsiz sıkıyö-
netim planıdır.» dedi ve DGM ta-
sarisinin çıkarılmaması için DİSK'in
yapacağı tüm eylemleri sonu-
na kadar destekleyeceklerini a-
çıkladı.

Erzurum'da ilerici demokratik
kuruluşlar DGM'ye karşı imza
kampanyası açtı.

13 EYLÜL 1976

Büyük Millet Meclisi yarın ola-
ğanüstü toplanıyor, çoğunluk sağ-
lanırsa DGM kanun teklifi günde-
me alınacak.

Eskişehir'de 20 demokratik or-
güt DGM yasa tasarısına karşı ol-
duklarını açıkladı.

Zonguldak'ta 13 demokratik ör-
güt «basta işçi sınıfımız olmak ü-
zere tüm emekçi halkımızın eko-
nomik, demokratik, siyasi özgür-
lüklerini tümü ile ortadan kaldır-
mak için» kurulmak istenen DGM
lere karşı olduklarını açıkladı.

14 EYLÜL 1976

MC Partilerinin oyları ile ço-
ğunluk sağlandı.

Usul tartışmaları tamamlana-
madığı için DGM konusu Mec-
lis'te görüşülemedi. DİSK Genel
Yönetim Kurulu üyeleri ve Baş-
kanlar Konseyi toplandı.

15 EYLÜL 1976

163. maddeyi DGM yasası di-
şında bırakan AP teklifi MC'nin
oyları ile gündeme alındı. Basta
işçi sınıfımız olmak üzere tüm
demokratik güçleri hedef almayı
amaçlayan ve sıkıyönetimsiz sıkı-
yönetim demek olan DGM yasa

önerisi Mecliste görüşülecek.

16 EYLÜL 1976

DİSK, Genel Yönetim Kurulu
ve Başkanlar Konseyi'nin kararı
ile GENEL YAS ilân edildi.

Kararı açıklayan Genel Başkan
Kemal TÜRKLER;

«İki gündür toplantı halinde bu-
lunan DİSK Genel Yönetim Ku-
rulu ile Başkanlar Konseyi'nin
müsterek toplantısında,

— Bu iktidarın Anayasal ve
demokratik yoldan düşürülmesi-
ne ve halktan yana bir iktidarın
kurulmasına kadar tüm ülkede
Genel YAS ilânı,

— Anayasal ve demokratik
haklarını, DİSK'in «tabanın söz
ve karar sahibi olma» temel ilke-
si içinde kullanabilmesi açısın-
dan işçi üyelerimizin serbest bı-
rakılması,

— Örgütümüzün bulunduğu
merkezlerde her gün genellikle
öğleden sonraları DİSK tarafın-
dan sessiz matem yürüyüşleri
veya mitingler düzenlenmesi,

— Bunun dışında DİSK tarafın-
dan düzenlenmeyen hiç bir yürü-
yüş, miting gibi gösteriye üyele-
rimizin katılmaması, ve bozgun-
cu unsurların içeriden veya dışa-
rıdan gelecek tahriklerine olanak
verilmemesi için üyelerimizin çok
dikkatli ve titiz davranmaları,
kararlaştırılmıştır.

Bu kararlar bu gün (16.9.1976
Perşembe günü) saat 13.00'ten
itibaren geçerli olacaktır.

Tüm işçileri, ilerici ve demok-
ratik kuruluşları DİSK'in bu tari-
hi kararını desteklemeye çağırı-
yoruz.» dedi.

DİSK, Genel Başkanı Kemal
TÜRKLER'in başkanlığında bir he-
yet Taksim anıtına siyah bir çe-
lenk bıraktı.

Ankara'da Büyük Millet Meclisi'nin kapısına ve diğer illerdeki
anıtlara siyah çelenkler bırakıldı.

Halit Narin Demirel'le görüştü.
Narin DİSK'in baskı unsuru ola-
cağına inanmıyorum, Meclislerin
üzerinde bir güç olduğunu da su-
reti katiyede kabul edemiyorum
dedi.

İşçiler işi bırakarak genel yasa
katılıyor. Adana'da DGM yasa

sını protesto eden işçilerden 2'si
gözaltına alındı.

Ajanslara geçen ilk haberler :
«Bursa'da, Antalya'da, Diyarba-
kir'da, Kayseri'de, Mersin'de iş-
çiler işi bıraktı ve Aliğa Rafi-
nerisi çalışmıyor.»

Teleksler yüzlerce, binlerce,
yüzbinlerce işçinin çalışmadığını
geçti.

17 EYLÜL 1976

Ajans haberlerine göre Eskişe-
hir, Adana, İzmir, Balıkesir ve
Sakarya illerinde de işçiler işi
bıraktı.

İpraş Rafinerisinde DGM'yi
protesto eden işçilerden 48'i po-
lisçe gözetim altına alındı.

İzmir Cezaevinde 60'a yakın si-
yasi tutuklu DGM yasa tasarısı-
nı protesto etmek için açlık gre-
vine başladı.

Tüm Öğretmenler Birleşme ve
Dayanışma Derneği, Tüm Sağlık
Personeli Derneği, Tüm Memur-
lar Birleşme ve Dayanışma Der-
neği, Türkiye Mimar ve Mühen-
dis Odaları Birliği, Tüm Teknik E-
lemanlar Derneği, Halkevleri,
Tüm Öğretim Üyeleri Derneği,
Çağdaş Hukukçular Derneği, İle-
rici Kadınlar Derneği, İlerici Genç
ler Derneği, Ankara Tabipler O-
dası, Tüm İktisatçılar Birliği, An-
kara Barosu ve Ankara Kadınlar
Derneği ortak açıklamada DİSK'in
aldığı kararların desteklenece-
ğini açıkladı.

Türk-İş icra kurulu toplandı.
Halil Tunç Türk-İş'e bağlı işçile-
rin direnişe katılmamasını iste-
di.

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendi-
kası Mersin Şube Başkanı Türk-İş
Yönetim Kurulunu DGM'ye karşı
etkin bir tavır almadığı için pro-
testo etmek amacı ile ölüm oru-
cuna başladı.

T. İşveren Sendikaları Konfede-
rasyonu Genel Sekreteri Rafet
İbrahimçözümlü DİSK üyesi işçilerin
direnişini kanunsuz olarak nite-
lendirdi.

İstanbul Barosu Başkanı «DİSK'
in ilân ettiği yas yasal bir müca-
dele biçimidir» dedi.

18 EYLÜL 1976

Ereğli Demir - Çelik tesislerin-
de işçiler işi bıraktı, üretim

DİSK OLAYLAR GELİŞİMİ

dürcü. Türkiye işçi sınıfı tarihin-
de ilk kez işçiler motorlu araçlar-
la Beşiktaş'tan Taksim'e kadar
protesto gösterisi yaptı. Taksim
anıtına DGM'yi ve MC'yi protesto
eden siyah çelenkler bırakıldı.
Yol boyunca DGM'yi ve MC'yi
protesto gösterileri yapıldı. Ara-
balarda üzerinde «Faşizme Geçit
Yok», «Demokrasi Düşmanı MC'-
ye Hayır», «DGM'ye Hayır», «Ge-
nel Grev Hakkı» yazılı bez döviz-
ler taşındı.

Türkiye Barolar Birliği Devlet
Güvenlik Mahkemelerini görüş-
mek ve tasarının kanunlaşması
halinde izlenecek yasal girişimle-
ri saptamak için toplandı. Yöne-
tim Kurulu Raporunda DGM'lerin
siyasi amaçlarla kurulduğunun
anlaşıldığı açıklandı.

19 EYLÜL 1976

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Adana
Şubesi Türk-İş'in son eylemler
karşısında aldığı tavrı eleştirdi
ve DGM'ler işçi sınıfının siyasal
ve düşünsel mücadelesini hedef-
liyor dedi.

Frankfurt Türkiyeli İşçiler Birli-
ği DİSK'in aldığı Genel Yas ka-
rarına katıldıklarını açıkladı.

20 EYLÜL 1976

Genel hizmetlerin yanı sıra İp-
raş, Aliağa Rafinerilerinde ve ma-
deni eşya işkolunda ve diğer iş-
kollarında üretimi durduran işçi-
lerin genel yası 5. gününde de-
vam ediyor.

MESS'in bazı işyerlerinde işba-
şı yapıldığına ilişkin açıklamanın
gerçek dışı olduğu ortaya çıktı.

T. İşveren Sendikaları Konfede-
rasyonu Genel Başkanı Rafet İb-
rahimoğlu «grev yapılan işyerle-
rinde savcılar harekete geçmiş-

tir» dedi. İşverenleri işçileri ih-
bar etmeye davet etti.

TÖB-DER sonuna kadar işçile-
rin yanında olacağını yineledi.

Batı Berlin Türk Toplumcular O-
cağı faşizme karşı direnen işçi
sınıfımızın yanında olduğunu a-
çıkladı.

Türk-İş Yol-İş'e üye işçilerin u-
yarı grevini durdurdu.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık
Şide işçilerin DGM'ye karşı koy-
dukları eylemin Türk-İş tarafından
kesinlikle desteklenmediğini a-
çıkladı.

Türk-İş'e bağlı Teksif sendika-
sına üye yedi fabrikada 2400 iş-
çinin işi durdurma eylemi devam
ediyor.

21 EYLÜL 1976

Burjuvazi işçi sınıfımızın en
güçlü sendikal örgütü DİSK'e sal-
dırıyor. DİSK Genel Merkezi po-
lis tarafından basıldı. Sabah saat
3.00 sıralarında çok sayıda polis
ve jandarma tarafından kuşatılan
DİSK Genel Merkezi saat 7.00'-
den itibaren arandı. Polis bir şey
bulunamadığına dair zabıt tutmak
zorunda kaldı.

DİSK Genel Sekreteri Mehmet
KARACA Bakırköy Sulh Ceza
Mahkemesi tarafından tutuklan-
dı.

Bakırköy Savcısı DİSK Yürüt-
me Kurulu üyeleri hakkında tu-
tuklama kararı çıktığını açıkladı.

Basın toplantısı yaparak «Ana-
yasaya, insan haklarına, demok-
rasiye yöneltilen ağır tehdide
karşı bugün ülkemizde yüzbin-
ler demokrasi mücadelesi veri-
yor. Bu mücadele anayasalıdır, de-
mokratiktir, yurtseverlik görevi-
dir.» diyen yirmi demokratik ku-
ruluş demokrasi savaşımındaki
yüzbinlerce işçinin ve onun sen-
dikal örgütü DİSK'in yanında ol-
duklarını açıkladılar.

Çağdaş Hukukçular Derneği de-
mokratik haklarını kullanan DİSK
üyesi işçilere her türlü hukuk
yardımını yapacağını açıkladı.

Meclis Danışma Kurulu topla-
namadı.

Millet Meclisi Genel Kurulunda
AP'nin DGM yasa teklifi üzerin-
deki görüşmeler başladı.

22 EYLÜL 1976

Bakırköy Savcılığına giden DİSK
Genel Başkanı Kemal TÜRKLER
ve Yürütme Kurulu üyesi Celâl
KÜÇÜK, Rıza GÜVEN, Kemal NE-

BİOĞLU, Mehmet KILINÇ tutuk-
landılar.

Anayasa Komisyonu DGM tek-
lifini meclisten geri istedi.

Mannheim Türk Toplumcular O-
cağı bir mektupla işçi sınıfımızın
güçlü ve tek gerçek sendikası
DİSK'in DGM kanun tasarısına
karşı açtığı «Genel Yas»ı yürek-
ten desteklediklerini bildirdi.

Madeni Eşya Sanayicileri Sen-
dikası'nın baskıları ve talimatı ü-
zerine Profilo işverenin 18 iş-
çiyi kıdemli ve ihbar tazminat-
sız atması üzerine işçiler direni-
se geçti.

Fabrika 400'ü aşkın toplum po-
lisi tarafından kordon altına alın-
dı.

Avrupa Türkiyeli Toplumcular
Federasyonu fasizan baskılara
rağmen tüm emekçilerin haklarını
yılmadan azimle savunan DİSK'in
aldığı kararları desteklediklerini
açıkladı.

23 EYLÜL 1976

DİSK Genel Başkanı Kemal
TÜRKLER, Genel Sekreter Meh-
met KARACA ve Yürütme Kurulu
üyeleri tahliye edildi.

DGM yasa önerisini görüşmek
üzere olağanüstü toplanan Mil-
let Meclisinin dünkü oturumunda
yeterli çoğunluk sağlanamadı.
Başkanvekili oturumu 1 Kasım'da
açılmak üzere kapattı.

11 Ekim'e kadar çıkarılması ge-
reken DGM tasarısının çıkması
olaraksız hale geldi.

Almanya'nın Frankfurt kentin-
de çoğunluğunu Türk işçilerinin
oluşturduğu «DGM'ye Hayır Ko-
mitesi» basın toplantısı düzenle-
yerek Türkiye'deki işçilerin yanın-
da olduklarını ve var güçleri ile
destekleyeceklerini açıkladılar.

İngiltere Barış ve Özgürlük Ko-
mitesi «Türkiye işçi sınıfının yü-
rüttüğü mücadeleyi sonuna ka-
där destekliyoruz.» dedi.

Profile işçilerinin direnişi po-
lis kordonu altında devam edi-
yor.

24 EYLÜL 1976

Meclis DGM için 30 Eylül'de
tekrar olağanüstü toplantıya ça-
ğıldı.

26 EYLÜL 1976

Batı Berlin Alt Mariendorf Gaz
Fabrikası işçileri (Almanya) DGM
ve karşı sürdürülen mücadelede
Türk işçileri ile omuz omuza ol-
duklarını açıkladılar.

ÜYE SENDİKALAR OLAYLAR GELİŞİMİ

1 EYLÜL 1976

1 EYLÜL DÜNYA BARİŞ GÜNÜ İzmir'de DİSK'e bağlı sendikalar ve demokratik kitle örgütleri tarafından kutlandı. DİSK 3. Bölge Temsilciliği bu konuda yayınladığı bildiride 1 EYLÜL DÜNYA BARİŞ GÜNÜ'nü «Savaşa karşı barıştan yana olan güçlerin 1950'den beri kutladıkları gün» olarak açıkladı.

2 EYLÜL 1976

DİSK üyesi Tümka-İş Sendikası'na bağlı işçilerin çalıştığı VE-GE işyerinde işverenin sendikal çalışanlarla altı işçinin işine son vermesi üzerine yüz işçi işvereni protesto etmek için işi bıraktı.

4 EYLÜL 1976

T. Maden-İş Genel Yönetim Kurulu toplandı, kamuoyuna yapılan açıklamada : «Bugün ülkemiz, sızları gittikçe belirginleşen kırar kırara bir sınıfsal mücadele içerisinde, bir tarafta tekellerin büyük burjuvazi, diğer yanda ise, işçi sınıfımız ve emekçi halkımız yer alıyor.»

Gerici tekellerin güçlerin saldırı politikası, kuşkusuz emperyalizmin kronik olan ve günümüzde gittikçe derinleşen geleneksel bunalımından kaynaklanıyor. Emperyalizmin bu tarihsel çöküşünün kendisine bağımlı geri kapitalist ülkelerdeki yansıması daha şiddetli olmakta, bu ülkelerdeki ekonomik ve sosyal sorunların çözümünü imkânsızlaştırmaktadır.

Ülkemizi emperyalizmin sömürü alanı haline getiren, bir avuç

gerici tekelleri gurubun ve onların siyasal iktidarı MC'nin ülke ekonomisini ne denli bir iflâsın içine düşürdüğünü, istatistikî bilgiler somut olarak göstermektedir.» denildi.

7 EYLÜL 1976

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulu çalışmalarını bir konuşma ile açan Genel-İş Sendikası Başkanı Abdullah Bastürk : «Sendikamız, sınıf ve kitle sendikacılığı ve devrimci sendikacılık anlayışı içinde tercihini açıklıkla yapmıştır.» dedi.

10 EYLÜL 1976

DİSK'e bağlı Gam-Sen sendikası Genel Başkanı Basına yaptığı açıklamada «Tabana saygılı, devrimci sendikacılık anlayışı ve ren Gam-Sen'in, sarı sendikacılar DİSK ilkeleri içinde savaşım ve rin amaçlı olarak koyduğu eylemleri desteklemeyeceklerini» açıkladı.

11 EYLÜL 1976

İNSA İşyerinde örgütlü Senteks-İş sendikası DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikası'na katıldı.

14 EYLÜL 1976

Giresun'da kurulu Karaibrahimeğlu Tuğla Fabrikası İşvereni, DİSK üyesi Keramik-İş Sendikası'na üye işçilerin ücret ve sosyal haklarla ilgili olarak istediklerini kabul etmedi. İşçiler grev uygulamasına başladı.

15 EYLÜL 1976

İşçi sınıfımızın DİSK'te sendikal birliği sağlama yolundaki savaşımı devam ediyor. DİSK'e bağlı Has-İş Sendikası ile Bağımsız Devrimci Sağlık-İş Sendikası birleşme protokolü imzalandı.

16 EYLÜL 1976

T. Maden-İş Sendikası, «15-16 Haziran, 1 Mayıs ve 16 Eylül direnişinin yaratıcısı işçi sınıfımız, MC iktidarı, işveren temsilcileri ve Türk-İş sarı yöneticilerinin ittifakına karşı, demokrasiyi ve özgürlükleri korumasını bilecektir.»

20 EYLÜL 1976

TEKSTİL Sendikası : «İşçi Sınıfı birliğini 16 Eylül'de göstermiştir. Aynı sınıfsal dayanışma bundan sonra da işçi sınıfının mücadelesinin gündemindedir.»

24 EYLÜL 1976

16 Eylül Genel Yas eylemine katıldıkları gerekçesi ile Adana'da Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından tutuklanarak ceza evine gönderilmiş olan 45 işçi ve sendikası 39 avukatın savunması sonucu tahliye edildi.

27 EYLÜL 1976

Ankara'da demokratik örgütlerin düzenlediği DGM'ye hayırlı mitingi yapıldı.

Stuttgart Türk Kadınlar Birliği bir telgrafla işçi sınıfımızın yanında olduğunu açıkladı.

28 EYLÜL 1976

T. Maden-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu yaptığı açıklama ile MC sözcülerinin, işveren yanlısı Türk-İş'in uzlaşmacı sarı yöneticilerinin ve bugünkü soygun ve talan düzeninin sorumluları olan işveren temsilcilerinin, anti-demokratik baskı ve tehditleri, işçi sınıfımızı, anayasal sınırlar içinde sürdüren bu haklı mücadeleden döndüremediğini söyledi.

29 EYLÜL 1976

Profilo işçilerinin direnişi devam ediyor. Bini aşkın polis, altı panzer işçilere gaz bombaları ve panzerlerle saldırdı. İşçiler fabrikadan çıkmıyor.

T. Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası İzmir Şubesi bir bildiri ile Aliaga Rafinerisinde akıl dışı oyların tezgâhlandığını açıkladı.

«Haziran ayında işçi sınıfının ekonomik kitle örgütü olan DİSK Genel Temsilciler Meclisi, DGM'nin çıkmaması için ve MC'nin demokratik yollardan düşürülmesi için eylem kararı aldı. 16 Eylül günü DİSK yürütme kurulu bu karar doğrultusunda DGM'nin çıkmaması ve emekçilerin yaşamını gittikçe kötülestiren yasa tanımaz MC iktidarının demokratik yollardan düşürülüp yerine halktan yara, demokratik, ilerici bir iktidar kurulana kadar GENEL YAS ilan etti. Ve DİSK ilkelerinden olan tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesini hayata uygulayarak tabandaki işçileri serbest bıraktı.

Aliaga Rafinerisi işçileri bu nedenle üretimi bir süre yavaşlatıp durdurma eylemine girdiler. Ancak rafinerinin üniteleri Sirkülasyon halinde (her an çalışmaya hazır durumda) bırakıldı. Ancak bu durumu fırsat bilen MC iktidarı ve işveren, tüm sorumluluğu üzerine alarak rafineriyi durdurun emrini verdiler.

30 EYLÜL 1976

Çok sayıda polis Profilo'yu boşaltmak için ikinci kez silah ve bomba kullandı. Çıkan çatışmada işçi sınıfımız bir şehit verdi. Ağır yaralanan Yakup Keser kaldırıldığı hastanede öldü.

Fabrika jandarma denetiminde boşaltıldı. 500'ü aşkın işçi polis merkezine götürüldü.

Ayın Yorumu

Tekeller ve MC

Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının gerçekleşmesi-ne olanak tanınmadı. Herşeyi bir kenara bırakıp bu baskı ve zorbalık tasarısını gerçekleştirmeye uğraşan gerici - faşist karması güçler, yenilgiye uğratıldılar. Bu sonuca varılmasından en büyük etken, işçi sınıfının kararlı savaşı-mı, öncülüğü oldu.

Tehlike geçmiş değildir. D. Güvenlik Mahkemelerini sermaye çevreleri açısından zorunlu kılan nedenler halen devam ediyor. Çünkü Türkiye nüfusunun binde birini bile teşkil etmeyen bir avuç parababasının sömürsünü azgınlaştırma hırsı ve isteği sürüyor. Üstelik bu vurgun ve talan düzeninin önü kesilemezse, durum daha da kötüleşecektir. Son zamanlarda yapılan her düzeydeki görüşmelerin de gösterdiği gibi Amerikan ve Ortak Pazar tekelleri de böylesi bir baskı düzenini yeğ tutuyorlar. Çünkü, yabancı sermaye yeni yatırımları için de «garanti» istiyor!

Ortak Pazar tekellerinin sözcüleriyle MC yetkililerinin yaptığı görüşmeler, işçi sınıfımızın, DİSK'in, ta baştan bu yana belirttiği gerçekleri bir kez daha kanıtıyor. Batı Alman tekelleri, MC'den, yurdumuzun tam bağrında —Çukurova'da— adına «serbest bölge» denen vatansız bir bölge kurulmasını talep ediyorlar. Açıklamalar, bu isteğin MC tarafından kabul edildiğini gösteriyor.

İkinci olarak, Batı Alman tekelleri, MC'den, Türkiye'ye yapacakları yatırımların hiçbir kayıt ve şarta bağlı olmamasını talep ediyorlar. Bu da kabul ediliyor.

Batı Alman tekelleri, ileride millileştirme ve devletleştirme gibi işlemlere karşı garanti de istiyor.

Ve sermaye kodamanları, MC aracılığıyla, böylesi vurguncu tekellerin sözcüleriyle anlaşmalar yapıyorlar. Onların, ellerindeki 52 maddelik tâvizler karşılığında verdikleri şeyler bunlardır. Yabancı tekellerin sömürülerinden pay alanlar, milliyetçi maskeler takınıyorlar ve ülkemiz onurunu açıkça çiğniyorlar. Milyonlarca işçi ve emekçinin, bugünü ve geleceği, tahrip ediliyor, karanlığa gömülüyor...

Bu gidişin önlenebilmesi, herşeyden önce, ülkemizde faşizmin tırmanışının ardında olanların iyi görülebilmesine bağlıdır. Saldırıların, cinayetlerin, işkencelerin, yalan ve iftira kampanyalarının ardında kimler vardır?

Yabancı tekeller, ülkemizin doğal kaynaklarını bugünkünden de fazla, alabildiğine sömürebilmenin koşullarını yaratıyorlar. Türkiye'yi bir hammadde ve ucuz işgücü pazarı olarak ellerinde tutmaya çalışıyorlar. Ülkemizin sanayileşme yolunda atacağı her adımı kontrollerinde tutmak suretiyle engellemeyi planlıyorlar. Türkiye'yi basamak yapıp, Ortadoğu ülkelerine yayılmak istiyorlar.

Yabancı tekellere bu olanakları, Türkiye burjuvazisinin küçük bir azınlığı; onlarla işbirliği yapan kesimi veriyor.

Tüm ilerici güçlerin, sorunu böylesi bir ikili platform üzerinde değerlendirmesi gerekiyor. Bu, göz ardı edilebilecek bir olgu değildir. Ülkemizdeki sömürülerini ve olanaklarını artırmanın yollarını zorlayan çok uluslu tekeller, Türkiye'deki faşist tırmanışı, perde arkasından destekliyorlar. Yıllık kârlarının bir bölümünü, bunun için ayırıyorlar.

Bu durumu görmek, çarıkları buna göre bağlamak gerekiyor.

Oysa, bugün, Türkiye'de, bazı çevreler, MC eliyle kurumlaştırılmaya çalışılan faşizm tehlikesine karşı dururlarken, anti - emperyalist sloganları «mekanik bir yakıştırma» olarak görme eğilimiindedirler. Kimileri ise, Türkiye burjuvazisini bir bütün olarak değer-

lendirmeye yanlışına düşüyorlar. Bunlar, uluslararası tekellerle sarmaşan (bağlanan, bütünleşen) yerli tekелci burjuvazi dışında kalırlar (bu kesimle çıkarları uyuşmayan) ulusal burjuvazi sıralarındaki olanakları görmemeye, gözlerini yalnızca emperyalizmle uzlaşma eğilimlerine çevirmeye devam ediyorlar.

Bu iki eğilimin de ortak noktası, ikili hedefe karşı yürütülmesi gereken demokrasi savaşımını güçten, takatten kesmeleridir.

Oysa, tüm ilerici güçlere karşı sürdürülen saldırı ve baskı koşulları, ekonomik, siyasal ve askeri çıkarlar peşinde koşan yabancı tekeller tarafından besleniyor ve bilinen çevreler tarafından yürütülüyor.

DGM yasa tasarısına karşı, işçi sınıfı öncülüğünde ve bu öncülüğü onaylayan ilerici güçlerin katkısıyla girilen mücadele başarıya ulaşı. Ama bu başarının üzerine kurular oturulamayacağı ortadadır. Ortak pazar tekellerinden tâviz alırken, karşılığında neleri tâviz olarak verdiğini açıklamayan sermaye kodamanları, sıkıyönetim için diyorlar.. «Özel Kırma Örgütü» adı altında profesyonel katillerden oluşan faşist çeteler, yasal polis gücü haline getirilmeye çalışılıyor.

Faşizmi kurumlaştırma çabaları yol alırken, ilerici güçlerin önündeki somut görev ise ileri demokratik bir iktidar hedefine ulaşmanın başarılmasıdır. DİSK, özellikle 5 inci Genel Kurulu'ndan bu yana, bunun için çalıştı. İşçi sınıfının gerçek temsilcilerinin geniş çapta temsil edileceği, demokratik bir iktidar hedefini gösterdi. Demokratik hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilebilmesi, ülkemizin ve insanlarımızın mutlu geleceği, böylesi bir görevin başarılmasına bağlı bulunuyor.

Yanlış değerlendirmelerin tehlikesi buradadır. Ve yurdumuzun ve milyonlarca emekçinin geleceğini böylesi tehlikelere atmaya kimsenin hakkı yoktur.

DİSK YAYINLARI

DÜZENLİ YAYINLAR

- ★ DİSK AJANSI (Her Salı ve Cuma günleri çıkar.)
- ★ DİSK AJANSI AYLIK ÖZETİ (Fransızca ve İngilizce)
- ★ DİSK DERGİSİ (DİSK'in aylık yayın organı.)
- ★ DİSK'İN SESİ (DİSK'in onbeş günlük yayın organı)

KİTAP VE BROŞÜRLER

- 1 — TÜRK-İŞ Çıkmazı, 1967 (Tükendi)
- 2 — DİSK Kuruluş Bildirisi, Anatüzüğü 1967 (Tükendi)
- 3 — İşçilerin Uyanışı, 1967 (Tükendi)
- 4 — II. Genel Kurul Çalışma Raporu, 1968 (Tükendi)
- 5 — Sıkıyönetim Anayasaya Aykırıdır, 1970 (Tükendi)
- 6 — DİSK'in 4. Mücadele Yılı, 1970 (Tükendi)
- 7 — TÜRK-İŞ'e Verilen Dörtlü Rapor, 1971 (Tükendi)
- 8 — Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı, 1972 (Tükendi)
- 9 — IV. Genel Kurul Raporu, 1973 (Tükendi)
- 10 — Referandum, 1973 (Tükendi)
- 11 — Erdemir Grevinin İçyüzü, 1974 (Tükendi)
- 12 — Genel Af, 1974 (Tükendi)
- 13 — Anatüzük, 1974 (Tükendi)
- 14 — Ortak Pazar ve Türkiye, 1974 (Tükendi)
- 15 — V. Dönem Çalışma Raporu, 1975 (Tükendi)
- 16 — V. Genel Kurul Belgeleri, 1975
- 17 — Anatüzük, 1975
- 18 — Ana ve Emekçi Olarak İşçi Kadının El Kitabı
- 19 — 1 Mayıs, 1976
- 20 — Anatüzük, 1976
- 21 — Göçmen İşçiler Sorunu, 1976

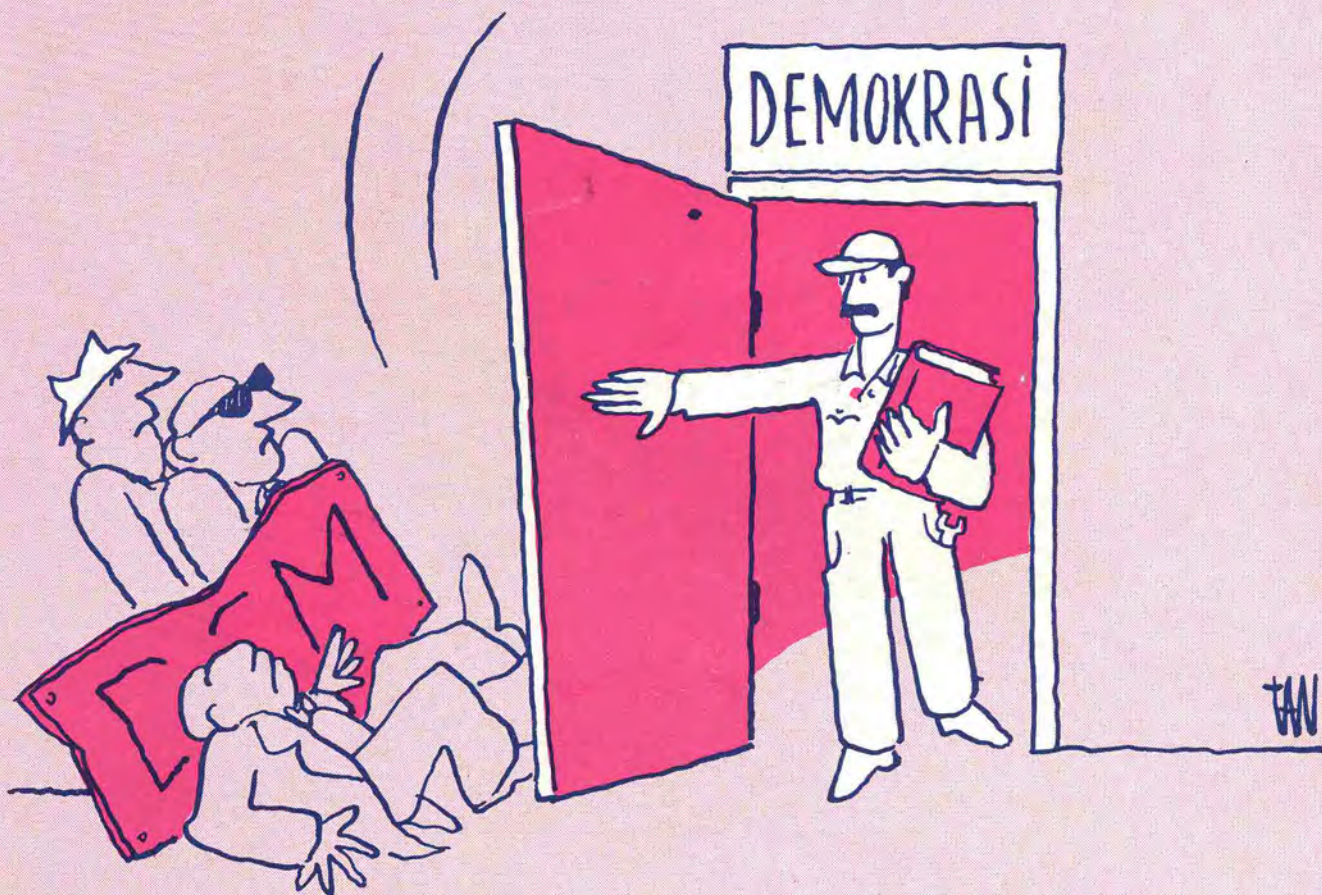
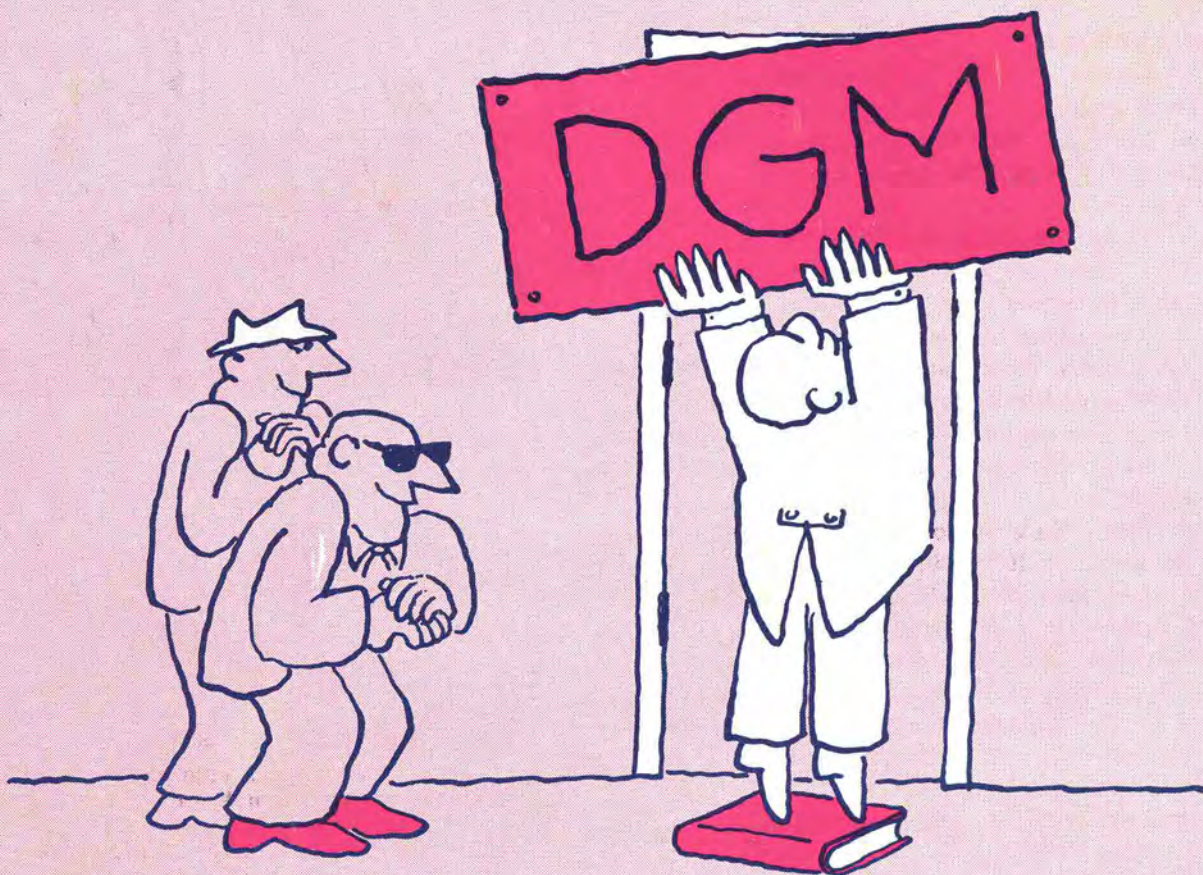
DUYURU

POSTA ÇEKİ HESAP NO: 96 814

DİSK Yayınlarından elde etmek, bu yayınları sürekli izlemek ve Basın Yayın ve Tanıtma faaliyetlerimize maddi katkıda bulunmak isteyen dostlarımız, bağışlarını posta havalesi ile doğrudan adresimize yapabilecekleri gibi, bulundukları yerde bulunan PTT şubelerinden 96814 No. lu DİSK Posta Çeki Hesap Numarasına da yatırabilirler.

DİSK'e BAĞLI SENDİKALAR

1. ASİS 29 26 68
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
No: 112/16 MALTEPE/ANKARA	10. DEV MADEN-SEN 29 39 40 - 29 47 92
Necatibey Cad. Sezenler Sok. Lozan Apt.
No: 2/9 YENİŞEHİR/ANKARA	20. MADEN-İŞ 48 50 74 - 75 - 76
Barbaros Bulvarı No: 58/2-3-4-5
BEŞİKTAŞ/İSTANBUL
2. ASTER-İŞ
Çakırgöz Sok. No: 3/5
Hasköy/İSTANBUL	11. DEVİRİMCİ TOPRAK-İŞ 18 83 61 - 25 49 56
Akay Cad. 25/5 Kat: 2
BAKANLIKLAR/ANKARA	21. NAKLİYAT-İŞ
Cibali Hisaraltı Sok. No: 98
UNKAPANI/İSTANBUL
3. BAR-İŞ
Lâleli Mimar Kemalettin Mah.
Kızıltas Sok. 7
AKSARAY/İSTANBUL	12. GAM-SEN 45 59 46
Abdülhak Hamit Cad. No: 8 Kat: 4
TAKSİM/İSTANBUL	22. TÜRKİYE PETROL VE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI 17 48 10-25 15 78
İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sok. No: 7/13
14-15 ANKARA
4. BASIN-İŞ 22 61 97 - 27 67 37
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No: 12
ÇAĞALOĞLU/İSTANBUL	13. GENEL-İŞ 17 54 59 - 17 52 53
Süleyman Sırrı Sok. 2/4
SİHİHİYE/ANKARA	23. TEK-İŞ 18 89 99
İnkılâp Sok. No: 3/8
YENİŞEHİR/ANKARA
5. BANK-SEN
İstiklâl Caddesi Luvr Apt. Kat: 4
TAKSİM/İSTANBUL	14. GES-İŞ 17 44 92
Necatibey Cad. No: 19/28 Kat: 7
YENİŞEHİR/ANKARA	24. TEKNİK-İŞ 17 52 87 - 17 84 20
İzmir Cad. No: 45/13
YENİŞEHİR/ANKARA
6. BAYSEN-İŞ 29 09 34
Necatibey Cad. Sezenler Sok. 1/10
YENİŞEHİR/ANKARA	15. GIDA-İŞ 21 30 47
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL	25. TEKSTİL 26 85 90
Bâbıralı Cad. İnkılâp Sok. İnkılâp Apt.
No: 5/6-7 YENİŞEHİR/ANKARA
7. BESİN-İŞ 11 58 53
Çankırı Cad. Barışta İşhanı Kat: No: 6
ANKARA	16. HAS-İŞ 28 26 40
İncili Çavuş Sok. Karadeniz Apt. Kat: 1
SULTANAHMET/İSTANBUL	26. TİS 25 56 87 - 18 95 15
Tuna Cad. İnkılâp Sok. İnkılâp Apt. No: 5/6-7
YENİŞEHİR/ANKARA
8. ÇAĞDAŞ GIDA-İŞ
Cibali Hisaraltı Sok. No: 98
UNKAPANI/İSTANBUL	17. HÜRCAM-İŞ 27 84 82
Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/4
ÇAĞALOĞLU/İSTANBUL	27. TURİZM-İŞ 45 73 82 - 49 00 90
İstiklâl Cad. Taksim Palas 27-29/3
TAKSİM/İSTANBUL
9. ÇAĞDAŞ MADEN-İŞ 11 617
Tahtakale Veziri Cad. Kent Pasajı Kat: 2
No: 203-204 BURSA	18. KERAMİK-İŞ 26 49 28
Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/3
ÇAĞALOĞLU/İSTANBUL	28. TÜMKA-İŞ 25 42 70-71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
	19. LASTİK-İŞ 25 42 70-71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL	29. YENİ HABER-İŞ 29 63 48 - 49 29 71-16
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Tulluğlu
Apt. No: 71/1-2 MALTEPE/ANKARA

TAN